

SZÉCHENYI 2020

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

Fejér Megye Foglalkoztatási Stratégiája 2016 – 2030

2017. v2.

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata	7
2. A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia által lefedett terület	9
3. A foglalkoztatás szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése	10
3.1 Helyzetfeltárás.....	10
3.2 A megyei főbb foglalkoztatói.....	20
3.3 A megyében korábban létrejött foglalkoztatási paktumok, munkaerőpiaci programok.....	26
3.4 Kapcsolódó megyei gazdaságfejlesztési irányok	29
3.5 SWOT	39
4. Fejér Megye Foglalkoztatási Stratégiája jövőképe	41
5. A stratégia célhierarchiája	44
5.1 Átfogó célok.....	45
5.2 Specifikus célok	49
6. Akcióterv.....	55
6.1 Az egyes projektek leírása	55
6.2 Együttműködések.....	62
6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	64
Alapelvek	65
A Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum feladatai.....	66
6.4 Kommunikációs terv.....	68
6.5 Monitoring és értékelési terv	70
6.6. Horizontális célok	71
6.7. A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia innovatív elemeinek bemutatása.....	72

Vezetői összefoglaló

Fejér megye foglalkoztatási stratégiája elkészítésének tartalmi és módszertani követelményrendszerére a szakmai felügyeletet ellátó Nemzetgazdasági Minisztérium nem adott ki egységes útmutatót. Ugyanakkor figyelembe véve a kapcsolódó operatív programok célzott beavatkozással való koherencia megteremtésének vitathatatlan szükségességét és a stratégia megvalósításhoz erőforrásokat biztosító TOP-5.1.1-15 felhívás útmutatóját, a pályázatot megvalósító konzorcium úgy döntött, hogy a Fejér megyében megvalósuló TOP-5.1.1, TOP-5.1.2 és TOP-6.8.2. projektek részeként elkészülő stratégiák vonatkozására közös, irányadó szakmai módszertani dokumentumot készítenek.

Fejér megye foglalkoztatási stratégiáját megalapozó kutatási, felmérési munka részeként összegyűjtésre kerültek a korábbi években készült helyi, megyei és térségi helyzetelemzések, alapozó dokumentumok, ágazati stratégiák és fejlesztési dokumentumok. Ezen túlmenően a megyei foglalkoztatási stratégia szakmai és társadalmi legitimitását a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának naprakész nyilvántartásai, trendelemzése, az álláskeresők profilong módszerrel történő elemzésének alkalmazása, a megye releváns munkaerő-piaci szereplőinél tett látogatások valamint a foglalkoztatásban érintett közel 80 fő szakértő és intézményi partner bevonása és részvétele adja.

A földrajzi terület meghatározása vonatkozásában a stratégia figyelembe vette a kapcsolódó pályázati felhívásban rögzített elvárásokat. Jelen pályázattal egy időben tervezett és időben átfedésben zajló TOP-6.8.2 projektek (Dunaújváros és Székesfehérvár) beavatkozási területét a megyei jogú városok várostérsége vonatkozásában határozták meg a járási szintű területi lehatárolást alkalmazva. A TOP-5.1.2 projektek a helyi foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztésére szintén járási szintű területi lehatárolást alkalmaztak, lefedve a megye megyei jogú várossal nem rendelkező hat járását. Tekintve, hogy a Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum megyei ernyőszervezetként tartalmazza mind a nyolc járás foglalkoztatási paktumainak delegáltjait is, valamint figyelembe véve a megye egészére kiterjedő hatáskört, a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia lefedi Fejér megye egészét. Ennek megfelelően jelen stratégia esetében a beavatkozási terület Fejér megye közigazgatási területe beleértve a dunaújvárosi, székesfehérvári, sárbogárdi, bicskei, enyingi, martonvásári, gárdonyi és móri járásokat egyaránt.

A rendszerváltást követő gazdasági-társadalmi átalakulás eredményeként Fejér megyében a gazdasági növekedés, -potenciál és a magas szintű feldolgozóipar, az ipari termelés kiemelkedő helyszíne lett Magyarországon, ugyanakkor az olcsó, ipari munkaerőre alapozott gazdasági fejlődés hosszú időre konzerválta is a megye fejlettebb térségének gazdasági szerkezetét, míg a belső perifériák esetében a stagnálás, bizonyos területeken és ágazatokban pedig kifejezetten recesszív folyamatok indultak. A megye egésze tekintetében igaz, hogy a 2009 óta elindult foglalkoztatás bővülése jellemzően mennyiségi eredményeket ért el, a minőségi áttörést, az innováció megjelenését, a kvalifikált munkavállalók térnyerését és a magasabb hozzáadott érték előállítására felé való elmozdulást a gazdasági szerkezetváltás hiánya erősen késlelteti. Közel 20 év után a változás e téren is megindult, elsősorban a megyeszékhelyet elérte a negyedik ipari forradalom előszele, mely új kihívásokat generál a munkaerőpiac és a gazdaság egésze számára is, tovább diverzifikálva a megye gazdasági és foglalkoztatási helyzetét.

Jelenleg egyszerre van jelen a megyében a gazdaságból akut módon hiányzó munkaerő pótlásának igénye és az alacsonyan képzett, munkaerő-piaci integrációt igénylő álláskeresői kör, a foglalkoztatók és az innováció hiánya, a barnamezős beruházásban felhasználható ingatlanok „bősége”. A várható folyamatok tekintetében meg kell küzdeni a szakképzés átalakulásának kihívásaival, a rövid távon hiányzó munkavállalók pótlásának kérdésével, a hosszabb távon várható ipari digitalizáció miatti

munkaerő felesleg foglalkoztatásával és a tartósan leszakadó rétegek foglalkoztathatóságának javításával. A leginkább munkaerőhiánnyal küzdő szektor a megyében a feldolgozóipar, képzettség szempontjából információs, tudományos és műszaki tevékenység végzésére keresnek a munkáltatók leginkább diplomás munkavállalókat. Az álláskeresőkre fele szakképzetlen, nekik a felnőttképzés nyújthat megoldást.

Legfontosabb kihívások, kihívást jelentő hatások:

- a magasabb hozzáadott értékű beruházások ösztönzése, az ipari termelés teljesítményének növelése a munkaerő hatékonyságának, termelékenységének fejlesztése, technológia váltás
- a munkaerő-piaci szolgáltatásokkal kapcsolatos igények jelentősen átalakultak, diverzifikálódtak és egyben növekednek is a megyében
- a megyei jogú városokban és az autópályától északra fekvő, hagyományosan fejlettebb településeken a helyi munkaerőpiacra bevonható munkaerő-tartalék erősen korlátozott, a korábbiaknál sokkal időigényesebb és komplexebb feladat a munkaerő-piaci integrációs folyamat megvalósítása
- a megyeszékhely munkaerő-elszívó hatása érződik a megyén belül, így a megyeszékhely túlzottan befolyásolja a többi település humán erőforrás-fejlesztési lehetőségeit
- az iparfejlesztés helyi támogató környezetének átalakítása a negyedik ipari forradalom által generált új minőségi szükségleteknek megfelelően
- a befektető-ösztönzés társadalmi, infrastrukturális és humán erőforrás környezetének segítése, az élelmiszeripar potenciáljának növelése különös tekintettel a megye déli térségeiben
- a szociális gazdaság kiteljesedésének támogatása, a társadalmi vállalkozások inkubációja és továbbfejlesztése
- a városok és térségek (mikrorégiók) organikus fejlődésének támogatása, a területi egyenlőtlenségek csökkentése, a helyi identitás és önfenntartó képesség növelés, a helyi gazdaság társadalom és gazdaságformáló szerepének újra felfedezése, bővülésének és hálózatosodásának támogatása
- az iparvállalati koncentrációból fakadó kockázatok csökkentése, megyén belüli relokáció támogatása, a középvállalkozások erősítése
- vállalati elvárás a megyében, hogy a felsőoktatásból kikerülő fiatalok az adott szakterületre vonatkozó szakmai tananyag mellett a vállalatnál hasznosítható egyéb készségekkel és képességekkel is rendelkezzenek, melyek a kooperatív és duális képzési programok kiterjesztésével fokozhatók

Adottságai és az általános fejlődési trendek alapján Fejér megye megfelelően felkészült beavatkozások nyomán joggal fogalmazhat meg egy kedvező, sokszínű gazdasági hagyományaira és meglévő humán erőforrására épülő középtávú jövőképet, mely meghatározza a 2014-2030 közötti kapcsolódó fejlesztések irányát is:

Fejér megye vonzó társadalmi és gazdasági környezetként, fenntartható humán erőforrással, innovatív iparral és sokszínű szolgáltatással segíti elő az eltérő igényű és helyzetű várostérségek életminőségének fejlődését

Fejér megye vonzó gazdasági és társadalmi környezetté történő fejlesztésének elősegítése során törekedni kell a városok és térségek közti gazdasági célú együttműködés erősítésére annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések nyerjenek teret, ezzel is megerősítve az adott térség gazdasági erejét és stabilitását.

Tekintve hogy Mór, Székesfehérvár és Dunaújváros térsége saját humánerőforrásait meghaladó mértékben igényel munkaerőt, a munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ ad mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére, tovább figyelembe veszi a várható munkaerőpiaci trendeket és a hosszabb távon átalakítandó gazdasági szerkezet humántőke igényét is. A megyében regisztrált álláskereső személyek és más inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerőpiaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos olyan célcsoportok jelenléte is, akik önállóan a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában nemcsak a gazdaságból, hanem a helyi társadalom életéből is kirekesztődnek iskola végzettség nélkül, kompetenciák hiányában, elavult szakismeretekkel, életkori problémákkal küzdve. A megyei foglalkoztatás-fejlesztési célok között olyan komplex, humányszolgáltató rendszer kialakítását is hangsúlyozni kell, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a megye járásaiban a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását és folyamatos rendelkezésre állását mind a közeljövőben, mind pedig hosszabb távon. Mindez a képzési, átképzési programok újratervezését is szükségessé teszi.

Végső soron cél, hogy a mostani reaktív munkaerőpiaci beavatkozások proaktívvá forduljanak, a több évtizede megcsontosodott, alacsony képzettségű, gyenge hozzáadott értékű ipari és mezőgazdasági termelő struktúrát átalakítva, a magasabban képzett, új kompetenciákkal bíró munkavállalók piacát megteremtve a vállalkozó, innovatív helyi gazdaság és társadalom kialakítása elérhető vízió.

Átfogó célok:	1. Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében	2. Eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálása	3. Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése érdekében
Specifikus célok:	Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása	A KKV-k humánerőforrás fejlesztésének, bővítésének támogatása, a generációváltás elősegítése	A társadalmi vállalkozások fejlesztésnek infrastrukturális és emberi erőforrás feltételeinek biztosítása
	Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása	Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja	Munkaerőpiaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek mobilizációja érdekében
	Munkáltatók érzékenyítése a multigenerációs munkafolyamatok szervezésére, az eltérő igényű munkavállalók toborzására és megtartására	Befektetés-ösztönzés megyei és helyi intézményrendszerének kialakítása, összehangolása	Helyi gazdaság erősítése a Fejér termék rendszerének továbbfejlesztése és társadalmassítása által
	A munkavállalók és a munkáltatók felkészítése a digitalizáció által generált kihívások kezelésére	TOP ERFA vállalkozásfejlesztési pályázatok, ipari parkok, inkubátorházak erőforrás támogatása	Gyermekellátási és más humányszolgáltatások igényalapú erőforrás fejlesztése
	<i>Járási területspecifikus célok</i>	<i>Járási területspecifikus célok</i>	<i>Járási területspecifikus célok</i>

Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia megvalósítása során közvetlenül felhasználható erőforrás a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-0001 konstrukció célcsoportra fordítandó támogatások és igénybe vehető szakmai szolgáltatások valamint a TOP 6.8.2 és TOP 5.1.2 konstrukciók kapcsolódó erőforrásai a területi lehatárolások figyelembe vételével, különös tekintettel a 2018. október 31-ig felhasználható erőforrásokra.

A kiemelt célok elérése és időarányos teljesítése érdekében öt közvetlen projektet tervezünk megvalósítani a projektben meglévő képzési támogatások, támogatott foglalkoztatást segítő pénzügyi eszközök és humán szolgáltatásra fordítható erőforrások koncentrált alkalmazásával. Mivel a tervezett projektekre allokált erőforrások nem fedik le 100%-ban a rendelkezésre álló, célcsoportra fordítandó forrásokat, a stratégia lehetőséget ad új, igényalapú projektek indítására is, továbbá kapcsolódó konstrukciók (pl. EFOP, GINOP) bevonásával további célzott projektek generálására. Erre szükség is lesz, tekintve, hogy a célok elérésének időhorizontja későbbi, mint a kapcsolódó pályázati projektek felhasználási időkerete, célzott finanszírozási forrás illetve additív erőforrások felhasználása esetén az 5. fejezetben kitűzött célokhoz illeszkedő további projektek, beavatkozások is lehetségessé válnak.

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia elfogadásáért és megvalósításáért - mint a megyei munkaerőpiac társadalmi-gazdasági érdekek és közszférabeli képviselőiből álló ernyőszervezet a Fejér Megyei Gazdasági és Foglalkoztatási Fórum a felelős szerv, mely - 2016. novemberében tartotta első egyeztető ülését és a működés szervezeti formájaként az együttműködési megállapodással létrehozott partnerségi forma megalakításáról döntött. A stratégia végrehajtásában a felelős szervezetek, intézmények, célcsoport vállalkozások, az önkormányzat, a civil és egyházi valamint képző szolgáltatók részvételi lehetőségét számos, a teljes körű nyilvánosság elérését támogató intézkedés biztosítja a folyamat minden egyes elemére kiterjedően. A 2017-2020-as időszakra szóló megvalósítás során többféle kommunikációs eszközt használunk.

A TOP-5.1.1-15-FE1-2016-0001 konstrukcióban elérhető célcsoport támogatások, szolgáltatások iránt érdeklődőkkel, kérelmezőkkel a felelős konzorciumi partner folyamatos jelleggel kapcsolatot tart személyesen, telefonon, illetve e-mailen, mindig friss és aktuális információkkal látja el őket a támogatási lehetőségekről, a kérelmek, igények beadásával, illetve az elszámolásokkal kapcsolatban.

A hosszútávra szólóan, 2030-ra kitűzött munkaerőpiaci és gazdaságfejlesztési célok eléréséhez megtett előrehaladás megítélhetővé, a beavatkozások eredményességét értékelhetővé kell tenni. A stratégia, majd az ennek alapján – a gyakorlatorientált megvalósítás érdekében – kidolgozásra kerülő akcióterv illetve a kapcsolódó részletes projektervek, valamint az induló esetleges kiegészítő programok, támogatások és szolgáltatások végrehajtásának nyomon követéséhez és az intézkedések eredményeinek méréséhez átlátható és objektív monitoring rendszer kerül kidolgozásra. Ezen túlmenően a monitoring részeként szükséges a foglalkoztatók és a lakosság attitűdjét, véleményét is feltárni mind a beavatkozások előtt, mind pedig után, projekt végén.

1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

Fejér megye foglalkoztatási stratégiája elkészítésének tartalmi és módszertani követelményrendszerére a szakmai felügyeletet ellátó Nemzetgazdasági Minisztérium nem adott ki egységes útmutatót. Ugyanakkor figyelembe véve a kapcsolódó operatív programok célzott beavatkozásival való koherencia megteremtésének vitathatatlan szükségességét és a stratégia megvalósításhoz erőforrásokat biztosító TOP-5.1.1-15 (Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések) felhívás útmutatóját - mely szerint a megyei szintű foglalkoztatási stratégiának összhangban kell lennie a megyében működő helyi foglalkoztatási stratégiákkal -, a pályázatot megvalósító konzorcium úgy döntött, hogy a Fejér megyében megvalósuló TOP-5.1.1, TOP-5.1.2 és TOP-6.8.2. projektek részeként elkészülő stratégiák vonatkozására közös, irányadó szakmai módszertani dokumentumot készítenek, elfogadva a Nemzetgazdasági Minisztérium által alkotott általános stratégiai és operatív programozási elveket és ajánlásokat.

Fejér megye foglalkoztatási stratégiáját megalapozó kutatási, felmérési munka részeként összegyűjtésre kerültek a korábbi években készült helyi, megyei és térségi helyzetelemzések, alapozó dokumentumok, ágazati stratégiák és fejlesztési dokumentumok. Ezen túlmenően a megyei foglalkoztatási stratégia szakmai és társadalmi legitimitását a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának naprakész nyilvántartásai, trendelemzése, az álláskereső profilings módszerrel történő elemzésének alkalmazása, a megye releváns munkaerőpiaci szereplőinél tett látogatások valamint a foglalkoztatásban érintett közel 80 fő szakértő és intézményi partner bevonása és részvétele adja.

Workshop	Célcsoport	Helyszín	Résztevők
2016. október 6.	Kis- és középvállalkozások	BW Lakeside Hotel	14 fő
2016. október 7.	Munkaerő-piaci szolgáltatók	BW Lakeside Hotel	13 fő
2016. október 19.	Civil szervezetek és média képviselői	Fehérvári Civil Központ	11 fő
2016. október 25.	Nagyfoglalkoztatók	BW Lakeside Hotel	13 fő
2016. október 25.	Képző intézmények	BW Lakeside Hotel	11 fő
2016. október 26.	Önkormányzatok	BW Lakeside Hotel	15 fő

A stratégia tervezésének kulcsmozzanata, a jövőkép, a stratégia átfogó és specifikus céljainak meghatározása. Ezzel kapcsolatban a Fórum tagjai és delegált szakértői részvételével 2016. december 8-án szakmai műhelymunka került megszervezésre, mely pontosította a tervezett jövőképet, bővítette a célokat és megnövelte az időhorizontot, így a jövőkép vonatkozásában 2030-ra jelölte meg a kapcsolódó társadalmi és gazdasági célok elérésének határidejét igazodva a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció kereteihez.

A szakmai előkészítés során megvalósultak a kapcsolódó partnerségi egyeztetések, a stratégiaalkotás során meghatározásra került az Akcióterv első változata, kialakult a tervezés szervezeti modellje,

szabályozott a javaslatok, vélemények dokumentálásának módja és a nyilvánosságot biztosító intézkedések.

A tervezési munka meghatározásakor alapvető cél volt, hogy a megyei foglalkoztatási stratégia programozási rendszere és módszere tegye lehetővé a megyei foglalkoztatók igényeihez, az álláskereső elhelyezkedésének segítéséhez, valamint más inaktív munkaerőpiacra való integrálásához leginkább igazodó és reálisan megvalósítható program kialakítását úgy, hogy:

- a 2014-20 EU-s programidőszakban a TOP-5.1.1, TOP-6.8.2, TOP-5.1.1 konstrukcióban rendelkezésre álló fejlesztési források a lehető legnagyobb mértékben szolgálják a Fejér megye fejlesztési céljait, munkaerő igényeit;
- specifikusan a helyi gazdaság erősítése, a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítását segítő eszközök tervezésre kerüljenek;
- az eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelésének, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálásának szempontjai előtérbe kerüljenek;
- valamint a stratégia megvalósítását szolgáló erőforrások tekintetében hosszú távon additív forrásokkal is számolhasson a megye gazdaságának fejlesztése és a munkaerőpici diszfunkciók, problémák sikeres kezelése érdekében.

Fejér Megye Foglalkoztatási Stratégiájának készítése és véleményezése az alábbi partnerségi szintereken keresztül született meg:

1. a Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum tagjaival a workshopon folytatott egyeztetések (vállalkozások, munkaerőpiaci szolgáltatók, oktatási intézmények, civil szervezetek, érdekképviseltek, önkormányzatok)
2. szakmai egyeztetés a TOP-6.8.2. és TOP 5.1.2 helyi foglalkoztatási stratégiákat tervező munkacsoporttal,
3. szakmai és társadalmi egyeztetésekbe bevont partnerek részvételével észrevételeik útján (fejlesztési irányok kijelölése, beavatkozási projektek)
4. a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001 „Foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében” pályázatot megvalósító konzorcium tagjaival folytatott konzultáción keresztül,
5. a Fejér Megyei Civil Információs Centrumon keresztül a megye társadalmi szervezeteit elérve,
6. végezetül a Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum értékelő tevékenységével, jóváhagyásával.

2016. november 23-án az önkormányzati, kormányzati, érdekképviseleti, szakmai szolgáltató, oktatási valamint gazdasági szférát és a fejlesztési ügynökségeket reprezentáló partnerség alakult Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum néven, mely megyei ernyőszervezetként is felelős a stratégia kidolgozásáért és jóváhagyásáért. Az egyes szakterületek érintett szervezetei és elismert szakemberei bevonásával közel 80, a témában jártas szakember, valamint elemző-kutató dolgozott aktívan jelen stratégia megalapozási munkálatain.

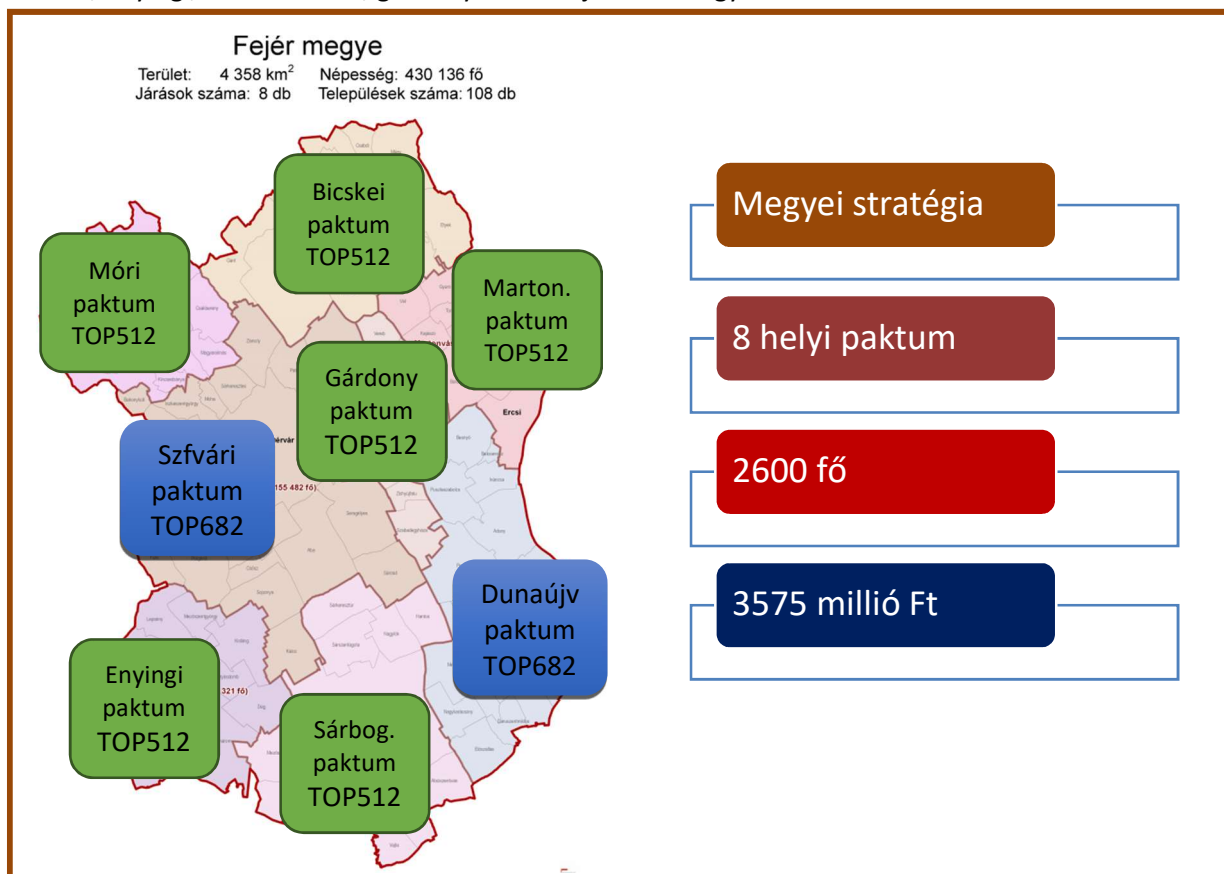
Mind a tervezés folyamata, az alkalmazott stratégiai programozási módszer, mind pedig annak fentiekben vázolt szervezeti aspektusa a partnerség elvét tükrözi és támogatta. Azt szolgálta és szolgálja, hogy Fejér megye számára szakmailag és társadalmilag legitim tervdokumentum álljon rendelkezésére az elkövetkező időszakban a foglalkoztatási problémák kezelésére.

2. A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia által lefedett terület

A földrajzi terület meghatározása vonatkozásában a stratégia figyelembe vette a kapcsolódó pályázati felhívásban rögzített elvárásokat. A kapcsolódó pályázatok előkészítése során az érintett felekkel (Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Kormányhivatal, Dunaújváros és Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata valamint Sárbogárd, Bicske, Enying, Martonvásár, Gárdony és Mór Önkormányzata) történő egyeztetés alapján megtörtént a megyében tervezett foglalkoztatási paktumok területi illetékességnek lehatárolása. Jelen pályázattal egy időben tervezett és időben átfedésben zajló TOP-6.8.2 projektek (Dunaújváros és Székesfehérvár) beavatkozási területét a megyei jogú városok várostérsége vonatkozásában határozták meg a járási szintű területi lehatárolást alkalmazva. A TOP-5.1.2 projektek a helyi foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztésére szintén járási szintű területi lehatárolást alkalmaztak, lefedve a megye megyei jogú várossal nem rendelkező hat járását.

A TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001 pályázat a „Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” megvalósítására célcsoport beavatkozásai a dunaújvárosi és székesfehérvári járás területét leszámítva a megye hat járására terjed ki: a sárbogárdi, bicskei, enyingi, martonvásári, gárdonyi és móri járásokra.

Tekintve, hogy a Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum megyei ernyőszervezetként tartalmazza mind a nyolc járás foglalkoztatási paktumainak delegáltjait is valamint figyelembe véve a megye egészére kiterjedő hatáskört, a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia lefedi Fejér megye egészét. Ennek megfelelően jelen stratégia esetében a beavatkozási terület Fejér megye közigazgatási területe beleértve a dunaújvárosi, székesfehérvári, sárbogárdi, bicskei, enyingi, martonvásári, gárdonyi és móri járásokat egyaránt.

A stratégia megvalósítását segítő források vonatkozásában is fontos rögzíteni a területi lehatárolást, a megyei jogú várostérségek (Székesfehérvári és Dunaújvárosi járás) az adott megyei jogú város TOP-6.8.2 pályázati forrásaival számolnak, mint célcsoportra fordítandó támogatásokkal, a TOP-5.1.2 pályázatok az adott járásokban szolgálnak, míg a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001 pályázat célcsoportra fordítandó erőforrásai a két megyei jogú várost tartalmazó járások kivételével a megye egészét lefedik.

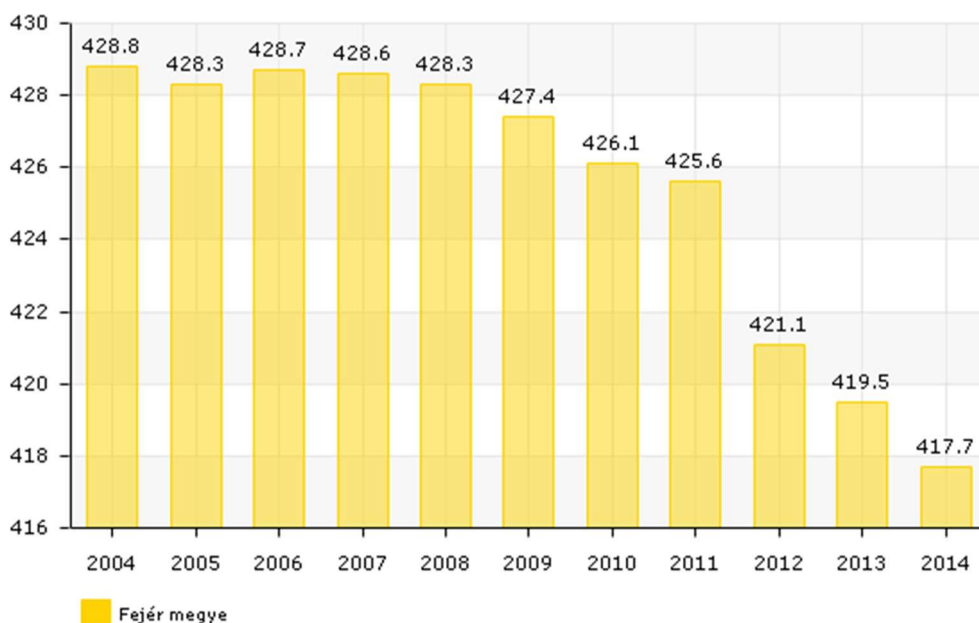
3. A foglalkoztatás szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

3.1 Helyzetfeltárás

Fejér megye területe 4357,93 négyzetkilométer, 2014 év végén az állandó népesség¹ száma 428866 fő volt. Ebből a létszámból a 18-59 éves aktív korosztály száma 254622 fő. Az élve születések száma 3714, a házasságkötések száma 1658, míg a válások száma 857 volt. Terhesség megszakításból 1137 darabot számoltak 2014-ben. Az alábbi ábrán a lakónépesség alakulása látható 2004-től 2014-ig. A 10 éves időintervallumban 2011-ig mérsékelt változások látszanak a népesség számában, ám 2011 után egy viszonylag nagyobb mértékű visszaesés tapasztalható, és azóta is folyamatosan csökken a megye lakónépességének száma.

Lakónépesség² (ezer fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

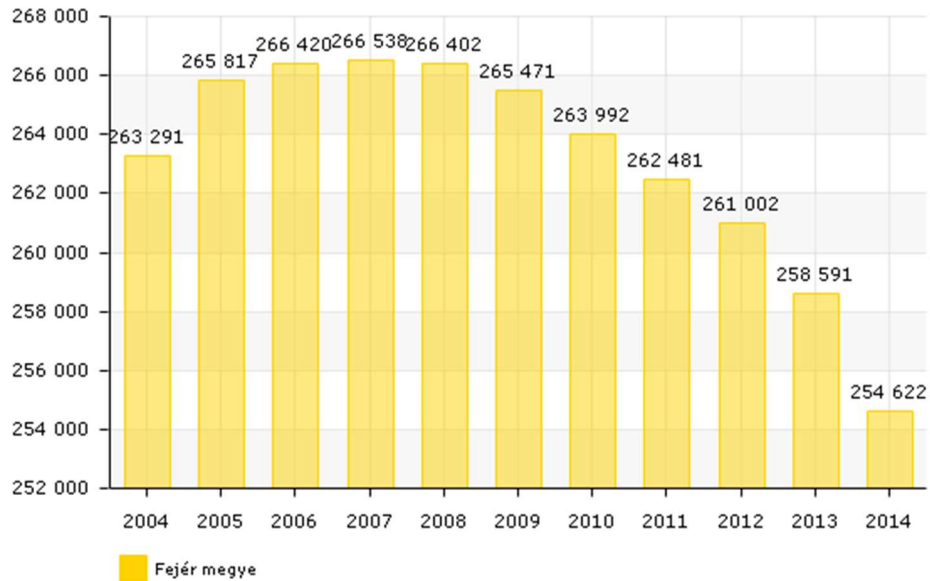
Az állandó népességből az aktív korosztály esetében szintén 10 éves intervallumra állnak rendelkezésre adatok. Ennél az adatnál a drasztikusabb csökkenés 2013-ról 2014-re következett be.

¹ Az adott területen bejelentett lakcímmel rendelkező személyek száma.

² Azoknak a személyeknek a száma, akik lakóhelyüknek az adott települést tekintik, életvitelszerűen ott élnek.

Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

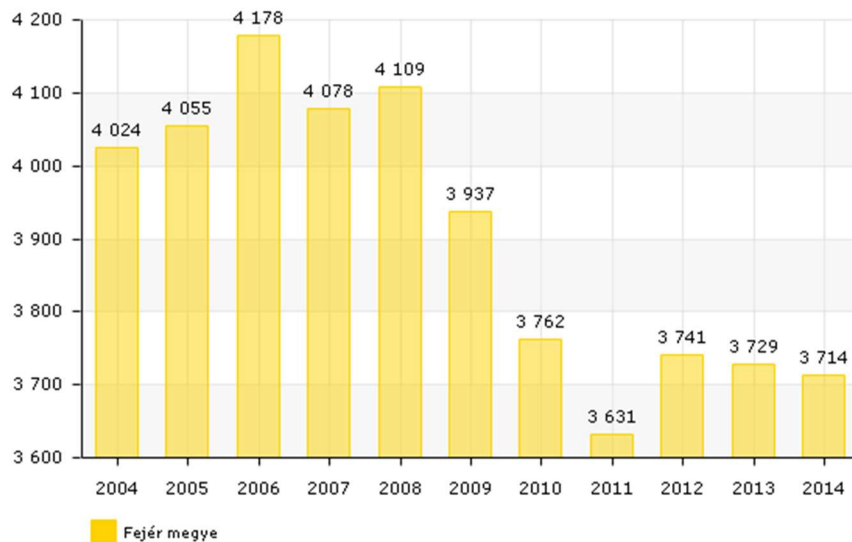

Forrás: Teir.hu

A megyében az élveszületések száma 3714 volt a legutóbbi adatok alapján. Visszamenőlegesen vizsgálva az adatokat 2004-től 2006-ig folyamatosan nőtt az élve születések száma, majd ezt követően visszaesés volt tapasztalható a számadatokban. Drasztikusabb zuhanás 2011-ben következett be, és ezt követően a növekedés ellenére sem érte el a 2010-es szintet az adat a megyében 2014-re sem.

Élveszületések száma (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

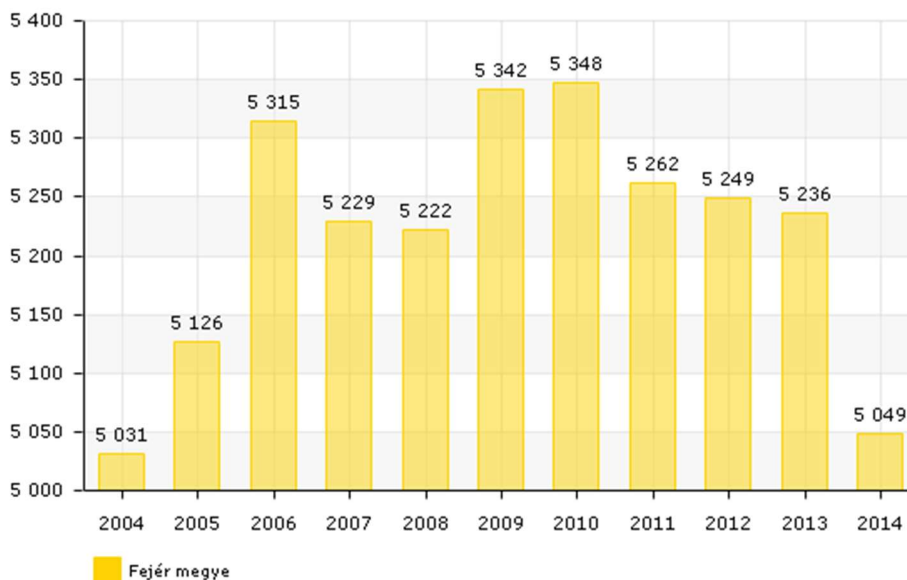
Forrás: Teir.hu

Az élve születések számának vizsgálása mellett szemügyre kell venni a halálozások számának alakulását is. Szintén 10 éves intervallumot vizsgálva a halálozások száma hullámzó tendenciát mutat.

A legmagasabb 2010-ben volt az érték, azóta folyamatosan csökken a halálozások száma, 2014-ben 5049 halálesetet tartottak nyilván, ami a 10 évvel korábbi értéknél alig magasabb.

Halálozások száma (Fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

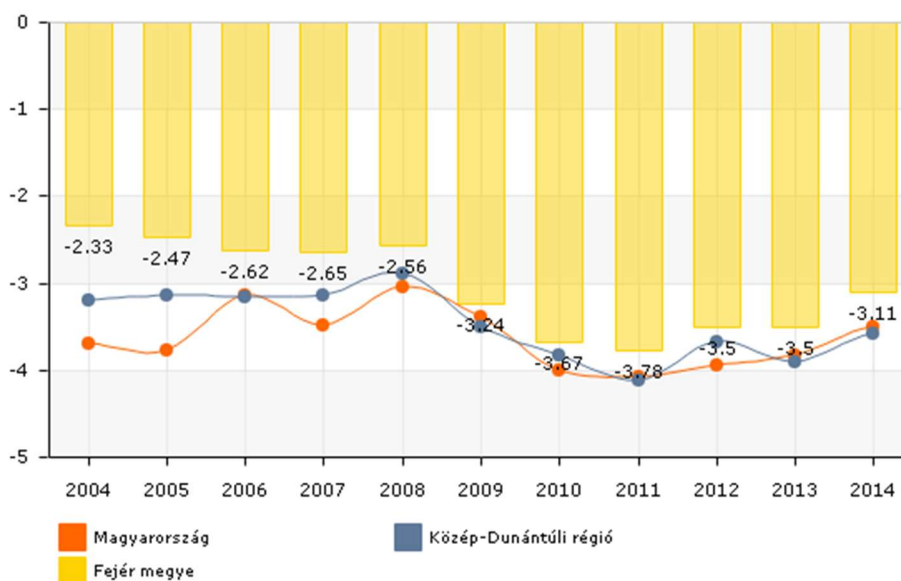

Forrás: Teir.hu

Az előző két adat alapján kiszámítható a járás éves természetes szaporodási, illetve fogyási indexe. Látható, hogy 2014-ben -3,11 ezrelék volt ez az érték, tehát fogyás volt tapasztalható a népességben. Gyakorlatilag 10 évre visszamenően is folyamatosan fogyott a megye lakossága, ami összhangban van a korábban bemutatott népességi adatokkal is. A megyében tapasztalható népességfogyás azonban nem éri el sem a régióban, sem pedig az országban mérhető fogyási adatokat.

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)

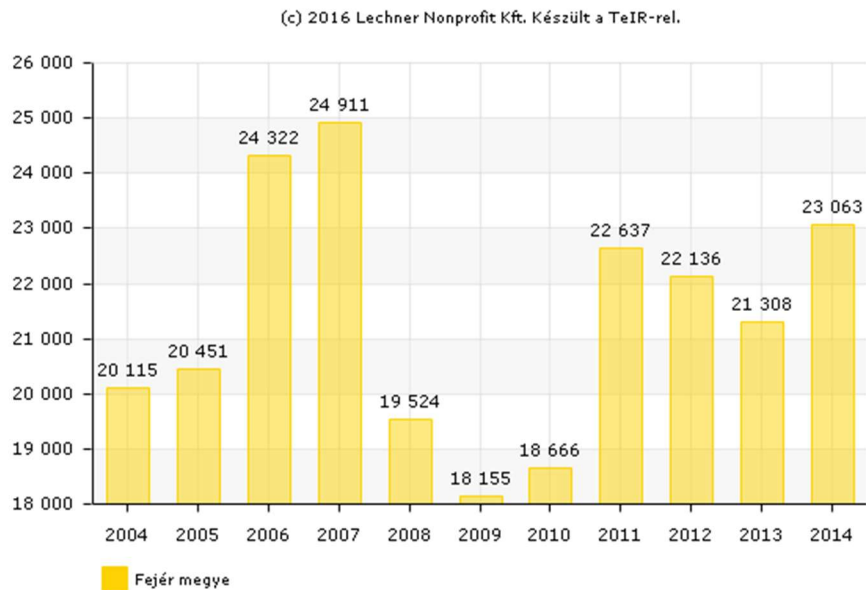
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

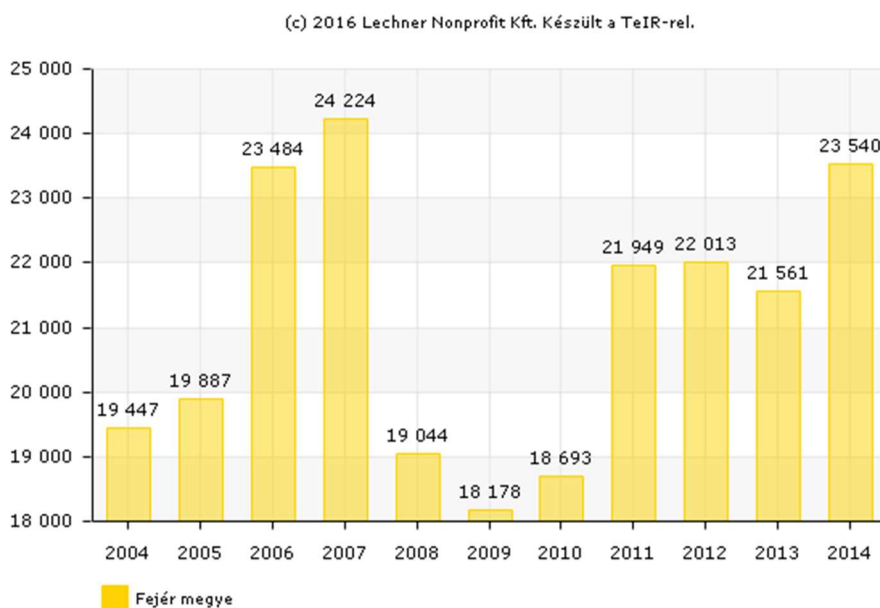
A megyében zajló migrációs folyamatok vizsgálatához külön érdemes megnézni az odavándorlásokról és elvándorlásokról szóló adatokat, tehát, hogy hányan települtek Fejér megyébe 2004 és 2014 között, és hányan vándoroltak el onnan. Megnézve az alábbi két diagramot, látható, hogy viszonylag kiegyenlített a két adat, 23063 fő települt be a megyébe, és 23540 fő vándorolt el onnan. A legnagyobb különbség a két adat között 2009-ben volt. Ekkor érte el a legalacsonyabb értéket mindkét mutató, és a különbség mindössze 23 fő volt az elvándorlások javára. A korábbi években is váltakozó volt ez a két adat egymáshoz képesti viszonya, hol az odavándorlók, hol pedig a megyéből elvándorlók kerültek többsége.

Odavándorlások száma (fő)

Forrás: Teir.hu

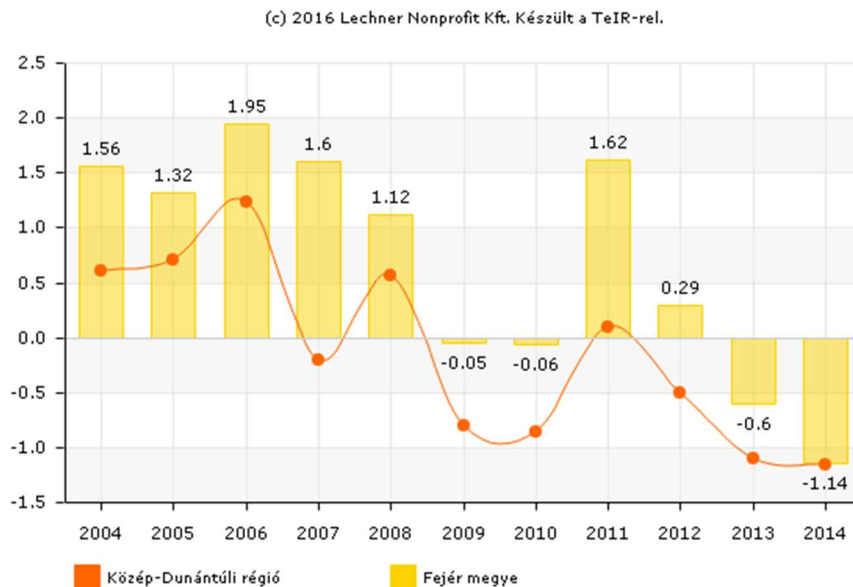
Elvándorlások száma (fő)

Forrás: Teir.hu

A fenti két adatból számított vándorlási egyenleg a megyében ennek megfelelően hullámzó képet mutat. A 2014-es érték a 10 év alatt mért legalacsonyabb, és ebben az évben elérte a régiós érték szintjét, amely korábban mindig is alacsonyabb volt a megyeinél, vagyis nagyobb volt az elvándorlás.

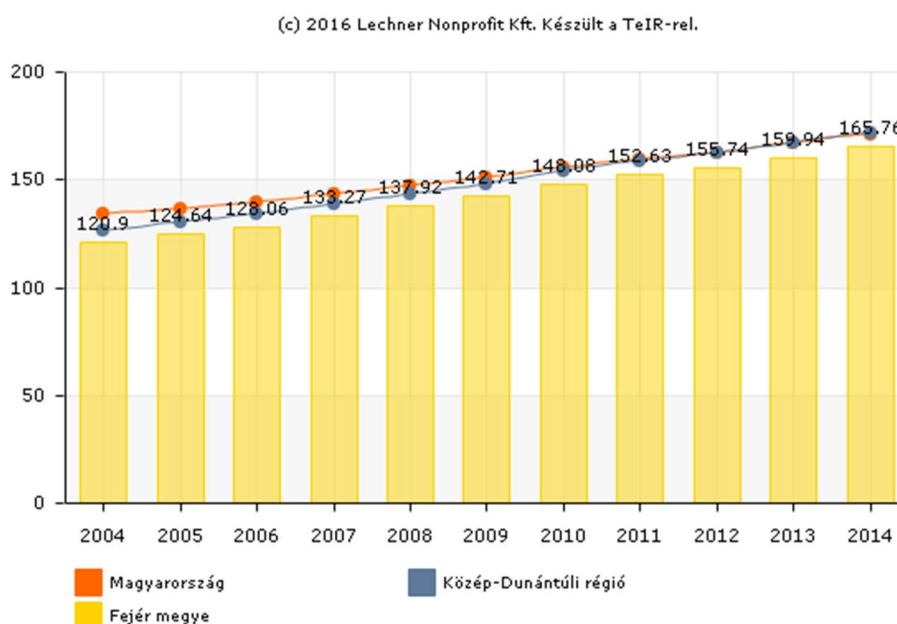
Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Forrás: Teir.hu

A megye népesedési mutatói közül az egyik lényeges az öregedési mutató, amely azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alattira hány 60 év feletti jut a megyében. Az adatok szerint 2014-ben 165,76 fő 60 év feletti jut 100 fő 14 éven alulira, ami meglehetősen magasnak mondható. 2004-ben még csupán 120,9 fő volt ugyanez a szám, azóta folyamatosan növekszik az idősek száma a fiatalokhoz viszonyítva. A megyei mutatóhoz képest a régiós és az országos adatok is hasonló képet festenek le.

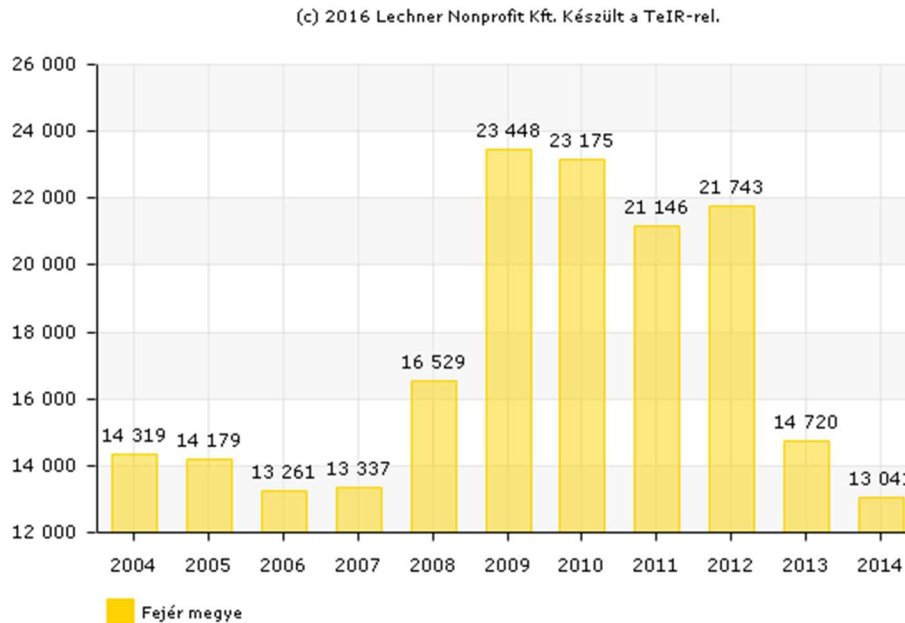
Öregedési mutató

Forrás: Teir.hu

A 2016. október 31-ei zárónapi adatok alapján Fejér megyében 8.945 fő szerepelt a Fejér Megyei Kormányhivatal illetékes járási hivatalai foglalkoztatási osztályának regisztrációjában. Ugyanez az adat a KSH adatai alapján 2014-ben 13.041 fő volt a megyében.

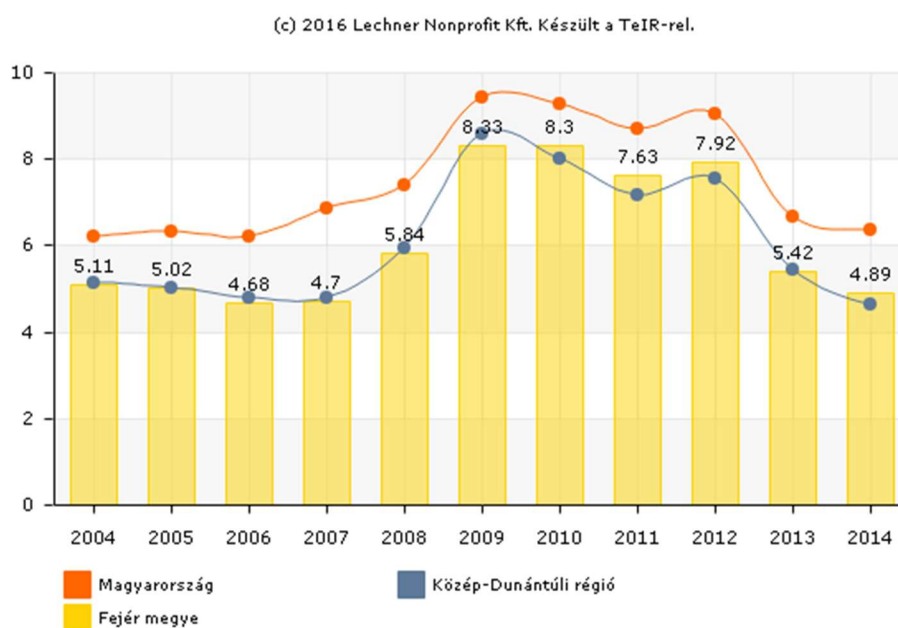
Regisztrált munkanélküliek száma összesen (Fő)

Forrás: Teir.hu

A munkanélküliségi ráta, amely azt mutatja, hogy hány munkanélküli jut 100 fő 15-59 éves állandó lakosra, 4,89 százalék. Ez az adat az országoshoz képest lényegesen alacsonyabb, míg a régióra közel azonos érték a jellemző. 2012 óta meredeken csökkent a munkanélküliségi ráta a megyében és a régióban egyaránt.

Munkanélküliségi ráta (százalék)

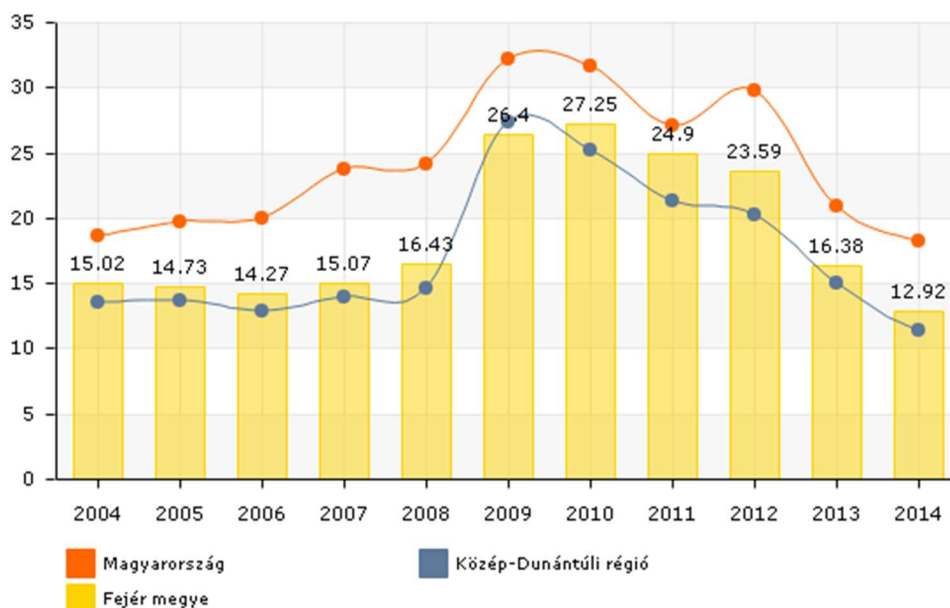

Forrás: Teir.hu

A tartós munkanélküliség³ tekintetében Fejér megye szintén jobb helyzetben van az országos adathoz képest, de a régiós adatok valamivel kedvezőbb képet mutatnak. A tartós munkanélküliségre vonatkozó érték a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők ezer lakosra vetített száma alapján került számításra. Ezek alapján a megyében 12 fő tartós munkanélküli jut ezer lakosra, míg országos szinten ez a szám megközelíti a 20 főt. A régiós adat 11 fő körül van. A tartós munkanélküliségre vonatkozó adatok 2010 óta csökkenést mutatnak.

Tartós munkanélküliség (ezrelék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A 2016. október 31-ei zárónapi adatok alapján Fejér megyében 8.945 fő szerepelt a Fejér Megyei Kormányhivatal illetékes járási hivatalai foglalkoztatási osztályának regisztrációjában, amelynek 56,7%-át (5.073 fő) a női álláskeresők teszik ki, míg a férfiak 43,3%-ban (3.872 fő) vannak jelen a nyilvántartásban. Az előző év azonos időszakához Fejér megyében 2.649 fővel (22,8%-kal) csökkent a létszám. A múlt hónaphoz képest a megye térségeinek (járásainak) felében csökkent az álláskeresők száma.

A múlt hónaphoz képest a megye községeinek felében csökkent az álláskeresők száma. A legjelentősebben Sárbogárd körzetében figyelhető meg az álláskeresői létszám fogyása 33 fővel (3,5%-kal), míg legkevesbé 5 fővel csökkent Martonvásáron a létszám, ami arányaiban 0,7%-os mérséklődést jelentett. Ugyanakkor Székesfehérváron, Gárdonyban, Dunaújvárosban és Bicskén is emelkedett az álláskeresők száma, 38 fős, 33 fős, 13 fős illetve 10 fős létszámban, ami arányukban 0,5%-os (Dunaújváros) és 8,7% (Gárdony) közötti növekedést tett ki.

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya októberben 4,4%, az előző havival éppen megegyező.

A 2016. október 31-i adatok alapján az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy a regisztrált álláskeresők 39,9%-át (3566 fő) teszi ki az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, ebből 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik 35,2% (3150 fő), illetve az alacsony iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya 4,7% (416 fő). A járási különbségeket vizsgálva megállapítható, hogy számukat tekintve a legtöbb alacsony iskolai

³ Tartós munkanélkülinek számít, aki 180 napon túl szerepel a nyilvántartásban.

végzettségű regisztrált álláskereső a Dunaújvárosi járásban, míg a legkevesebb a gárdonyi járásban van, azonban az adott járás álláskeresőin belüli arányukat tekintve legrosszabb helyzetben a Martonvásári járás van, itt az álláskeresők 55,2%-a max. 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A Sárbogárdi járásban ez az arány 54,8%, az Enyingi járásban 52%, a Bicskei járásban 41,9%, a Móri járásban 38,1%, a Dunaújvárosi járásban 37,4%, a Székesfehérvári járásban 31,3%, illetve a Gárdonyi járásban 30,7%.

A pályakezdők száma ez év októberében megyei szinten 837 fő, amely az előző hónaphoz képest 11 fővel (-1,3%-kal) kevesebb, ugyanakkor az előző év azonos időszakához viszonyítva 598 fővel (41,7%-kal) kevesebb. Fejér megyében a pályakezdők aránya az álláskeresőkön belül 9,4 %, amely 0,1%-pont csökkenést mutat a szeptemberi hónaphoz képest, illetve az előző év azonos időszakához képest 3,0%-ponttal kevesebb. Járásonkénti megoszlásukat tekintve elmondható, hogy az álláskeresői létszámon belüli arányuk minden járásban 7,2-10,4% között mozog. A legalacsonyabb arány a Bicskei járásban figyelhető meg, míg a legmagasabb érték a Székesfehérvári járásban.

A nemek arányát tekintve a pályakezdő álláskeresők körében 57,8%-ban (484 fő) vannak jelen a nők, míg 42,2%-ban (353 fő) a férfiak.

Az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy 35,1%-ot (294 fő) tesz ki a 8. általános iskolai végzettséggel (254 fő, 30,3%), illetve alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők (40 fő, 4,8%) aránya.

A középfokú végzettségű pályakezdők összesen 172 fővel (20,5%) vannak jelen a megyei nyilvántartásban, míg a középiskolát végzettek száma 338 fő (40,3%), amelyből a szakközépiskolát és technikumot végzettek együttes száma 220 fő (26,2%) és a gimnáziumot végzetteké 118 fő (14,1%).

A felsőfokú iskolai végzettséggel bírók (főiskola, egyetem) száma mindösszesen 33 fő (3,9%).

A pályakezdő álláskeresők 82,3%-a (689 fő) legfeljebb 6 hónapja, 9,8%-a (82 fő) 7-12 hónapja és 7,9%-uk (66 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban.

Az életkor szerinti összetétel alapján 2016 októberében az állomány 15,4%-a (1380 fő) legfeljebb 25 éves, a 26-35 évesek aránya 18,1% (1619 fő), a 36-45 éveseké 20,5 % (1828 fő), a 46-50 éveseké 9,6% (859 fő), míg az 50 évesnél idősebbek aránya 36,4% (3259 fő). Az 50 év feletti aránya az összes álláskeresők számának több mint egyharmadát teszi ki, illetve a 2016. évi adatokat végigtekintve elmondható, hogy az 50 év feletti álláskeresők létszáma egész évben 35-38%-ot képvisel a megye összes álláskeresői létszáman belül, amely igen magas arány.

Megyei szinten összesen 64 olyan személy van, akik valamilyen anyasági ellátásban részesülnek (GYES, GYED, TGYAS), és regisztrált álláskeresőként vannak regisztrálva a nyilvántartásban. Legtöbbször a Székesfehérvári és a Dunaújvárosi járásban találhatóak az ilyen álláskeresők, míg a többi járás közül főleg az Enyingi járásban regisztrálták magukat. Ápolási díjról visszatérők száma minimális értéket mutat, 2016 első félévében 1 fő ilyen személy volt a Sárbogárdi járásban.

Fejér megyében 2016. október végi záró adatok szerint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 2055 fő részesült, ebből 114 fő pályakezdő, illetve 1941 fő nem pályakezdő álláskereső. A járások közül kiemelkedik a Dunaújvárosi járás, ott összesen 673 fő részesült ilyen támogatásban, illetve a Székesfehérvári járás mellett még Sárbogárdi és a Martonvásári járásban részesültek nagyobb arányban.

Fejér megyében 2016. október végi záró adatok szerint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 2055 fő részesült, ebből 114 fő pályakezdő, illetve 1941 fő nem pályakezdő álláskereső. A járások közül kiemelkedik a Dunaújvárosi járás, ott összesen 673 fő részesült ilyen támogatásban, illetve a Székesfehérvári járás mellett még Sárbogárdi és a Martonvásári járásban részesültek nagyobb arányban.

A nyilvántartott álláskeresők 60,1%-a (5372 fő) legfeljebb 6 hónapja, 12,8%-a (1147 fő) 7-12 hónapja és 27,1%uk (2426 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban. Ez utóbbi érték 2,4%-ponttal alacsonyabb az egy hónappal korábinál. A megyei átlagot a Dunaújvárosi, a Martonvásári és az Enyingi járásban haladja meg a tartós munkanélküliek aránya, azaz ezeket a térségeket fenyegeti a legnagyobb veszély a munkanélküliekkel kapcsolatos problémák konzerválódására.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának nyilvántartása alapján meg lehet határozni azt a 6 nemzetgazdasági ágat, ahonnan a számadatok alapján a legtöbb-, a nyilvántartási rendszerükbe belépő személy utolsó munkahelye volt. Ezek a következők:

- mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat;
- feldolgozóipar;
- építőipar;
- kereskedelem, gépjárműjavítás;
- szállítás, raktározás;
- szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás

Az álláskeresői állomány közel 30 százalékát ezekből a nemzetgazdasági ágakból kikerülők alkotják. Ez ugyanakkor relevánsan tükrözi Fejér megye gazdasági jellemzőit is; vagyis a megyében a jelentősebb foglalkoztatók a feldolgozóiparban találhatók, majd ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás, majd az építőipar- és a mezőgazdaság.

A regisztrált munkanélküliek száma a legutolsó munkahelyet adó nemzetgazdasági ág szerint járásonként (fő)

	Fejér megye	Szfvári JH	Dunaújvárosi JH	Móri JH	Bicskei JH	Gárdonyi JH	Sárbogárdi JH	Martonvásári JH	Enyingi JH
Mezőgazd., erdőgazd. halászat	440	69	168	11	12	10	94	21	55
Feldolgozóipar	1209	361	224	160	35	81	221	69	58
Építőipar	430	101	88	18	15	39	96	38	35
Keresk., gépjárműjav.	655	194	130	25	31	58	113	59	45
Szállítás, raktározás	202	49	34	7	13	25	33	21	20
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	262	76	55	10	3	35	35	18	30
Összesen	3198	850	699	231	109	248	592	226	243

Forrás: Munkaerő-piaci helyzetértékelés, Fejér Megyei Kormány Hivatal, 2016

E döntően termelő -, és részben szolgáltató ágak mellett a megyében egyéb szolgáltatási szektor is markáns volument képvisel, ezt láttatják az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek köréből (565 fő) és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás köréből kikerülők (515 fő, 2016) számadatai is. A Székesfehérvári járásban, hasonlóan a megyei tendenciákhoz, a feldolgozóiparból és a kereskedelem, gépjárműjavítás szektorokból kikerülők alkotják az álláskereső tábort.

Szakmai workshopokon elhangzott vélemények összefoglalója

A pályázati projekt részletes szakmai előkészítése során 6 db tematikus workshop szervezésével segítettük elő, hogy Fejér megyéből az összes, a foglalkoztatás területén releváns szereplő véleménye megismerésre kerülhessen és a végleges szakmai program ezek figyelembevételével legyen kialakítható. A tematikus workshopok az alábbi célcsoportok körében kerültek megszervezésre: megyei nagyfoglalkoztatók, képző intézmények, munkaerő-piaci szolgáltatók, civil szervezetek, önkormányzatok és társadalmi vállalkozások.

A célcsoporttal kapcsolatban többször megfogalmazódtak észrevételek, miszerint a rendelkezésre álló munkaerő nem foglalkoztatható problémamentesen. A résztvevők egybehangzó véleménye szerint azok a munkavállalók, akik szeretnének dolgozni, illetve megfelelő képzettséggel rendelkeznek, már el tudtak helyezkedni a megyében. Kitűnt, hogy a foglalkoztatók között a Foglalkoztatási Osztályok munkaerő-piaci problémákat kezelő eszközrendszerének hatékonysága „kicsi”, az ott regisztráltak olyan mentális és szociális helyzetben vannak, amelyből többségük valószínűleg sosem tud kijönni. Emiatt nagyon fontos, hogy a „maradék” munkaerőt foglalkoztathatóvá tudják tenni. Ezt életvezetési tanácsadással és mentorálással lehetne elérni.

Sokszor felmerült problémaként több foglalkoztató részéről, hogy a felvett munkaerő nagymértékben fluktuálódik, ami sok esetben a konfliktusok nem megfelelő kezelésére vezethető vissza. A multinacionális cégeknél bevett gyakorlatnak számító tegeződést például sok munkavállaló félreérti, és vagy rossz néven veszi, vagy túlzottan közvetlen viszonyt feltételez a felettese részéről, ami feszültséget generál. Ezt nem tudja kezelni sem a munkáltató, sem a munkavállaló, és gyakran ez okozza a felmondást, illetve elbocsátást. Ennek kapcsán felvetődött, hogy a probléma megoldására konfliktuskezelést segítő szolgáltatást kellene bevezetni a cégeknél és a foglalkoztatóknál nem csak a munkavállalók, de a munkáltatók számára is. Tényleges és nagy szerepet kell adni a humán szolgáltatásoknak, amelyek az életvezetési és mentorálási feladatokon túl az alapvető higiéniai szabályok, írás-olvasás tanítás, személyiségfejlesztő tréningek tartására is kiterjedne.

Többször elhangzott a beszélgetés során, és a Foglalkoztatási Főosztály adataiból is az derül ki, hogy az ország többi részével összehasonlítva Fejér megye a munkanélküliség terén jobb helyzetben van, ám megyén belül egyenlőtlenségek vannak, melyek főként a megye déli részét érintik. Az alapvető probléma, hogy megyén belül az ipar és ezáltal a nagy foglalkoztató cégek is koncentráltan működnek.

A beszélgetés során megoldási javaslatként hangzott el, hogy a cégek a termelés koncentrálását csökkentsék, egyes munkafolyamatokat telepítsenek át a leszakadtabb területekre is. Ezáltal az ott élőknek megkönnyítenék a munkához jutást, és számukra is részben megoldódna a munkaerőhiány okozta probléma. Ez ugyan egyszeri nagyobb beruházást igényelne a cégek részéről, ám hosszútávon kifizetődő volna. Az érintett települések a megyében kaphatnának forrást arra, hogy kedvezményeket biztosítsanak a munkafolyamataikat oda telepítő cégek számára.

A Paktum célcsoportját képezik azok az emberek is, akik nem szerepelnek a Fejér Megyei Kormányhivatal illetékes járási hivatalai foglalkoztatási osztályának látókörében, vagy azért mert feketén dolgoznak, vagy azért mert nem jogosultak semmilyen támogatásra. Ezekkel az emberekkel a családsegítőkn keresztül lehetne felvenni a kapcsolatot.

A civil szervezetek között komoly frusztrációt jelent a munkáltatók számára, ha támogatás segítségével tud foglalkoztatni határozott munkaidejű szerződéssel, és a munkavállalóval kapcsolatban pozitív tapasztalatok vannak, de forráshiány miatt nincs lehetősége a továbbfoglalkoztatásra. A bevételeik ugyanis nem teszik lehetővé a munkavállalók béréen felül a járulékok kigazdálkodását. A civil szervezetek részéről a kapcsolódási pontok vázolásakor az vált nyilvánvalóvá, hogy egyes szervezetek a Paktum számára a szociális jellegű szolgáltatások nyújtásában lehetnek segítségére, illetve a leendő képzésekre érkeztek javaslatok részükről.

A nagyfoglalkoztatók aggodalmukat fejezték ki, hogy az ország más területeiről nem lehet a megyébe telepíteni munkaerőt a támogatási konstrukció keretében. A legfőbb problémát abban látják - összhangban az általános vélekedéssel -, hogy jelenleg csak az nincs foglalkoztatva a megyében, aki nem akar dolgozni, vagy mentálisan, szociálisan olyan helyzetben van, hogy nem alkalmazható. A résztvevők közül sokan panaszkodtak arra, hogy akik jelentkeznek hozzájuk, az állásinterjún nem megfelelő higiéniai állapotban, az írni-olvasni tudást nem vagy csak részben birtokolva, sok esetben alkohol befolyása alatt jelennek meg. Őket nyilván nem tudják használni semmire, és adott esetben nagy a munkaadó kockázatvállalása is, hiszen például egy alkoholistát, ha részegen megy be dolgozni, és baleset éri, a munkáltatót terheli a felelősség. A foglalkoztatók szerint jobban megérné, ha a meglévő munkavállalók számára nyújtanának belső képzéseket a támogatási pénzből, illetve nyitottak akár a mentori szolgáltatásokra is. Azt, hogy nem érné meg a jelenleg állást keresőket támogatni, képezni, azzal indokolták, hogy ezeknek az embereknek a nagy részét teljesen

az alapoktól kellene mindenre megtanítani, kezdve az írás-olvasástól a munkára való szocializálásig, és még így is nagy a kockázat, hogy ezek után a képzések után csak nagyon kis hányaduk lesz képes megkapaszkodni a munkaerőpiacon. Újabb telephelyek kialakításának lehetőségei is szóba kerültek, például a megye déli részén, ám ettől elzárkóztak a nagyobb foglalkoztatók képviselői. Elmondásuk szerint az érintett településeken nem tudnák a megfelelő mennyiségű munkavállalót összeszedni ahhoz, hogy az adott termelési folyamat zökkenőmentesen megvalósulhasson, és emiatt nem érné meg nekik az iparűzési adót fizetni.

Az oktatási szereplők egyes képviselőinek tapasztalatai szerint a kialakult munkaerőhiány egyik fő oka az, hogy a képzési rendszer nincs összehangolva a munkaerő-piaci kereslettel. Az indított képzések hatékonysága megkérdőjelezhető, a végzettséggel nem szerzik meg azt a magabiztos tudást a tanulók, ami az adott szakmában való elhelyezkedéshez kell. A fiatalabb korosztály körében nagyon sok a lemorzsolódás a nem tanköteles korúak esetében. Ezek a személyek 16 éves koruk után egyszerűen eltűnnek a rendszerből, mert az a tanulói létszám, ami az oktatásból kiesőként jelentkezik, nem jelenik meg a foglalkoztatási osztály álláskeresői létszámnövekedésében. Többek szerint túl magasak a felsőoktatási ponthatárok, illetve a bekerülők tekintetében is gyakran előfordul, hogy hamar kiderül, rosszul választottak. A jelentős számú kieső hallgatók esetében szükség lenne egy másik kimeneti megoldásra, annak ellenére, hogy egyetemi tanulmányait nem fejezi be, valamilyen végzettséget szerezzen, amivel el tud helyezkedni. Érdemes lenne megismertetni a középiskolás diákokkal is egy-egy szakmát vagy munkahely működését, hogy könnyebben tudja a továbbtanulásának irányát meghatározni.

A megye településeinek polgármesterei szerint elsősorban az önfoglalkoztatást és a vállalkozások indításának támogatását kellene erősíteni, és nagy lehetőségeket látnának a házi termékek előállításában is. A települések képviselői szorgalmaznák továbbá, ha a nagy fehérvári foglalkoztatók bizonyos munkafolyamatokat kitelepítenének a déli részekre, ezáltal megkönnyítve az ott élő dolgozók helyzetét. Minden megjelent település polgármestere elmondta, hogy nagyon fontosnak tartanak, ha Székesfehérvár, mint megyeszékhely nagyobb partnerséget biztosítana a vidék számára. Jelenleg a tapasztalatok alapján egy befelé forduló politikát követ a város, csak a saját belső problémáira fókuszál, figyelmen kívül hagyva az agglomerációt.

3.2 A megyei főbb foglalkoztatói

A megyei munkáltatói tevékenységük szerint diverzifikált képet mutatnak, több száz cég végez tevékenységet az ipar, a kereskedelem, valamint a szolgáltatás területén. A megye meghatározó vállalkozásait (legalább 50 főt foglalkoztató cégek) az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

Név	Telephely	Foglalkoztatottak száma (fő)	Járás
SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.	Bicske	13114	Bicskei
DENSO Gyártó Magyarország Kft.	Székesfehérvár	4611	Székesfehérvári
HANKOOK TIRE Magyarország Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Rácalmás	3158	Dunaújvárosi
Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	1918	Székesfehérvári
Arconic-Kőfém Székesfehérvári Könnyűfémű Kft.	Székesfehérvár	1913	Székesfehérvári
Hanon Systems Hungary Kft.	Székesfehérvár	1560	Székesfehérvári
VIDEOTON Autótechnika Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	1356	Székesfehérvári
SAPA Profiles Termelő és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	1327	Székesfehérvári
VT-ARRIVA Személyszállító és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	1188	Székesfehérvári
DUNAFERR LABOR Munkaerőkölcsönző és	Dunaújváros	875	Dunaújvárosi

Műszaki Szolgáltató Nonprofit Kft.			
VIDEOTON HOLDING Zrt.	Székesfehérvár	738	Székesfehérvári
FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zrt.	Székesfehérvár	725	Székesfehérvári
SEWS Magyarország Kábel Kft.	Mór	687	Móri
Benteler Autótechnika Kft.	Mór	664	Móri
Alföldi Tej Értékesítő és Beszerző Kft.	Székesfehérvár	663	Székesfehérvári
MASTERPLAST Nyrt.	Sárszentmihály	654	Székesfehérvári
SEWS Komponers és Elektronika Európa Kft.	Mór	640	Móri
ISD Kocszoló Kft.	Dunaújváros	631	Dunaújvárosi
Vincotech Hungária Elektronikai Gyártó Kft.	Bicske	613	Bicskei
Emerson Process Management Magyarország Technológiai Műszergyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	590	Székesfehérvári
VIDEOTON EAS Elektronikai Szerelő, Gyártó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	590	Székesfehérvári
Győri Kecszt Kft.	Székesfehérvár	575	Székesfehérvári
VTES Kft.	Székesfehérvár	552	Székesfehérvári
Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.	Székesfehérvár	542	Székesfehérvári
VT Plastic Gyártó Kft.	Székesfehérvár	454	Székesfehérvári
INOTAL Alumíniumfeldolgozó Zrt.	Székesfehérvár	414	Székesfehérvári
RUFORM Hungary Betonacél Ipari és Kereskedelmi Kft.	Kápolnásnyék	389	Gárdonyi
ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	382	Dunaújvárosi
HERVIS Sport- és Divatkereskedelmi Kft.	Bicske	376	Bicskei
FERROBETON Dunaújvárosi Beton- és Vasbetonelem- gyártó Zrt.	Dunaújváros	376	Dunaújvárosi
DEH Draxlmaier Hungária Kft.	Mór	376	Móri
HUMÁNIUS Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	367	Székesfehérvári
HAMBURGER Hungária Kft.	Dunaújváros	365	Dunaújvárosi
TEXTRADE Kft.	Iszkaszentgyörgy	356	Székesfehérvári
VT METAL Alkatrészgyártó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	342	Székesfehérvári
Hungrana Keményítő és Izocukorgyártó és Forgalmazó Kft.	Szabadegyháza	341	Gárdonyi
DUTRADE Acéltermékfeldolgozó és Kereskedelmi Zrt.	Dunaújváros	322	Dunaújvárosi
G&P Quality Management Szolgáltató Kft.	Mór	308	Móri
VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	303	Székesfehérvári
Body Fashion (Magyarország) Ruházati Termelő Kft.	Dunaújváros	298	Dunaújvárosi
GENERAL-PLASTICS Műanyagfeldolgozóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	286	Székesfehérvári
MENTAVILL Villamosipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	269	Székesfehérvári
"FHL BJÖRN HUNGARY" Ipari és Kereskedelmi Kft.	Mór	261	Móri
Studentka Work Iskolaszövetkezet	Bodajk	259	Móri
Humán Navigátor Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	244	Székesfehérvári
Pálhalmi Agrospeciál Mezőgazdasági Termelő, Értékesítő és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	236	Dunaújvárosi
DAK Acélszerkezeti Kft.	Dunaújváros	233	Dunaújvárosi
JÜLLICH GLAS Holding Feldolgozó és Kereskedelmi Zrt.	Székesfehérvár	231	Székesfehérvári

SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.	Székesfehérvár	231	Székesfehérvári
CSI Hungary Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	230	Székesfehérvári
MOMERT Magyar Optikai Művek Elektromechanikai Zrt.	Dunaújváros	228	Dunaújvárosi
MAGYARMET Finomöntőde Kft.	Bicske	219	Bicskei
Frimo Hungary Ipari, Technikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Mór	217	Móri
Musashi Hungary Ipari Kft.	Ercsi	216	Martonvásári
FEVITA HUNGARY Zrt.	Székesfehérvár	216	Székesfehérvári
Dunaújvárosi Víz-, Csatorna-, Hőszolgáltató Kft.	Dunaújváros	210	Dunaújvárosi
LINDSTRÖM Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	210	Székesfehérvári
Mezőfalvai Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zrt.	Mezőfalva-Nagysismánd	209	Dunaújvárosi
Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb-Ágostonpuszta	207	Enyingi
DVG Dunaújvárosi Vagyonkezelő Zrt.	Dunaújváros	195	Dunaújvárosi
Aikawa Hungária Elektronikai Kft.	Dunaújváros	194	Dunaújvárosi
REJLEK Metal & Stamping Fémlemezgyártó, Szolgáltató Kft.	Mór	190	Móri
Magyar Hangszóró Rendszerek Ipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	179	Székesfehérvári
MÁV Vagon Vasúti Jármű Gyártó és Javító Kft.	Székesfehérvár	178	Székesfehérvári
ESAB-Mór Hegesztőanyaggyártó Kft.	Mór	175	Móri
DUNAFIN Gyártó és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	174	Dunaújvárosi
DARUSÍN Ipari Gyártó, Szerelő és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	169	Dunaújvárosi
Bericap Záródástechnikai Cikkeket Gyártó Bt.	Székesfehérvár	168	Székesfehérvári
ALUFE Fémszerkezeti Kft.	Székesfehérvár	167	Székesfehérvári
KARSAI ALBA Műanyagfeldolgozó Kft.	Székesfehérvár	167	Székesfehérvári
D-ÉG Thermoset Épületgépészeti Áruház Kft.	Dunaújváros	164	Dunaújvárosi
Kiss V. Jenő Művek Zrt.	Nagyvenyim	164	Dunaújvárosi
ALFA-NOVA Energetika, Fejlesztő, Tervező és Vállalkozó Kft.	Dunaújváros	158	Dunaújvárosi
BROOKS INSTRUMENT Kft.	Székesfehérvár	155	Székesfehérvári
FEJÉR-B.Á.L. Építő és Szolgáltató Zrt.	Felcsút	153	Bicskei
KRINE Kereskedelmi és Ipari Kft.	Székesfehérvár	145	Székesfehérvári
"FEHÉRVÁR F.C." Sportszolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	143	Székesfehérvári
DEPÓNIA Hulladékkezelő és Településtisztasági Nonprofit Kft.	Székesfehérvár	139	Székesfehérvári
Heitz Élfurnér Művek Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Pusztaszabolcs	133	Dunaújvárosi
G.E.B.E. Belföldi- és Nemzetközi Áru fuvarozó Kft.	Székesfehérvár	133	Székesfehérvári
"TECHNOCAR-MC-2003" Gépipari Kft.	Bicske	132	Bicskei
H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.	Székesfehérvár	131	Székesfehérvári
VÉD-SZ Védelmi és Általános Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	125	Dunaújvárosi
Agárdi Farm Állattenyésztő és Növénytermelő Kft.	Seregélyes	125	Székesfehérvári
GALVÁNPLASTIK Műanyaggyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	125	Székesfehérvári
MEISER FERROSTE Ipari és Kereskedelmi Kft.	Dunaújváros	124	Dunaújvárosi
ALBA FIX Fuvarozó Kft.	Székesfehérvár	123	Székesfehérvári
ARANYBULLA Mezőgazdasági Zrt.	Székesfehérvár	121	Székesfehérvári

Bicskei Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Zrt.	Bicske	120	Bicskei
Mészáros és Mészáros Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Felcsút	120	Bicskei
DUNACELL Dunaújvárosi Cellulózgyár Kft.	Dunaújváros	120	Dunaújvárosi
XOMOX Magyarország Termelő Kft.	Székesfehérvár	119	Székesfehérvári
Swedex Hungária Kereskedelmi Ipari és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	119	Székesfehérvári
Zöld Bicske Nonprofit Kft.	Bicske	114	Bicskei
Pusztaszabolcsi Agrár Zrt.	Pusztaszabolcs	113	Dunaújvárosi
Búzakalász 66 Felcsút Mezőgazdasági Kft.	Felcsút	110	Bicskei
AMPER 99 Elektromos Kivitelező, Karbantartó és Kereskedelmi Kft.	Dunaújváros	101	Dunaújvárosi
BITTER-SZÚCS GARÁZS Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Mór	99	Móri
Cosma Alu Structures Kft.	Székesfehérvár	98	Székesfehérvári
Continus Nova Hulladékgazdálkodási és Vagyonkezelő Kft.	Székesfehérvár	98	Székesfehérvári
Huonker Hungária Kft.	Bicske	96	Bicskei
SPRINGFIELD Hungary Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	96	Székesfehérvári
MACHER-INVEST Ingatlanhasznosító Kft.	Székesfehérvár	96	Székesfehérvári
DUNANETT Dunaújvárosi Regionális Köztisztasági és Hulladékkezelő, Szolgáltató Nonprofit Kft.	Dunaújváros	93	Dunaújvárosi
AVIUM 2000 Baromfifeldolgozó Kft.	Besnyő	91	Dunaújvárosi
Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.	Baracska	91	Martonvásári
SIBO Csomagolástechnikai Kft.	Lepsény	89	Enyingi
Molnár Norbert Intersped Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	89	Székesfehérvári
Szervizcentrum Fehérvár Haszongépjármű, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	87	Székesfehérvári
SEAWING Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	86	Székesfehérvári
ÚTTÉPARK Útépitő és Mélyépitő Kft.	Székesfehérvár	85	Székesfehérvári
Alto Nyomda Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	85	Székesfehérvári
ALU-STYLE Alumínium Bútorszerelvény Gyártó Kft.	Székesfehérvár	84	Székesfehérvári
VRS Part HOTEL Kft.	Velence	83	Gárdonyi
Viszló Trans Fuvarozási és Szolgáltató Kft.	Csákvár	82	Bicskei
Kanczler Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	81	Székesfehérvári
TT Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	81	Székesfehérvári
Kovács Ádám Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	79	Székesfehérvári
ELME Automatika Kft.	Székesfehérvár	79	Székesfehérvári
Tűzállótechnikai Szolgáltató Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	79	Székesfehérvári
LIC - 2000 Vendéglátóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Agárd	78	Gárdonyi
Molnár S Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	78	Székesfehérvári
Falusi Bolt Kereskedelmi Kft.	Bicske	77	Bicskei
ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt.	Székesfehérvár	77	Székesfehérvári
Puskás Football Club Kft.	Felcsút	76	Bicskei
T.O.M. Trans Duna Fuvarozási és Szállítmányozási Kft.	Dunaújváros	76	Dunaújvárosi
Szabó Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	76	Székesfehérvári
LAUREL Számítástechnikai Kft.	Székesfehérvár	75	Székesfehérvári
POLYAX Alkatrész Gyártó, Kereskedelmi és	Székesfehérvár	74	Székesfehérvári

Szolgáltató Kft.			
Hőtechnika Kőolajipari Kémenceépítő Kft.	Székesfehérvár	74	Székesfehérvári
SÁSKÁÉK Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Ercsi	72	Martonvásári
GUMIFLEX Nagy- és Kiskereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	72	Székesfehérvári
VT-ASYST Kft.	Székesfehérvár	72	Székesfehérvári
Stadler Magyarország Vasúti Karbantartó Kft.	Pusztaszabolcs	71	Dunaújvárosi
MEDIA MARKT Székesfehérvár Video TV Hifi Elektro Photo Computer Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	71	Székesfehérvári
HR Komplex Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	69	Székesfehérvári
ERIGERON 1949 Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Besnyő	68	Dunaújvárosi
ESZO Szerelő és Kereskedelmi Kft.	Ercsi	68	Martonvásári
Magyaralmási Agrár Zrt.	Magyaralmás	68	Móri
WM MARKET Kereskedelmi Vendéglátó Kft.	Mór	68	Móri
metaloBox Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	68	Székesfehérvári
Garzon Bútor Zrt.	Székesfehérvár	68	Székesfehérvári
KARSAI PLAST Műanyagfeldolgozó Kft.	Székesfehérvár	68	Székesfehérvári
R-KORD Építőipari Kft.	Felcsút	67	Bicskei
ENERGOTT Fejlesztő és Vagyonkezelő Kft.	Dunaújváros	67	Dunaújvárosi
ALPHA ZOO Kedvencek Első Hazai Állateledel és Felszerelés Kis- és Nagykereskedelmi Szaküzletlánc Kft.	Székesfehérvár	67	Székesfehérvári
TITAN-CNC Gyártástechnika Kft.	Sárkeresztes	66	Székesfehérvári
MASTERFOAM Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Sárszentmihály	66	Székesfehérvári
Nijhof-Wassink Fuvarozó és Szállítványozó Kft.	Székesfehérvár	66	Székesfehérvári
Rathgeber Magyarország Ipari Alkatrészgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	66	Székesfehérvári
SOSO Földszer Földmunkát Gépesítő és Építőipari Szolgáltató Kft.	Csákvár	65	Bicskei
WORKING Ipari Termékeket Gyártó és Szolgáltató Kft.	Dunaújváros	64	Dunaújvárosi
Aranykorona Zártkörűen Működő Mezőgazdasági Részvénytársaság	Székesfehérvár	64	Székesfehérvári
Gázmodul-Weisz Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Sárbogárd	63	Sárbogárdi
VIBROTEAM Gyártó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	62	Székesfehérvári
IK METÁL Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	62	Székesfehérvári
FERTILIA Agrokémiai és Logisztikai Kft.	Enying	61	Enyingi
DOLOMIT Kőbányászati Kft.	Gánt	60	Bicskei
Brunswick Bowling Magyarország Kft.	Székesfehérvár	60	Székesfehérvári
"BAKI-TRANS" Szállítványozó Kft.	Besnyő	58	Dunaújvárosi
SVAT Hungary Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	58	Székesfehérvári
KORONA Kereskedelmi és Vállalkozási Zrt.	Székesfehérvár	58	Székesfehérvári
Women's Secret Magyarország Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	56	Székesfehérvári
VERTIKÁL VKSZ Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt.	Polgárdi	55	Székesfehérvári
"DURAN-TRANS" Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	55	Székesfehérvári
Prograg-Agrárcentrum Mezőgazdasági Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Ráckeresztúr	54	Martonvásári
MASTERPLAST Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Sárszentmihály	54	Székesfehérvári

LINARDICS Lemezmegmunkáló, Felületkezelő és Kereskedő Kft.	Székesfehérvár Sóstó-Ipari Park	54	Székesfehérvári
TRIMETRIK Műanyagipari, Mérnöki és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	53	Székesfehérvári
MEGAKRÁN Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Mór	52	Móri
HONI-Coop Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	52	Székesfehérvári
GYURKAMION Belföldi és Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Mór	51	Móri
Alba Autómosó Kft.	Székesfehérvár	51	Székesfehérvári
Pélpusztai Mezőgazdasági Kft.	Szabadhídvég-Pélpusztá	50	Enyingi

3.3 A megyében korábban létrejött foglalkoztatási paktumok, munkaerőpiaci programok

Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. Az Európai Unióban a térségi foglalkoztatási partnerségek története az 1980-as évekre nyúlik vissza, ekkor fogalmazódott meg először a helyi szereplők jelentősége a komoly problémákat okozó magas munkanélküliség kezelésében. 1993-ban az EU Fehér Könyve (White Paper) megfogalmazta a „Foglalkoztatás, növekedés, versenyképesség” fő célkitűzéseit, melynek következtében 1997-ben az Európai Bizottság az ún. területiális foglalkoztatási paktumok (TEP-ek) (más néven térségi, helyi foglalkoztatási partnerségek; foglalkoztatási megállapodások, egyezmények) létrehozását ösztönözte.

Ebbe a folyamatba illeszkedett a 2000-es évek közepén Magyarországon elindított területi foglalkoztatási megállapodások rendszere, mely az EU-s modell alapján képzelte el a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javítását, illetve munkaerő-piaci hátrányok csökkentését, másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerőminőség és tudás fejlesztését. A 2007-ben megalakult Fejér Megyei Foglalkoztatási Paktum is a területi sajátosságokra építve a fejlettségbeli különbségek mérséklését célozta a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogásával, a tervezett programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket pedig a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánta csökkenteni.

A második Fejér megyei paktum projekt 2012-2014 között zajlott, az akkori pályázat a Fejér megyei foglalkoztatási együttműködés által kidolgozott, a megyei foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek egyes projektelemeinek megvalósítását segítette a szakmai szolgáltatások biztosításával annak érdekében, hogy a Fejér megyei foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása növekedjen, hatékonysága javuljon. Az elkészült fejlesztési és beavatkozási tervek jelentős része azonban nem tudott megvalósulni a rendelkezésre álló anyagi erőforrások hiánya miatt. A pályázat akkor a helyi foglalkoztatási helyzet javítását alapvetően a forprofit és nonprofit vállalkozások kapacitásának fejlesztésén, a nyílt munkaerőpiac és a szociális gazdaság foglalkoztatási potenciáljának erősítésén keresztül a helyi és nemzeti akciótervek (Fejér Paktum stratégia, Fejér megyei fejlesztési tervek, Wekerle Terv) prioritásai mentén képzelte el így illeszkedve a helyi szükségletekhez és lehetőségekhez.

A 2007-ben elfogadott Fejér Paktum stratégia és partnerség Fejér megye déli területére fókuszált, az időközben bekövetkezett negatív gazdasági változás a korábbi gazdaságilag fejlettebb területek foglalkoztatási helyzetét is átalakította 2008-2009-ben s ez szükségessé tette a Fejér paktum velük való kiszélesítését is. Ebből fakadóan 2012-től valós szükségletként jelent meg új csatlakozók bevonása, szükségessé vált a helyzetelemzés újragondolása, a foglalkoztatási gondok szükségessé tették a közvetlen foglalkoztatást segítő szolgáltatások indítását, a korábban elfogadott stratégia aktualizálását és a realitásokhoz való igazítását. A Fejér megyéből induló Wekerle terv prioritásainak megjelenítése a partnerségen belül sajátos helyi szükségletként jelentkezett, a forprofit és nonprofit társadalmi vállalkozások foglalkoztatási potenciáljának erősítése pedig elemi érdeke lett a helyi közösségnek. Ezek alapján a kidolgozott pályázati programterv a második paktum projektben elsősorban a szakmai szolgáltatások bővítésére és koordinációjára koncentrált.

Fejér megyében volt egy harmadik korábbi paktum projekt is, a megyeszékhely, Székesfehérvár vonatkozásában 2007-ben a ROP 3.2.1 intézkedés keretén belül nyert támogatás nyomán alakult meg a Munkaerőpiaci Partnerség Székesfehérvár (MUPSZ) együttműködés, amelynek tagjai voltak: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Székesfehérvári Regionális Képző Központ, Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ.

A program központi eleme az a gondolat volt, hogy a foglalkoztatás az élhetőségnek, az életmód színvonalának, a helyi társadalom problémáinak kulcsfontosságú forrása, illetve azok megoldása is egyben, így a foglalkoztatás szintje befolyásolja a lakosság jövedelmi viszonyait és a helyi közösség vagyoni helyzetét, valamint meghatározza a helyi gazdaság versenyképességét. A MUPSZ céljai alapján a helyi foglalkoztatási politika meghatározza a helyi társadalom fejlődési irányait és sebességét, a foglalkoztatás pedig összefüggést teremt a gazdaság, az oktatás és a kulturális lehetőségek, valamint az alapszolgáltatások színvonala között.

Az akkori becslések alapján a szakértők azt valószínűsítették, hogy foglalkoztatottság magas szintje esetén az emberek vagyonosodása, megtakarítási lehetőségeik nőnek, és a beruházói kedv is erősebbé válik. A beruházások fejlesztéseket jelentenek, amelyek a gazdaság stabil növekedését és a helyi társadalom individuális biztonságát teremtik meg. Erre az idő rácsáfolt, az elmaradt gazdasági szerkezetváltás következtében a térség ipara továbbra is csak mennyiségi és nem minőségi bővítést indukált, s mára már munkaerő hiány van a várostérségben, az általános életszínvonal erősen kétarcúvá vált, a foglalkoztatás magas szintje nem hozta magával az emberek vagyonosodását és a magasabb hozzáadott értékű beruházások bővülését.

A MUPSZ határozott és racionálisan megtervezett foglalkoztatási stratégiával és arra épülő foglalkoztatási politikával számolt, hogy javítható legyen a székesfehérvári munkaerőpiacon működő vállalkozások, munkaadók és munkavállalók helyzete. A stratégia középtávú, 3-5 éves periódusban kívánta meghatározni a foglalkoztatás fejlesztésének irányát Fehérváron, a 2008 és 2013 közötti időszakra szól. A stratégiát megalapozó akkori helyzetelemzés az azt megelőző évtized dinamikus (mennyiségi) fejlődésén alapult, ami úgy tűnt lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű munkavállalók sikeres munkaerőpiaci integrációjára is. Csakhogy 2008-ban gyökeresen megváltozott a makrogazdasági környezet, a hirtelen beköszöntő gazdasági válság radikálisan átalakította a munkaerőpiac helyzetét, nemcsak, hogy a növekedés dinamikája csökkent, hanem több ágazat egyenesen recesszióba fordult, az álláskereső aránya elérte az 1993-as rekord szintet. Ilyen körülmények között a MUPSZ stratégiája is szinte megszületése pillanatában érvényét veszítette.

A foglalkoztatási paktumok mellett a Fejér megyében az alternatív, vagy innovatív foglalkoztatási programok 2010 után indultak el, elsősorban az ÚSZT kereti között. 2010-ben kidolgozásra került projektek a TAMOP 1.4.3-10/2 az innovatív, kísérleti foglalkoztatási kezdeményezéseket is szolgálták. Az „Egy mindenkiért, mindenki egy célért” című modellprojekt célja egy innovatív szociális gazdasági modell kidolgozása és működtetése volt, amely egyrészt szolgálja a helyi munkaerőpiaci helyzet javítását, másrészt hiánypótló szociális szolgáltatásokat nyújt. A célcsoport elsősorban a 25-55 éves álláskereső nők voltak, akik kellően motiváltak a szociális gondozói szakma megismerésére és elsajátítására. A „Kell még egy szalmaszál!” elnevezésű projekt célja szintén a szociális gazdaságon belül egy olyan szolgáltatás kialakítása volt, mely egyszerre szolgálta a munkahelyteremtés, a környezeti fenntarthatóság és az építőiparban megváltozott munkaképességű emberek munkaerőpiaci integrációját egy új építési technológia, a minősített szalmaházak építéséhez

szükséges művezetőkké történő átképzésük, egyéni fejlesztésük és egy nonprofit építőipari vállalkozás létrehozásával. Innovatív kísérleti, foglalkoztatási programok támogatására csak Székesfehérváron és Gárdonyban került sor a megyében.

Fejér megyében 2011-től elindultak a közösségi feladatokhoz kapcsolódó munkaerő-piaci programok a TÁMOP-1.4.1-11/1 konstrukciónak köszönhetően, a „Fiatalok Fehérvárért” című projektben 25 év alatti pályakezdő munkanélküli bevonása, felkészítése zajlott gyermek- és ifjúsági felügyelő munkára, alkalmazkodó képességük fejlesztése valamint átmeneti foglalkoztatása valósult meg annak érdekében, hogy tartósan is foglalkoztathatók legyenek. A célcsoport gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó intézményeknél végzett közösségi feladatokat, egyszerre járulva hozzá a foglalkoztatáshoz, a helyi szükségletek kielégítéséhez és a közösségi élet fejlesztéséhez. A Civil Vitamin - Községi feladatok erőforrás-támogatása a Fehérvári Civil Központban című projekt hasonló célokkal, de programszervezői, közösségfejlesztői, üzemeltetői feladatkörökre képzett és foglalkoztatott embereket. A TÁMOP 1.4.1-12/1 Hátrányos helyzetű célcsoportok foglalkoztatásának támogatása a nonprofit szervezetek foglalkoztatási kapacitásának erősítésével konstrukcióban 26 Fejér megyei civil szervezet, illetve nonprofit kft kapott bértámogatást.

Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok a TÁMOP- 1.4.3-12/1 konstrukció részeként is készültek: a „Fejér termék mintaprogram”, „Társadalmi vállalkozás fejlesztése a műemléki topográfiai feladatok ellátására”, „Tudatos városvezetést segítő innovatív foglalkoztatási program a Közép-Dunántúlon”, „Új élet vár rád! - Pártfogoltak társadalmi vállalkozásának fejlesztése Fejér megyében” címmel., ám ezek közül csak a műemléki topográfiai program nyert.

2013-ban a munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó szervezetek kapacitásának megerősítése vonatkozásában a civil, továbbá közhasznú nonprofit gazdasági társaságok standardizált munkaerő-piaci szolgáltatásnyújtásához szükséges fejlesztések érdekében 10 sikeres TÁMOP-2.6.2-12/1 pályázat valósulhatott meg a megyében. A TAMOP 1.4.3 konstrukcióban az „Illünk és Beilleszkedünk!” - Innovatív kísérleti foglalkoztatási program a székesfehérvári kistérségben című 5 szakaszból álló projekt célja a látássérülteket célozta, a program fókuszában a képességek, készségek és az ezeknek megfelelő munka illeszkedése állt. A TÁMOP 1.4.6-13/1 Tranzitfoglalkoztatás az építőiparban konstrukció a megyén belül a Váli Völgy településein és Dunaújvárosban segítették a munkaerőpiacot. A TÁMOP 5.3.1.B-2-12/2 Roma emberek képzésbe ágyazott foglalkoztatása a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben című konstrukció 2 sikeres pályázata Polgárdiban valósult meg, a TÁMOP 5.3.8.A2-13/1 A leghátrányosabb helyzetű csoportok munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében motiváló képzések és támogató szolgáltatások pályázatból három nyertes volt a megyében.

Ezeket túl a munkahelyi képzések támogatására 45 mikro- és kisvállalkozás, 27 közép- és nagyvállalkozás jutott támogatáshoz Fejér megyében az elmúlt években (TÁMOP 2.1.3.).

Munkaerőpiaci jellege volt a fiatalok vállalkozóvá válásának támogatását célzó programnak is (TÁMOP 2.3.6.B-12-1/3), melynek részeként kerekben 100 Fejér megyei fiatal nyert támogatást a vállalkozása beindításához. Nem volt ilyen sikeres a TÁMOP 2.4.3.D.1-13/1 Szociális gazdaság fejlesztése - az önfenntartást célzó szociális szövetkezetek támogatása Fejér megyében, összesen 8 projekt indulhatott el, melyek fenntarthatósága jelenleg már erősen kétséges. Rugalmas munkahelyek kialakítására (TÁMOP 2.4.5-12) 9 vállalkozás kapott forrásokat az elmúlt években.

A képzés és a gazdaság igényeinek összehangolását is segítő gyakornoki program a tanulószervezés keretében tanult pályakezdők támogatására 81 Fejér megyei vállalat életét könnyíthette meg (TÁMOP 2.3.4.A-13/1).

3.4 Kapcsolódó megyei gazdaságfejlesztési irányok

3.4.1 Fejér Megye Területfejlesztési Programja (FMTP)

Fejér Megye Területfejlesztési Programjában több ponton jelenik meg a foglalkoztatás ösztönzése és a gazdaságfejlesztés stratégiai célként. Stratégiai célként jelenik meg az FMTP-ben a versenyképes vállalatok támogatása. A megye lakosságának ipari foglalkoztatottsága népességarányosan országosan is kiemelkedő. Versenyképességének növelése a meglévő bázisok alapján szükséges az ipari kapacitások minőségi és ágazati spektrumbeli fejlesztésével, a minőségi termelési háttér biztosításával, a vállalkozások együttműködési képességének és szintjének emelésével, illetve a kutatási-fejlesztési potenciálra és innovatív együttműködésekre építve.

A legnagyobb foglalkoztatók a városokban, ezen belül elsősorban Székesfehérváron, továbbá Dunaújvárosban találhatóak. A nagyvárosok mellett sajátos gazdasági funkcióval bírnak: Bicske (logisztika), Gárdony (turizmus) és Mór (borvidék, jármű- és elektronikai ipar). A program rögzíti, hogy a versenyképes gazdasági pozíció megtartása és további javítása érdekében elengedhetetlen a nagyvállalatok, ipari központok folyamatos technológiai korszerűsítése és fejlesztése, amelyekhez a kis- és középvállalkozások beszállítói hálózatának erősítése szükséges. A versenyképesség fenntartásának másik alapeleme a vállalatok rugalmasságának növelése, a folyamatos innováció biztosítása, az e-gazdaságba lépés elősegítése. Szintén a megye versenyképességét növelné a munkaerő mobilitás fejlesztése és az atipikus foglalkoztatási formák elterjesztése.

Stratégiai célként jelenik meg az FMTP-ben a versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése. A megye jelenlegi gazdasági szerkezetét és színvonalát illetve gazdasági teljesítményét a korábbi évtizedekben kialakult ipari, agrár- és turisztikai hagyományai, valamint kedvező közlekedés-földrajzi helyzete alapozzák meg, ugyanakkor a második gazdasági szerkezetváltás elmaradása konzerválta az alacsony hozzáadott értékű, kevésbé innovatív, alacsony diszlokációs költségű iparágak magas részarányát a munkaerőpiacon.

A Duna nemzetközi jelentőségű hajózhatóságának biztosításával felértékelődik a térség gazdasági-piaci pozíciója az Unión belül, illetve annak déli kapujaként a balkáni országok felé. E kedvező gazdaság-földrajzi potenciál hasznosításának kiemelkedő területe a korszerű, sokrétű szolgáltatást nyújtó logisztikai központok, valamint a kikötői hálózat és az ahhoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése.

A limes (más néven Ripa Pannonica) UNESCO világörökség-várományos helyszín turisztikai fejlesztése, kiegészülve egyéb attrakciók és a kapcsolódó szolgáltatások (pl. evezős megállóhelyek, kikötők létesítése) hálózatos fejlesztésével a folyó menti turizmust kapcsolja be az európai vérkeringésbe. A part menti turisztikai célpontokat célszerű kerékpárút-hálózattal összekapcsolni a megye más idegenforgalmi térségeivel (Velencei-tó, Váli-völgy), a turisztikai programkínálat szélesítése érdekében. Elérhetőségük javítása érdekében a jelentősebb vonzerők közötti vagy kötőpályás (nosztalgia vasút, kisvasút) megközelíthetőségét is lehetővé kell tenni.

A turisztikai fejlesztések hatékonyságának növeléséhez tovább kell építeni a megye TDM szervezeteinek rendszerét, összekapcsolva marketing és egyéb tevékenységeiket. Annak érdekében, hogy Fejér megye tranzitárségből sokszínű és hosszabb tartózkodásra is csábító térséggé váljon a Budapest – Balaton közötti térben, olyan célcsoport orientált turisztikai infrastruktúra kiépítésére van szükség, ami biztosítja az attrakciók egyedi és minőségi kínálatát.

A meglévő ipari központok országos gazdasági rendszerben betöltött szerepének megőrzése és növelése, valamint a klaszterek kialakítása érdekében szükséges a nagytérségi kapcsolatokat szolgáló közúti és vasúti közlekedési vonalak, multi- és intermodális csomópontok fejlesztése.

A vidéki térségek, kistelepülések számára a munkahelyek elérhetősége és a turisztikai fogadóképesség színvonalának növelése érdekében szükséges fejleszteni a mellékút, a kerékpárút hálózatot és a közúti, illetve kötöttpályás közösségi közlekedést. A kor követelményeinek megfelelő, versenyképes, fenntartható gazdaságot segíti a szélessávú internet szolgáltatások biztosítása úgy a termelési - beszállítói, mint a turisztikai és lakossági kommunikációban, ügyintézésben, alternatív foglalkoztatásban. A vidéki térségekben ma már e feltételek (pl. teleházak) megléte segít kompenzálni a közlekedési nehézségekből adódó hátrányokat.

A cégek letelepedésének elősegítésére, az adókedvezményeken és előző művesített ipari parkokon túl, az adminisztráció és az engedélyezési folyamatot előíró jogszabályi környezet egyszerűsítésére, valamint a megfelelő munkaerő biztosítására is szükség van. E mellett a területek kiválasztásnál célszerű előnyben részesíteni a meglévő, elhagyott és infrastruktúrával rendelkező korábbi ipari és katonai területeket. Az új beruházások ösztönzése céljából a FMTP szerint indokolt egy megyei beruházás-ösztönzési program beindítása (szervezeti és infrastrukturális fejlesztéssel együtt, kapcsolódó marketing feladatokkal). A fejlesztési projektek előkészítését, illetve a megvalósítás folyamatát Megyei Mentorközpont felállításával lehetne nagyban segíteni.

Nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a hatékonyság az energiaracionalizálással, a megújuló energia részarányának növelésével is fokozható legyen. E stratégiai fontosságú célnak többek között az energiafelhasználás csökkentésében és az alternatív megoldásokban kell tetten öltönie. Ilyen lehet például a vidéki településekben gazdaságtalan nagy rendszerek kiváltása önellátó helyi egységekkel, illetve a másodnyersanyagokra épülő feldolgozóipar és az alternatív erőforrásokon alapuló új termelési szerkezet.

A kiváló termőhelyi adottságokra alapozva, valamint a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklésére tekintettel ki kell dolgozni – a vízgyűjtő-gazdálkodási és gazdaságossági szempontoknak megfelelően – a megyei öntözési stratégiát. Ennek eredményei alapján szükséges megvalósítani egy erre épülő öntözési infrastruktúrát, illetve az öntözőcsatorna elemek helyi gyártását.

3.4.2 Székesfehérvár Megyei Jogú Város 2015-2020 gazdasági programja

A Gazdasági Program kidolgozása során Székesfehérvár a város körül fekvő, a város társadalmi és gazdasági életéhez erősen kapcsolódó településeket, a város vonzáskörzetét is figyelembe véve járt el. A város nagy vonzóhatással bír gazdasági és foglalkoztatási erejéből fakadóan, a kiemelkedő foglalkoztató szerepe a kiterjedt ingázási körzetben jelenik meg. Székesfehérvárra, munkavégzés céljából ingázók száma a 2011-es népszámlálás (az alábbiakban az utolsó hivatalos adatok kerülnek szerepeltetésre) részletes adatai alapján megközelítette a 31 000 főt, melynek jelentősebb része megyehatáron belüli (~24 600 fő), ugyanakkor számottevő tömeget tett ki a környező megyékből

érkezők száma is (~6 000 fő). A települések közül kiemelkedő a Várpalotáról érkezett közel kétezer munkavállaló. Az ingázók kétharmada községekből járt a megyeszékhelyre, így Székesfehérvár fontos hatással van térsége vidéki foglalkoztatására, de a megye megyei jogú városok nélküli foglalkoztatottjainak egyötöde is Székesfehérváron találta meg megélhetését. Budapestről illetve Pest megyéből a bejárók 2,4%-a érkezett, ugyanakkor a Székesfehérvárról eljáró munkavállalók egyharmadát szívtá el a főváros és agglomerációja (~2 200 fő). Az eljárók másik egyharmada Fejér megyén belül talált munkát, itt létszámban Mór tűnik ki ~330 székesfehérvári ingázóval. Az ország egyéb megyéibe és főképp a szomszédos Veszprém és Komárom megyékbe az eljáró foglalkoztatottak mindössze 14%-a került, 21% pedig változó településen vagy külföldön talált munkát. Székesfehérvár foglalkoztatja Fejér megye több mint 40%-át.

Nagyjából Székesfehérvár 25-30 km sugarú köre az a térség, mely települései foglalkoztatottjainak kiemelkedően nagy része (minimum egyharmada) jár be a megyeszékhelyre dolgozni. A hatás kelet felé a budapesti agglomeráció és a Duna-mente, a Velencei-tó környete és Dunaújváros felé gyengébb, ezen kívül, azonban lefedi a megye területét. Kiemelkedő a hatás a Dél-Mezőföld társadalmi-gazdasági szempontból nehéz helyzetű térségére (a határos észak-tolnai településkörnél is kimutathatóan), fontos hátszaga ez a térség Székesfehérvár képzetlenebb munkaerőt igénylő termelési egységei számára. Veszprém megye keleti részére Tés-Várpalota-Berhida vonaláig szintén kiterjed Székesfehérvár foglalkoztatási vonzóereje, a Balaton keleti medencéjével határos illetve a Veszprém-Várpalota közötti települések esetében - ha gyengébben is - de még észlelhető. Az elérhető feldolgozóiparban foglalkoztatható munkaerő tekintetében a lehetőségek korlátozottak, szinte csak megyén belül oldható meg illetve elsősorban a dél-délnyugati magasabb munkanélküliséggel sújtott térségek felől, ugyanis a fennmaradó térségekben nagyon erős a konkurencia elszívó képessége (Győr, Esztergom, Tatabánya, Budapest és agglomerációja, Kecskemét).

Az érvényben lévő Gazdasági Program szerint a gazdasági folyamatok és viszonyrendszerek sűrűsödése Székesfehérvárt és a környező városiasodó, illetve a vonzáskörzetbe tömörülő településeit együttesen érinti, ezért ezeket többszintű kapcsolataik révén (népesség be- és kitelepülési folyamatai, ingázás, funkciómegosztás és átrendeződés, stb.) egy egységet alkotva, egységes funkcionális várostérségként célszerű kezelni. A Gazdasági Program az alábbi beavatkozási területeken fogalmaz célokat a jövőre nézve:

1. Székesfehérvár jelentős ipari potenciáljára, valamint tér- és gazdaságszervező erejére alapozva mind hazai, mind nemzetközi szinten versenyképes befektetési övezetet kialakítása a cél. Olyan övezetet, mely dinamikusan fejlődő otthont biztosít meglévő magas színvonalú feldolgozóipari kapacitásai fenntartásával elsősorban a magas hozzáadott érték (termék, szolgáltatás) előállítására képes, valamint a kutatás-fejlesztést, illetve innovatív tevékenységeket végző vállalkozások számára egyaránt.
2. Az önkormányzat számára kiemelt feladat a vonzó települési környezet biztosítása, az infrastruktúrák fenntartása, energiahatékonysági szempontok szerinti korszerűsítése és hozzáférhetőségének megteremtése.
3. Székesfehérvárnak célja, hogy népességszáma hosszú távra stabilizálódjon, illetve a gazdaság növekedéséhez kötődő esetleges népességnövekedés és térségi szerepkör kihívásait kezelni tudja. Mindez megköveteli az életminőségi tényezők magas szintű biztosítását, karakteres városi

attraktivitást a közszolgáltatások, a környezetminőség, a közlekedési és kommunikációs kapcsolatok, valamint a kultúra tekintetében.

4. Fontos középtávú gazdaságfejlesztési irányt jelent a vállalati innováció, illetve az alkalmazott K+F fejlesztések növelése, hiszen a változó gazdasági környezethez való alkalmazkodás, az innováción alapuló fejlődés Székesfehérvár megújuló gazdasági versenyképességének kulcsa.

5. Székesfehérvár gazdaságának a fejlődése akkor biztosított, ha a helyben szükséges munkaerő mennyiségi és minőségi utánpótlása széles körben elismert helyi oktatási környezet segítségével is jelentős arányban biztosíthatóvá válik. A magas színvonalú általános és a felsőoktatásba való bekerülésre felkészítő középfokú képzés fenntartása mellett cél a gazdaság képzési igényeinek minőségi és lehetőség szerint mennyiségi kielégítése a város és környéke munka-erőpiaci igényeire hatékonyan reagáló székesfehérvári műszaki felsőoktatás megerősítésével és a középfokú szakképzés hatékonyságának növelésével.

6. Székesfehérvárnak célja, hogy pozícióját megszilárdítsa tágabb környezetében, jól megkülönböztethető arculattal és saját várostérséggel rendelkezzen. Várostérsége kapcsán nem csak annak erőforrásaira támaszkodik (munkaerő, bejáró tanulólétszám, helyi termékek, rekreációs környezet, idegenforgalom stb.), hanem fejlett szolgáltatások biztosításával tematikus partnerségeket alakít ki adott funkciótól függő vonzáskörzetébe tartozó településekkel, illetve megyeszékhelyként, illetékesség esetén, együttműködik a megye stratégiai, fejlesztési, gazdaság- és társadalomszervezési tevékenységeinek megvalósíthatóságáért.

3.4.3 Mór Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020

A járásszékhely minden járásban meghatározó erővel bír a térség gazdasága és foglalkoztatása szempontjából, ezért fontos áttekinteni a város jövőbeli célkitűzéseit ezeken a területeken. A gazdasági szerkezet vizsgálatakor elmondható, hogy a Móri járásra erőteljes ipari jelleg jellemző. A járás Fejér megye harmadik legfejlettebb járása, a beruházók főleg a kistérségi központba, Móra települtek, ahol az autóalkatrész gyártás, a járműiparhoz kapcsolódó ágazatok fejlesztése évtizedek óta kiemelkedő jelentőséggel bír. A rendszerváltást követően kedvező geopolitikai helyzetének és nemzetközi kapcsolatainak köszönhetően nem csupán magyar, hanem külföldi cégek is szívesen fektettek be a területen. A város elébe ment a beruházók kívánalmainak, és létrehozta a Móri Ipari Zónát, amely ipari parkként, „Móri Észak-nyugati Ipari Park” néven elsősorban feldolgozóipari (járműipari, mechatronikai) cégeknek ad otthont. Nagyszámú ipari munkahely jött létre a településen, ami a rendszerváltás okozta gazdasági, foglalkoztatási krízis szempontjából rendkívül kedvező volt. A vállalatok a foglalkoztatotti igényüket alapvetően a járásból, illetve a járásközpont hozzávetőlegesen 30 km-re kiterjesztett földrajzi környezetéből elégítik ki, a foglalkoztatottak egy része az ország más területeiről érkezik. A betelepült cégek tevékenysége specializált, meghatározó módon import- és exportorientált. A kapcsolódó beszállítói tevékenységbe ugyan bekapcsolódtak a térségi KKV-k is, azonban szerepük, hangsúlyuk erősítendő. A gazdaság igényeihez igazodó munkaerő utánpótlás terén a vállalatok és a szakképző intézmények között létezik kapcsolat, azonban ez egyfelől erősítendő, másfelől a gyakorlat-orientált tudást biztosító duális szakképzés intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi kialakítása várat magára. A járásközpont gazdasági ágazati struktúráját a TEAOR'08 szerinti besorolás tükrében vizsgálva elmondható, hogy az ágazati struktúra leginkább a „C Feldolgozóiparra” koncentrálódik. A település jelenlegi iparági

fókuszterületi összetétele elsősorban a járműipar, a feldolgozó ipar és elektronikai gyártás és a könnyűipar területei köré összpontosul.

Problémát jelent, hogy a meghatározó vállalkozások többségükben alacsony szakképzettséget igénylő, alacsony fizetést adó munkát biztosítanak a térség dolgozóinak.

Mór város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában (ITS) hangsúlyos szerepet kap a gazdaságfejlesztés. Több rész cél, illetve meghatározott projektjavaslat is támogatja a helyi gazdaság és foglalkoztatás fejlesztését:

- Az iparterületek infrastrukturális fejlesztése, bővítése (PG1)
- Autóipari vállalkozások klaszterének kibővítése erősítése (PG4)
- A helyi piaci igényeknek megfelelő képzések segítése (PG5)
- Foglalkoztatás bővítő programok támogatása (PG9)
- Idős foglalkoztatás rendszerének kialakítása (PG10)
- Humán erőforrás fejlesztés a turizmusban (PG12)

3.4.4 Bicske Város Önkormányzat Gazdasági Programja 2015-2019

A városban a regisztrált vállalkozások száma 2007-től folyamatosan növekedett. Fejér megyéhez hasonlóan Bicskén is a kisvállalkozások száma a legmagasabb. A megye 249 főnél több embert foglalkoztató vállalatainak a száma kiemelkedően magas. A 486 vállalat közül 3 bicskei cég, az egyik közülük közel 500 embert foglalkoztat. A bicskei vállalatok értéktermelő képessége (egy főre jutó bruttó hozzáadott érték) országos viszonylatban is kiemelkedő. A mezőgazdaságban és iparban - és építőiparban regisztrált vállalkozások aránya csökkent az elmúlt 5 évben, azonban a mezőgazdaság és az ipar foglalkoztatásban betöltött szerepe jelentős. Kis családi gazdaságok (kertészet, szőlő, bor), nagy élelmiszer feldolgozók (húsfeldolgozó, tejfeldolgozó) és gépipari vállalatok működnek a településen. A szolgáltatásokban regisztrált vállalkozások aránya emelkedett 2010 óta (2013-ban 74,8%). A városban található sokrétű szolgáltatást nyújtó kereskedelmi üzletek magas száma annak jele, hogy Bicske a térségen belül központi szerepet tölt be, ugyanakkor a kiskereskedelmi üzletek száma, az élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma folyamatosan csökken vagy stagnál a környező nagyvárosok kereslet elszívó hatása miatt. Bicskén az épített környezet védett elemei és a természeti környezet nyújt vonzó turisztikai látnivalókat. Legmeghatározóbb nevezetesség a barokk Batthyány-kastély és park. A városban a legjelentősebb foglalkoztatók a nagyvállalatok.

A városban 10 nagyvállalat található, melyek foglalkoztatják a városi, illetve a jó közlekedésnek köszönhetően a járásban élő lakosokat. A városban az elmúlt években több jelentős munkahelyteremtő beruházás valósult meg. A legjelentősebb a húsfeldolgozó üzem megnyitása volt 2005-ben, melynek 2013-as bővítésével a meglévő 115 munkahely mellett további 35 jött létre. A munkaerőpiacra jellemző, hogy elsősorban alacsony iskolai végzettségűekre van szüksége a betelepült vállalatoknak. A szakképzés átalakítása a helyi igények figyelembe vételével nagyon fontos, a helyben működő vállalkozások számára húsipari, fémmegmunkálás és logisztika területén járatos diákok képzése létfontosságú. A város legjelentősebb iparterülete a Bicske -M1 Ipari Park és Logisztikai Központ melynek kiváló a földrajzi elhelyezkedése, de nagy hátránya hogy nem rendelkezik autópálya lehallalóval. További ipari hasznosításra alkalmas a húsfeldolgozó melletti terület, mely jó adottságokkal rendelkezik, így gazdasági célú fejlesztése indokolt.

A Gazdasági Programban célkitűzésként jelenik meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása, a meglévő munkahelyek megtartása nagyon fontos feladat, melyet indokoltá tesz a munkanélküliek mindenkori aránya, és amelyet minden lehetséges önkormányzati eszközzel támogatni szükséges. A munkanélküliség elleni küzdelem fő mozgatórugója egyrészt, hogy az emiatt nehéz helyzetbe kerülő családokban folyamatosan romlanak az életkörülmények, másrészt pedig az a tény, hogy az Önkormányzat egyre kevesebb forrással rendelkezik a szociális támogatások finanszírozására.

3.4.5 Gárdony Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

A KSH statisztikai adatai szerint az ipar, építőipar nemzetgazdasági ágakban működő vállalkozások aránya Gárdonyban 17%, amely kis mértékben elmarad a járási és megyei átlagtól, de az országos átlagnak megfelelő érték. Az ágazaton belül a városban mikro- és kisvállalkozások vannak. Az iparnak a településen jelentős hagyományai nincsenek, korábban jogi szabályozás sem tette lehetővé az ipar megtelepedését a régióban. Jelenleg a helyi ipari tevékenységek nagyrészt a helyi igényeket elégítik ki, kisebb részben a székesfehérvári ipari tevékenységhez kapcsolódnak. Ugyanakkor a több lábon állás, a foglalkoztatási lehetőségek bővülése, a helyi munkaerő megtartása, a helyi iparüzési bevételek növelése miatt fontos lenne város léptékébe illeszkedő könnyűipari (pl. élelmiszer-, elektronikai ipari) létesítmények számának növelése. Erre vonatkozóan a fogadókészség és az infrastrukturális lehetőségek a város részéről megvannak: létrehozták a Dinnyés Ipari Parkot, illetve további bővülési igény esetén, Agárdon is megfelelő területek állnak rendelkezésre a gazdasági célú vállalkozások letelepedéséhez.

Az ipari alágazatokat tekintve az építőipar részesedése az ágazatból kiemelkedő. A mezőgazdaság helyi kiemelkedő szerepe miatt a feldolgozóiparon belül az élelmiszeripar is jelentős súlyú.

A vállalalkozási szektor alágazatai közül a kereskedelem, gépjárműjavításban és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységben működő vállalkozások aránya kiemelkedő. Ezeknek az alágazatoknak az aránya a megyéhez képest is magasabb. A szálláshely-szolgáltatással foglalkozó vállalkozások száma szintén magasabb a megyei átlagnál, ennek kifejtésére a turizmusról szóló fejezetben kerül sor.

Gárdonyban a mezőgazdaság a jó termőföldi adottságoknak, a települési agrárhagyományoknak és a nagy felvevőpiac közelségének köszönhetően jelentős potenciállal bír. Több gazda foglalkozik a termékek további feldolgozásával, főként bor, pálinka, gyümölcslé készítésével. A gyümölcstermékek fő felvásárlója az Agárdi Pálinkafőzde, amely 2002-ben alakult zöldmezős beruházásként. Termékeik helyi termékként jelennek meg a piacon és városi rendezvények is épülnek a márkanév köré.

A helyi termékek piacra jutásának támogatását több helyi, regionális szervezet támogatja, így a Velencei-tó Térségfejlesztő Közhasznú Egyesület Leader helyi akciócsoportja és a Duna-Ipoly Nemzeti Park. A helyi termékek a Tourinform irodában már megvásárolhatók.

Gárdony város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában (ITS) hangsúlyos szerepet kap a gazdaságfejlesztés. Átfogó célként jelenik meg az összefogás a helyi vállalkozások segítésére, a helyi termékek pártolására és a Velencei-tavi turizmus szelíd fejlesztésére, középtávú városi célként pedig helyi kis-és középvállalkozások bővítése, együttműködése, helyi termékek támogatása.

Kapcsolódó beavatkozások:

- Helyi vállalkozások indításának, működésének támogatása

- Mezőgazdasági termelés diverzifikálásának támogatása
- A nagy hozzáadott értéket képviselő gyümölcsfeldolgozás fejlesztése
- Turisztikai szolgáltató kisvállalkozások támogatása
- Gazdasági érdekképviselő kialakítása
- Magas minőségű, egyedi helyi-és ökotermékek előállításának segítése
- A meglévő és leendő helyi termékek piacra jutásának támogatása
- Új iparterületek kijelölése a főúti elkerülő megépülése esetén

3.4.6 Enying Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Enying város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában (ITS) hangsúlyos szerepet kap a gazdaságfejlesztés. Átfogó célként jelenik meg az élehető gazdasági központ kialakítása, stratégiai célként pedig a helyi gazdaság alapjainak megerősítése és a gazdaság sokrétűségének kialakítása.

Mezőgazdasági és kereskedelmi szolgáltató múltjára alapozva a gazdaság versenyképességének növelése érdekében fontos a lakosság szaktudásának, képességeinek fejlesztése azért, hogy kvalifikáltabb munkaerő-bázis jöjjön létre. Ennek a kiváló elérhetőségi potenciállal együtt a vállalkozások letelepítésében is jelentős a szerepe. Az alacsony munkaerő-igényű monokultúrás agrártermelés oldására, az egészségtudatosságra és a helyi termékek iránt megnyilvánuló keresletre építve, a turizmushoz is kapcsolódó kínálatfejlesztés célszerű.

Kapcsolódó beavatkozások:

- Szakképzés bővítése
- Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása
- Helyi piaci, kereskedelmi lehetőségek bővítése
- Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása
- Járási szerepkörök bővítése (rendőrkapitányság, bíróság)
- A balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások létrehozása
- Helyi gazdaság erősítése, sokszínűvé tétele, vállalkozások ösztönzése
- Turisztikai fogadóképesség javítása (szállásfejlesztés)
- Cégek letelepedésének elősegítése
- Magas kézimunka-igényű gazdálkodási formák támogatása, helyi termékek piacának erősítése
- A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése (őstermelők, háztáji gazdaságok)

3.4.7 Martonvásár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Az ipar jelenléte kissé elmarad a megyei szinthez képest. Az itt működő, jellemzően 1-9 főt foglalkoztató ipari vállalkozások száma 2012-ben 35 db volt. Ezek között az építőipari vállalkozások száma 18 db, amit a feldolgozóipari vállalkozások követnek, számuk 17 db, és 1 db vízellátással foglalkozó cég van.

Az ipari vállalkozások letelepedését a városban alapvetően korlátozza a rendelkezésre álló, alkalmas terület, az önkormányzat nem rendelkezik elegendő területtel, s a kiváló termőhelyi adottságú földterületek is gátolják az átminősítést. Jelenleg a településen elszórtan elhelyezkedő (volt TSZ-majorok), magánkézben lévő, ipari tevékenységeket (is) befogadó területek vannak, melyek esetenként konfliktusosak (lakó- és gazdasági funkciók szomszédsága). Jelentősebbek: húszem, Akadémiai nyomda, aszfaltkeverő telep.

Martonvásár az oktatás és a művészet, szórakoztatás terén a járási, megyei és országos szinthez képest jobban áll, ugyanakkor a turizmus-vendéglátás és a szállítás-raktározás esetében azoktól elmarad. A szolgáltató szektor legtöbb vállalkozása a helyi igények kielégítését célozza meg. Esetenként hiányos az igényekhez képest a kínálatuk és gyakoriak a megszűnések is.

Martonvásár területének körülbelül 72%-a mezőgazdasági terület. A termesztett növények búza, árpa, rozs, zab, kukorica, napraforgó, kisebb mennyiségben repce, mustár, lucerna. A termőföld minősége kiváló, amelynek 80%-án a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpont (MTA ATK) folytatja tevékenységét. Elsősorban kalászosokkal és kukoricafélékkel foglalkozik, így ezek tekinthetők a területen uralkodó termesztett növényi kultúráknak.

Martonvásár Integrált Településfejlesztési Stratégiájában (ITS) hangsúlyos szerepet kap a gazdaságfejlesztés. Átfogó célként jelenik meg a felelős gazdaságfejlesztés, stratégiai célként pedig a gazdaság és turizmus fejlesztése (a helyi adottságokra és értékekre alapozva).

Kapcsolódó beavatkozások:

- Munkahelyteremtő befektetések, innovatív tevékenységek ösztönzése
- Együttműködések kialakítása a helyi szervezetek, vállalkozások, valamint az önkormányzat között
- Helyi és környékbeli termékek, szolgáltatások népszerűsítése
- Turisztikai és vendéglátó-ipari szolgáltatások fejlesztése
- Térségi turisztikai program csomagok kialakítása
- Gazdasági-ipari területek fejlesztési lehetőségeinek megteremtése

3.4.8 Sárbogárd Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

A rendszerváltást megelőzően és az azt követő 10-13 évben Sárbogárd döntően agrárhagyományokra épülő gazdaságában mutatkozott esély arra, hogy a gazdasági struktúrában az ipar jelentősebb szerepet kapjon, mint korábban. A Mannesmann VDO Car Communication multinacionális cég Sárbogárdon üzemet nyitott. A Videoton Holding Zrt., a Cerbona a város fontos foglalkoztatóivá váltak. Hosszú évekig a Magyar Honvédség egyik legmodernebb technikával felszerelt egysége hozzájárult a műszaki foglalkoztatottak számának növekedéséhez. 1993-ban jött létre a volt szovjet laktanya 20 hektáros területén a Sárbogárdi Forrás Ipari Park. Az ipari park kialakítására Sárbogárd önkormányzata és az IPD Europe Kft. hozott létre közös vállalkozást. A mezőgazdasági feldolgozóipart, illetve a környék kis- és középvállalkozásait szerették volna ide telepíteni. A tervezett ipari parkban azonban érdemi gazdasági tevékenység nem valósult meg, nem jelentkezett komoly szándékú befektető. Az ipari park címet sem sikerült elnyerni.

Az ipar hanyatlása 2000-ben kezdődött el, amikor a Mannesmann sárbogárdi üzemét bezárták, és 845 munkahelyet felszámoltak. Ugyanebben az évben a honvédség helyi alakulatának megszüntetésével, és az ipari szektorban 334 főt érintő leépítéssel folytatódott a foglalkoztatás gyengülése a térségben. 2001-ben a Videoton Holding Zrt.-nél is történt egy kisebb létszám leépítés. A gyár végleges bezárására 2008-ban került sor, amikor bejelentették, hogy leállnak a gyártással, és a dolgozók többségétől megválnak. 2003-ban több újabb vállalkozás telephelye szűnt meg, köztük a Cerbona és a Westel is. Sárbogárdot jelentősen gyengíti, hogy az ipar nem tudott tartósan gyökeret verni a városban, így a gazdaság szerkezete továbbra is kiegyenlítetlen. A vállalkozások folyamatos megszűnésének egyenes következménye a helyi iparüzési adó mennyiségének jelentős

viSSzaesése (1999-ben a Mannesmann termelése idején 209,3 millió forint iparúzési adóhoz jutott az önkormányzat, 2000-ben 190-, míg 2001-ben pedig 97,2 millió forinthez), valamint a munkahelyek számának csökkenése, így a munkavállalók kénytelenek a környező nagyobb városokba (Székesfehérvár) ingázni álláslehetőség miatt. Jelenleg az ipari ágazatot az építőipari vállalkozások reprezentálják a településen, pl. a Szegletkő 91 Építőipari és Kereskedelmi Kft., mely a legjelentősebb építőipari vállalatok közé tartozik. Modern technikával felszerelt üzem a palackozó üzem, amely jelenleg is üzemel, igaz, nem olyan kapacitással, mint azt az előzetes tervek alapján várták. Erdei Zsolt világbajnok ökölvívó Arabella néven forgalmazott jód- és vastartalmú természetes ásványvizét itt, Sárbogárdon palackozzák.

Sárbogárd város kedvező adottságokkal rendelkezik a mezőgazdasági termeléshez, amit ki is használ, a város területének csupán 14%-a kivett terület, 86%-a mezőgazdasági művelés alatt áll. Ez eleve predestinálja a települést arra, hogy fő gazdasági ága a mezőgazdaság legyen, hiszen széttagolt településszerkezete folytán a külterületek aránya magas. A művelési ágak szerinti területmegoszlás alapján Sárbogárd területének 67%-a szántóterület. Az összterületből a legelők aránya közel 11%, míg az erdőterületek részesedése csupán 3% körüli.

Sárbogárd város Integrált Városfejlesztési Stratégiájában (IVS) hangsúlyos szerepet kap a gazdaságfejlesztés. Hosszú távú célként jelenik meg a stagnáló gazdaság fellendítése, munkahelyteremtés, középtávú tematikus célként pedig a város gazdaságának újra pozicionálása, ágazati fejlesztések és a vállalkozó barát környezet kialakítása.

Kapcsolódó beavatkozások:

- Agrárgazdaság fejlesztése
- Iparfejlesztés
- Turizmusfejlesztés
- Logisztikai bázis kialakítása
- A munkaerő-piaci igényekhez illeszkedő képzési keretek kialakítása (középfokú nappali képzés, felnőttképzés)

3.4.9 Dunaújváros Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Dunaújváros jelentős nehézipari tradíciói, az újonnan betelepülő multinacionális cégek, alapvetően kedvező üzleti-gazdasági klímát biztosítanak a város további fejlődéséhez. Noha a Dunaújvárosban működő vállalkozások relatíve kismértékben jutottak Európai Unió forrásokhoz az elmúlt években, e forrásszerzésben kimagaslóan jól szerepeltek a kutatás-fejlesztés területén mozgó, illetve vállalati innovációt végrehajtó cégek. A vállalatok és a felsőoktatás közötti együttműködéseknek komoly tradíciói vannak a városban, e téren élen jár a jelentős K+F potenciált felmutató Dunaújvárosi Egyetem, mely meglévő technológiai transzfer szervezetre is támaszkodhat. A kis- és középvállalkozások közötti hálózatos együttműködések ugyanakkor még gyerekcipőben járnak, a Dunaújvárosban működő klaszterek erősítése, továbbiak alakulásának támogatása, ily módon a KKV-k versenyképességének javítása szükséges. Mindezzel párhuzamosan az elmúlt években a vállalkozói hajlandóság visszaszorulása rögzíthető a városban, ami elsősorban a működő vállalkozások számának jelentős csökkenésében érhető tetten. A város üzleti infrastruktúrája kedvezőnek mondható, közlekedési kapcsolatai megfelelőek. Erre a potenciálra mindenképpen építeni szükséges a jövőben, akár további területek alapinfrastruktúrájának fejlesztésével, akár a már működő ipari parkok szolgáltatási portfóliójának színesítésével. Kiemelten kell foglalkozni a kikötő és a kapcsolódó

logisztikai eszközrendszer (pl. kikötő fejlesztés, logisztikai központ) fejlesztésével. A Dunaújvárosban működő nagyvállalatok esetében – elsősorban szektorális determinációkból adódóan – eltérő fejlődési tendenciák érvényesülnek. A nagyvállalati szektornak való kiszolgáltatottság elsődlegesen természetesen a foglalkoztatottsági mutatók alakulása – esetleges csoportos létszámleépítések – kapcsán jelenthet problémát. Ez mindenképpen arra utal, hogy a városnak támogatnia kell az itt működő vállalkozások ágazati spektrumának bővítését, a Főiskolának pedig lehetőségei szerint diverzifikálni kell a képzési rendszerét.

1. A városi stratégia szerint cél a vállalkozások környezeti szempontból fenntartható, hatékony működésének támogatása, az ehhez szükséges modern működési környezet biztosításával. Cél továbbá a hatékony működéshez szükséges alap-infrastrukturális feltételek biztosítása, a befektetőbarát városi üzleti környezet peremfeltételeinek megerősítése. Utóbbihoz az önkormányzat a szükséges külső pénzügyi eszközök biztosításán túl helyi jogszabályalkotói minőségében is hozzá kíván járulni. Dunaújváros gazdasági vonzerejét jelentős mértékben meghatározza az erős helyi ipari-termelési kultúra. A munkaerő folyamatos képzésével, a versenyképes tudásátadás feltételrendszerének megteremtésével, továbbá a munkavállalók mobilitásának biztosításával a munkáltatók mellett Dunaújváros Önkormányzata is hozzájárul a város pozíciójának erősítéséhez. Fontos kiemelni továbbá a turisztika jelentőségét: az elkövetkező időszakban a város a turizmus, mint gazdasági szektor, jelentős fejlesztésére fog törekedni.
2. Dunaújváros ipari-termelő központként ismert, noha jelentős innovációs kapacitás és versenyképes tudás is felhalmozódott a városban az elmúlt években. A város elemi érdeke, hogy az új ismeretekkel felruházott szakemberek tudása összhangban álljon a helyi vállalatok igényeivel, így cél a már elindított, illetve lezárt kutatási projektekre építve a Dunaújvárosi Főiskola, mint kutatóközpont térségi pozíciójának megtartása, felsőoktatási helyként regionális és nemzetközi versenyképességének javítása, közös innovációs programok elindításával Dunaújváros szerepének erősítése a különböző nemzetközi kutatás-fejlesztési hálózatokban. Cél emellett – a főiskolai potenciál lehető leghatékonyabb kihasználásával – a helyi klaszterek számának növelése, a már működő vállalati együttműködések továbbfejlesztése. A célhoz kapcsolódó beavatkozások előkészítése és megvalósítása során figyelembe kell venni a Közép-dunántúli Régió Intelligens Szakosodási Stratégiájában (RIS3) leírtakat, a projektek előkészítése során biztosítandó a RIS3 prioritásaihoz való illeszkedés.
3. Dunaújváros kedvező földrajzi adottságainak, a korábban lezajlott infrastruktúra fejlesztési programoknak köszönhetően a magyarországi folyami logisztika meghatározó szereplője. A logisztikai potenciál teljes körű hasznosítása, az ágazat foglalkoztatási hatásának maximalizálása érdekében cél a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések végrehajtása, a fizikai beruházások mellett a nyújtott szolgáltatások minőségének javításával. Cél a fejlesztések oly módon történő lebonyolítása, hogy lehetőség szerint mind a megvalósításba, mind pedig az infrastruktúra későbbi működtetésébe elsősorban helyi termelő- és szolgáltató vállalkozások és ezen keresztül helyi munkaerő bevonására kerüljön sor.
4. Dunaújvárosban az elmúlt évtized a lakónépesség csökkenését hozta. Fontos kiemelni, hogy a migrációs adatok arra figyelmeztetnek: szükség van a városi környezet és az életminőséget befolyásoló egyéb tényezők fejlesztésére a település népességvonzó és népességmegtartó erejének növelése érdekében. Mindezek keretében gondoskodni kell az környezeti és egészségügyi szempontból élhetőbb településkép kialakításáról. Ehhez szükséges a zöldterületek alapvetően minőségi fejlesztése, a meglévő közösségi terek minőségének és

kihasználságának növelése, mind az infrastruktúra, mind a kapcsolódó tartalom fejlesztése révén. A meghatározó földrajzi és környezeti adottságok számos feladatot rónak a városra: ezek között ki kell emelni az árvíz, belvíz, felszínmozgás és ipari tevékenység hatásai elleni védekezést és kockázatelemzést. A város jelentős, részben ipari technológiával épült, idős, elavult épületállománnyal rendelkezik. A panel épületek részletes állapotfelmérése és a lehetőségek szerinti megújítása, korszerűsítése a helyi lakosság jelentős részét érintő kérdés. A teljes város és a lakosság szempontjából törekedni az egészségügyi, népegészségi szempontból is kiemelkedő kérdések és problémák megfelelő kezelésére (pl. vízellátás, szennyvízelvezetés és tisztítás, hulladék kezelés, a zöld területek esetében az allergén növények kizárása, stb.). Fel kell tární és hasznosítani a városba ékelődött, alulhasznosított, jellemzően barnamezős területeket.

5. Fejleszteni kell a külső és belső közlekedési kapcsolatokat, meg kell teremteni az intermodalitás feltételeit. Szükséges a tömegközlekedés fejlesztése, fenntartható közösségi közlekedés kialakítása. A környezeti feltételeken túl Dunaújvárosban kiemelkedő fontosságú a települési természeti és épített értékek védelme, hiszen a város számos egyedi, a helyi közösség szempontjából meghatározó társadalmi és kulturális építészeti értékkel rendelkezik, melyek turisztikai szempontból is látványosságként számíthatnak. A célhoz kapcsolódó beavatkozások tartalmának kialakítása során törekedni szükséges a „Smart Cities” koncepció” alapelveivel való összhang biztosítására, különösen például az intelligens közlekedési rendszerek tervezése és megvalósítása, az új építési technológiák tudatos alkalmazása során.

3.5 SWOT

A korábbi stratégiai dokumentumokból, a helyzetelemzés adataiból kiindulva és a szakértők által jelzett észrevételek, illetve vélemények alapján elkészítettük Fejér megyére vonatkozó, foglalkoztatási jellegű SWOT elemzést, amelynek során összegyűjtésre kerültek a járásra vonatkozó erőforrások, a külső környezet által kínált lehetőségek, illetve megfogalmazásra kerültek azok a hiányosságok, illetve kockázatok, amelyeket mindenképpen szükséges számba venni a stratégia tervezésekor.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - A megye jelentős gazdasági centrum - Erős ipar - A megye északi részében a foglalkoztatók számára vonzó környezet - Sokszínű KKV szektor - A lakosság végzettségi szintje, foglalkoztatási mutatói kedvezőek országos viszonylatban - Magas feldolgozóipari foglalkoztatott arány - Alacsonyabb inaktív kereső és eltartott arány - A megye északi részének kedvező közlekedés-földrajzi adottságok, centrális elhelyezkedés - Jelentős nemzetközi szinten is elismert nagyvállalati, illetve ipari parki infrastruktúra és kapacitás jelenlét 	<ul style="list-style-type: none"> - A munkaerő nem megfelelő képzettsége - A jelenleg nem foglalkoztatottak hátrányos szociális, mentális helyzete - A megye észak-déli megosztottsága, strukturális különbségek - A megye déli részének kedvezőtlen közlekedés-földrajzi adottságai - Tercier szektor erőforrás hiánya - A foglalkoztatók felkészületlensége az új generációk és a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazására - Atipikus foglalkoztatás diszfunkciói - Magas fluktuáció a foglalkoztatottak körében - Vállalati „átcsábítások”, nem lojális munkavállalók - Alacsonyfokú K+F+I tevékenység, különösen a KKV-kat, illetve a szolgáltatási szektort érintően - További fejlődések gátja lehet a képzési kimenetek és a gazdasági igények közötti

	összhang alacsony szintje, a munkaerő-kereslet és kínálat közötti különbségek
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Közép- és felsőoktatás fejlesztése, kooperatív képzési modellek a műszaki területeken túl is, a duális képzés ösztönzése - Nemzetközi jelentőségű gazdasági centrum kialakítása - Pályaorientáció fejlesztése - Helyi termékek részarányának növelése, helyi gazdaság újrafelfedezése - Negyedik ipari forradalom kínálta „okosgyárak” új munkaköröket hoznak létre - Innovatív KKV és az ipar ökoszisztémákba szervezése - Humán szolgáltatások hálózatba szervezése, hatékonyság növelése - Növekvő igények a magas hozzáadott érték megtermeléséhez szükséges magasan képzett munkaerő iránt - Felsőoktatás-MJV Önkormányzatok-Vállalkozások együttműködésének erősítése - Szociális gazdaság fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Budapest elszívó hatása, ami nem csak a munkavállaláskor, de a felsőfokú tanulmányok esetében is előfordulhat - Társadalmi csoportok végleges kiszorulása a munkaerőpiacról - Munkaerő további fluktuálódása - Térség nagyobb városai dinamikusabb fejlődést produkálnak - Közfoglalkoztatás életstratégiává válása - Környező nagyobb városok előnybe kerülnek a munkaerőért folytatott versenyben - A munkaerőpiac igényeit korrigálni nem tudó intézményrendszer - Válságra érzékeny exportorientált iparkoncentráció, illetve annak piaci lehetőségeinek beszűkülése - A negyedik ipari forradalom nyomán jelentős számú ipari munkahely szűnhet meg - Növekvő generációs konfliktusok a munkahelyeken

Az erősségek tekintetében fontos tényező, hogy a megyében Székesfehérvár kiemelkedő szereppel bír, mivel jelentős gazdasági centrum a térségben, elsősorban erős iparának, illetve sokszínű kis- és középvállalatainak köszönhetően. Földrajzi elhelyezkedésének, társadalmi-gazdasági helyzetének köszönhetően országos szinten is, illetve megyei tekintetben is vonzó befektetési környezet a foglalkoztatók számára. A megye lakossága demográfiai és képzettségi szempontból kedvezőbb helyzetben van más területi adatokhoz képest, illetve a foglalkoztatási mutatók is jobb helyzetet mutatnak országos szinten. Fontos erőforrása a térségnek, hogy jelentős a nemzetközi szinten is elismert nagyvállalati, illetve ipari parki infrastruktúra és kapacitás.

A megye hiányosságai között szerepel, hogy a jelenlegi foglalkoztatói igényekhez nem igazodik a rendelkezésre álló munkaerő képzettsége, amely alapján strukturális változtatások szükségesek ezen a téren. Súlyos problémaként van jelen, hogy az inaktívak olyan rossz szociális és mentális helyzetben vannak, amelyeket a munkaadók nem tudnak már kezelni saját erőforrásaikból, illetve gyakran nincs meg a szakmai kompetenciájuk sem ehhez. A megye észak-déli megosztottsága bizonyos foglalkoztatást és gazdaságfejlesztést is érintő területeken meghatározó, illetve folyamatos problémaként jelenik meg. A foglalkoztatók nincsenek felkészülve az új generációk és a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazására. A munkavállalók körében magas a fluktuáció, gyakran néhány ezer forintért hajlandóak munkahelyet váltanak, és ez a cégek számára nehézséget okoz a kiszámíthatóság és tervezés szempontjából. Gyengéséggént kell számba venni, hogy a KKV-k körében és a tercier szektorban alacsony a K+F+I tevékenység, illetve a munkaerő-kereslet és –kínálat közötti összhang megteremtésére, illetve annak monitorozására több energiát kellene fordítani.

A jövőbeli lehetőségek között szerepel a duális és kooperatív képzési lehetőségek ösztönzése, ami nagyban hozzájárul a középiskolai oktatás és a felsőoktatás minőségének javulásához. Mindenképpen nagy hangsúlyt kell fektetni a pályaorientáció fejlesztésére, a humán szolgáltatások hálózatba szervezésére, továbbá a felsőoktatás-önkormányzat-vállalkozások együttműködésének erősítésére elsősorban a megyei jogú városokban. Potenciális kitörési pont lehet a megye szempontjából a

negyedik ipari forradalom kínálta „okosgyárak” letelepedése, amely új munkaköröket hozhatnak létre a térségben.

Veszélyforrásként jelenik meg, hogy a térség más nagyobb városai jobban és gyorsabban fejlődnek, és így előnybe kerülnek a munkaerőért folytatott versenyben. Figyelmet kell fordítani arra, hogy egyes társadalmi csoportok ne hagyják végsőképpen kiszoruljanak a munkaerőpiacról, a munkaerő fluktuációja ne növekedjen még nagyobb mértékben, illetve kezelni kell a munkahelyeken megjelenő új típusú generációs konfliktusokat.

4. Fejér Megye Foglalkoztatási Stratégiája jövőképe

Fejér Megye Foglalkoztatási Stratégiájának alapjául Fejér Megye Területfejlesztési Programja (FMTP) jövőképe szolgált, annak foglalkoztatási aspektusból való felülvizsgálata, amely kijelöli a megye egésze számára a hosszú távon elérni kívánt megvalósítható fejlődési pályát és gazdasági környezetben elérni kívánt fenntartható célt. A jövőkép ezeken túlmenően a helyzetelemzés- és értékelés folyamán feltártakon alapul és a SWOT elemzés során meghatározott gyengeségek és problémák kezelését is keretbe rendezi.

A rendszerváltást követő gazdasági-társadalmi átalakulás eredményeként Fejér megyében a gazdasági növekedés, -potenciál és a magas szintű feldolgozóipar, az ipari termelés kiemelkedő helyszíne lett Magyarországon, ugyanakkor az olcsó, ipari munkaerőre alapozott gazdasági fejlődés hosszú időre konzerválta is a megye fejlettebb térségének gazdasági szerkezetét, míg a belső perifériák esetében a stagnálás, bizonyos területeken és ágazatokban pedig kifejezetten recesszív folyamatok indultak. A megye egésze tekintetében igaz, hogy a 2009 óta elindult foglalkoztatás bővülése jellemzően mennyiségi eredményeket ért el, a minőségi áttörést, az innováció megjelenését, a kvalifikált munkavállalók tértnyerését és a magasabb hozzáadott érték előállítására való elmozdulást a gazdasági szerkezetváltás hiánya erősen késlelteti. Közel 20 év után a változás e téren is megindult, elsősorban a megyeszékhelyet elérte a negyedik ipari forradalom előszele, mely új kihívásokat generál a munkaerőpiac és a gazdaság egésze számára is, tovább diverzifikálva a megye gazdasági és foglalkoztatási helyzetét.

Jelenleg egyszerre van jelen a megyében a gazdaságból akut módon hiányzó munkaerő pótlásának igénye és az alacsonyan képzett, munkaerőpiaci integrációt igénylő álláskeresői kör, a foglalkoztatók és az innováció hiánya, a barnamezős beruházásban felhasználható ingatlanok „bősége”. A várható folyamatok tekintetében meg kell küzdeni a szakképzés átalakulásának kihívásaival, a rövid távon hiányzó munkavállalók pótlásának kérdésével, a hosszabb távon várható ipari digitalizáció miatti munkaerőfelesleg foglalkoztatásával és a tartósan leszakadó rétegek foglalkoztathatóságának javításával. A leginkább munkaerőhiánnyal küzdő szektor a megyében a feldolgozóipar, képzettség szempontjából információs, tudományos és műszaki tevékenység végzésére keresnek a munkáltatók leginkább diplomás munkavállalókat. Az álláskeresők fele szakképzetlen, nekik a felnőttképzés nyújthat megoldást.

Legfontosabb kihívások, kihívást jelentő hatások:

- a magasabb hozzáadott értékű beruházások ösztönzése, az ipari termelés teljesítményének növelése a munkaerő hatékonyságának, termelékenységének fejlődése a technológia váltás valamint az innovációs képességek hatékonyabb kihasználásával
- a munkaerőpiaci szolgáltatásokkal kapcsolatos igények jelentősen átalakultak, diverzifikálódtak és egyben növekednek is a megyében, miközben az inaktív társadalmi csoportok munkaerőpiaci integrációját segítő szolgáltatók száma és az elérhető – kapcsolódó – humán szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőség szűkült
- a megyei jogú városokban és az autópályától északra fekvő, hagyományosan fejlettebb településeken a helyi munkaerőpiacra bevonható munkaerő-tartalék erősen korlátozott, a korábbiaknál sokkal időigényesebb és komplexebb feladat a munkaerőpiaci integrációs folyamat megvalósítása
- a megyeszékhely munkaerő-elszívó hatása érződik a megyén belül, így a megyeszékhely túlzottan befolyásolja a többi település humán erőforrás-fejlesztési lehetőségeit
- az iparfejlesztés helyi támogató környezetének átalakítása a negyedik ipari forradalom által generált új minőségi szükségleteknek megfelelően elsősorban a nagyvárosokhoz kapcsolódó térségekben, a versenyképes termékek előállítására képes munkaerőigény biztosítása
- a befektetés-ösztönzés társadalmi, infrastrukturális és humán erőforrás környezetének segítése, az élelmiszeripar potenciáljának növelése különös tekintettel a megye déli térségeiben
- a szociális gazdaság kiteljesedésének támogatása, a társadalmi vállalkozások inkubációja és továbbfejlesztése, a meglévő társadalmi vállalkozások fenntarthatóságának segítése, munkavállalók nyílt munkaerőpiacra való tranzitálásának fokozása
- a városok és térségeik (mikrorégiók) organikus fejlődésének támogatása, a területi egyenlőtlenségek csökkentése, a helyi identitás és önfenntartó képesség növelés, a helyi gazdaság társadalom és gazdaságformáló szerepének újra felfedezése, bővülésének és hálózatosodásának támogatása
- az iparvállalati koncentrációból fakadó kockázatok csökkentése, megyén belüli diszlokáció támogatása, a középvállalkozások erősítése
- a megye termőhelyi adottságai, termelési hagyományai révén jelentős potenciállal rendelkezik mind a minőségi tömegtermelésre, mind a rés piacokat kiszolgáló magas minőségű termékek előállítására, mindez lehetőséget nyújt a megyén belül egyes térségek és kisvárosi központok gazdaságának újraintegrálására, amennyiben jó minőségű élelmiszeripari alapanyagtermelésre és feldolgozásra képes munkaerő rendelkezésre áll
- vállalati elvárás a megyében, hogy a felsőoktatásból kikerülő fiatalok az adott szakterületre vonatkozó szakmai tananyag mellett a vállalatnál hasznosítható egyéb készségekkel és képességekkel (vezetési képesség, vállalatirányítási ismeretek, vállalati kultúra) is rendelkezzenek, melyek a kooperatív és duális képzési programok kiterjesztésével fokozhatók
- a helyi fejlesztési tervek szerinti tematikusan fókuszált turisztikai termékstruktúra (fesztivál, gasztronómiai, vallási turizmus, az aktív, a falusi és az agroturizmus, az egészség-, az örökség és kulturális turizmus) kialakítására, piacra bevezetésére képes munkaerő és a fenntartható szolgáltatásainak speciális humán erőforrás biztosítása a munkahelyhez kötött képzési programok alakításával és a szezonális munkaerőszükséglet ingadozásának kezelésével

Adottságai és az általános fejlődési trendek alapján Fejér megye megfelelően felkészült beavatkozások nyomán joggal fogalmazhat meg egy kedvező, sokszínű gazdasági hagyományaira és meglévő humán erőforrására épülő középtávú jövőképet, mely meghatározza a 2014-2030 közötti kapcsolódó fejlesztések irányát is:

FEJÉR MEGYE VONZÓ TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KÖRNYEZETKÉNT, FENNTARTHATÓ HUMÁN ERŐFORRÁSSAL, INNOVATÍV IPARRAL ÉS SOKSZÍNŰ SZOLGÁLTATÁSSAL SEGÍTI ELŐ AZ ELTÉRŐ IGÉNYŰ ÉS HELYZETŰ VÁROSTÉRSÉGEK ÉLETMINŐSÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT.

Innovatív iparral és sokszínű szolgáltatással segíti elő, azaz:

- ✓ támogatja az elmaradt gazdasági szerkezetváltás megvalósulását,
- ✓ eszközeivel segíti a beruházások hozzáadott értékének növelését, a tudásintenzív iparágak és szolgáltatások megjelenését,
- ✓ gazdasága nyitott az új technológiák irányába,
- ✓ felkészült az „okosgyárak” megjelenésével kapcsolatos helyi problémák kezelésére,
- ✓ elemzi és proaktívan kezeli a gyártási folyamatok digitalizációjának hatását a helyi gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatokra,
- ✓ támogatja a K+F szolgáltatások és az alacsony diszlokációs költségű iparágak helyi ökoszisztémává való szervezését,
- ✓ szélesíti, de egyben fókuszálja a turisztikai termékstruktúrát,
- ✓ mezőgazdasága felkészült mind a minőségi tömegtermelésre, mind a rés piacokat kiszolgáló magas minőségű termékek előállítására.

Fenntartható humán erőforrással bír, azaz:

- ✓ átképzési, továbbképzési és szakképzési programokkal segíti a munkavállalói kör megújulását,
- ✓ a technológiai váltások miatt felszabaduló munkaerőt új kompetenciákhoz segíti az új munkakörök betöltése érdekében,
- ✓ igyekszik mindenkit visszavezetni a munka világába, bővíti és szélesíti a szociális gazdaság keretei
- ✓ felkészíti a munkavállalókat és a foglalkoztatókat a többgenerációs munkaszervezetekhez való alkalmazkodásra, elősegíti a többgenerációs munkaszervezetek belső tudásbázisában rejlő előnyök kiaknázást
- ✓ elősegíti a munka társadalmi értékének széles körű elterjesztését a konstruktív életvezetés alapjának megfelelően,
- ✓ továbbfejleszti a gyakorlati munkahelyhez kötött kooperatív és duális képzési modelleket.

Eltérő igényű és helyzetű várostérségek életminőségét fejleszti, azaz:

- ✓ kiemelt ügyként kezeli a megyén belüli területi egyenlőtlenségek feloldására való képesség növelését, a belső perifériák munkahelyteremtő és megtartó képességének növelését,
- ✓ figyelembe veszi a megye különböző járásainak eltérő fejlettségét és diverzifikált fejlődési lehetőségeit,
- ✓ nem településekben, hanem szervesen együtt élő, organikusan fejlesztendő várostérségekben gondolkodik, ahol a város és vidéke együttesen lehet csak sikeres
- ✓ törekszik a kisvárosi központok gazdaságának újraintegrálására,
- ✓ a munkaerőpiac szereplői együttműködők és szervezett formában, esetenként közös akcióprogramokon keresztül segítik a helyi foglalkoztatási célok elérését,
- ✓ támogatja a helyben lévő munkaerő helyi foglalkoztatását akár új munkaszervezési formák bevezetésével, a munkahelyek megőrzésével, a minőségi munkaerő megtartásával vagy akár az ellátási láncok újratervezésével,
- ✓ rendszerbe foglalja, bővíti és népszerűsíti a helyi termék programokat, kezdeményezéseket.

5. A stratégia célhierarchiája

Fejér megye vonzó gazdasági és társadalmi környezetté történő fejlesztésének elősegítése során törekedni kell a városok és térségeik közti gazdasági célú együttműködés erősítésére annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések nyerjenek teret, ezzel is megerősítve az adott térség gazdasági erejét és stabilitását.

Tekintve, hogy Székesfehérvár és Dunaújváros térsége saját humán erőforrásait meghaladó mértékben igényel munkaerőt, a munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ ad mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére, tovább figyelembe veszi a várható munkaerőpiaci trendeket és a hosszabb távon átalakítandó gazdasági szerkezet humántőke igényét is.

A megyében regisztrált álláskereső személyek és más inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerőpiaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos olyan célcsoportok jelenléte is, akik önállóan a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában nemcsak a gazdaságból, hanem a helyi társadalom életéből is kirekesztődnek iskola végzettség nélkül, kompetenciák hiányában, elavult szakismeretekkel, életkori problémákkal küzdve.

A megyei foglalkoztatás-fejlesztési célok között olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítását is hangsúlyozni kell, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a megye járásaiban a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását és folyamatos rendelkezésre állását mind a közeljövőben, mind pedig hosszabb távon. Mindez a képzési, átképzési programok újratervezését is szükségessé teszi.

Végső soron cél, hogy a mostani reaktív munkaerőpiaci beavatkozások proaktívvá forduljanak, a több évtizede megcsontosodott, alacsony képzettségű, gyenge hozzáadott értékű ipari és mezőgazdasági termelő struktúrát átalakítva, a magasabban képzett, új kompetenciákkal bíró munkavállalók piacát megteremtve a vállalkozó, innovatív helyi gazdaság és társadalom kialakítása elérhető vízió.

5.1 Átfogó célok

Fejér megye foglalkoztatási stratégiájában megjelenített átfogó célok nem képeznek élesen elkülönülő részterületeket, együtt alkotják azt az egységet, amely a jövőkép megvalósítását segítik. A megyei fejlesztési szemléletében az integrált megközelítésmód, területi különbségek mérséklése, a jövőorientáltság, a fenntarthatóság, valamint a munkaerőpiaci szereplők összefogása kap vezető szerepet. Az átfogó célok és az alattuk kibontott célrendszer a foglalkoztatáson keresztül minden érintett szereplőt megszólít. Az szférák, szektorok és munkaerőpiaci szereplők közötti együttműködésen alapuló fejlesztési szemlélet és tevékenységek biztosítják a gazdasági és társadalmi előnyök elérhetőségét is.

átfogó célok	
1.	Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében
2.	Eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek verseny-hátrányának kompenzálása
3.	Szociális gazdaság fejlesztése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése érdekében

5.1.1 Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében

Fejér megye, mint ipari dominanciájú megye helyzetét és jövőjét döntően befolyásolja az, hogyan viszonyult, hogyan tud alkalmazkodni a negyedik ipari forradalmak által előidézett struktúrákhoz és hogyan él a változás által kínált lehetőségekkel. Fejér megye az átalakulás motorja vagy legalább haszonélvezője lehet, de lehet kényszerű elszenvedője is. Az elkövetkező évtizedben kibontakozó legújabb ipari forradalom arról szól, hogy a fizikai gépek és tárgyak egy információs hálózatba kapcsolódnak, hosszabb távon pedig a gazdaság egyetlen hatalmas, intelligens információs rendszerbe integrálódik. A magyar kormány által már fejlesztési tervbe is foglalt (Irinyi-terv, 2016) Ipar 4.0 pedig egy olyan koncepció, amely a negyedik ipari forradalom kihívásaira adhat válaszokat elsősorban az ipari folyamatok teljes digitalizációjával. Mindezen változásoknak nagyon komoly hatása lesz az alapvetően automatizált ipari folyamatok által determinált fehérvári gazdaságra, de kihatással lesz Dunaújváros, Mór és Bicske térségére is a megyében. Közép-, illetve hosszú távon várható, hogy jelenlegi operátorok egy részét kiváltják az intelligens robotok, a vállalatok már ma is küzdenek a belépő új munkavállalói generáció munkaszervezetbe integrálásával és a munkahelyi generációs konfliktusokkal, a vállalaton belüli tudástranszfer kihívásaival. A kapcsolódó

pályaorientáció sincs könnyű helyzetben, miközben a negyedik ipari forradalom olyan munkaköröket kínál majd a közeljövőben, melyek ma még nem is léteznek és erre kellene most felkészíteni a pályakezdőket. A megszűnő és az előálló munkahelyek nem ugyanazokat a képességeket igénylik, ezért óriási felelőssége van a képzésnek és az átképzésnek.

Hasonlóan a nemzetközi trendhez a közeljövőben alapvetően megváltoznak a munkaerőpiaci szereplők által elvárt munkavállalói kulcsképessegek. Az is kimutatható, hogy a megyében egyszerre van jelen a munkanélküliség és a munkaerőhiány, s ez olyan diszfunkció, melyen alapvetően csak a munkavállalói kompetenciák fejlesztésével lehet segíteni. Sem a helyi álláskeresők, sem más inaktívak, sem pedig a jelenleg állásban lévők még nem igazán alkalmazkodtak a változásokhoz, melyek egyre gyorsuló ütemben további célcsoportokat is érinteni fognak, így az állásokhoz szükséges készségek tekintetében s a stratégiának átfogó célként kitűzni a emberi erőforrások fejlesztését a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében. Stratégiai cél, hogy a hangsúly a képességek fejlesztésre, a megszerzett tudás alkalmazására helyeződjön a munkaerőpiaci képzések, átképzések, tréningek esetében is, ezzel is segítve a gazdaságot a hiányzó munkaerő pótlása illetve a munkavállalókat a karrierváltás és a tartós munkaerőpiaci szerepvállalás érdekében.

Jelenlegi tudásunk alapján a szakemberek 16 kulcsfontosságú képességet azonosítottak, amelyek elengedhetetlenek a boldoguláshoz a közeljövő munkaerőpiacán. Ebből 6 a mindennapi feladatok ellátáshoz szükséges alapképesség (írástudás, számolni tudás, tudományos alapismeretek, infokommunikációs technológiai alapképességek, pénzügyi alapismeretek, kulturális és polgári alapismeretek), 4 kompetencia a komplex kihívások megoldásához szükséges (kritikai gondolkodás, problémamegoldás, kreativitás, interperszonális kommunikáció, együttműködés), 6 jellembeli kvalitás pedig a változó környezethez való boldogulásra használható (kíváncsiság, kezdeményezőkézség, kitartás, alkalmazkodó készség, vezetőkészség, társadalmi és kulturális tudatosság).

5.1.2 Eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálása

Fejér megyében a nyolc járás és a járásszékhely települések, valamint ezen városokat övező várostérségek fejlesztési igénye eltérő, csakúgy, mint a helyi munkaerőpiac helyzete. A Fejér megyei foglalkoztatási stratégia ennek megfelelően csak akkor érheti el a célját, ha ezen különbségeket és eltérő fejlesztési igényeket maximálisan figyelembe veszi, de nem téveszti szem elől azt sem, hogy hátrányosabb helyzetű területek versenyhátrányának kompenzálása érdekében kiegészítő programokat kell indítani, összhangban az FMTP beavatkozásaival. Mindez igényli a befektetés-ösztönzés megyei rendszerének kialakítását, az inkubátorházak, ipari parkok erőforrás támogatását.

A megye fejlettebb térségeinek helyi adottságait a többi járás települése számára is kamatoztatható társadalmi és gazdasági erőforrásokként kell kezelni, és mindezt úgy, hogy az hozzájáruljon a lakosság foglalkoztatási és foglalkoztathatósági törekvéseihez, a munkaérték alapú helyi közösségek fejlődéséhez, valamint a jelenleg tapasztalható területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez a várostérségekben.

Az infokommunikációs technológiák minden szektort érintő terjedése, valamint a negyedik ipari forradalom hatásaként várhatóan átalakuló foglalkoztatási helyzet fokozott kihívást fog generálni a várostérségekben, de a történelmi tapasztalatok és példák azt mutatják, hogy gazdasági centrumokat akkor lehet fenntartható növekedési pályára állítani, ha várostérségével együtt fejlődik, megtalálva a munkaerőpiacon a vidéki térség kapcsolódási lehetőségeit, a várostérségi vidéki foglalkoztatás és jövedelemszerzés lehetőségeinek fejlesztését.

Ezzel együtt a megye életminőségének növeléséhez szükséges a mikro- és kisvállalkozások megfelelő munkaerőigényének kiszolgálása is, tekintve, hogy az ipari munkaerőhiány által generált vákuumhatás elszenvedőiként valamint a minimálbér-emelési program továbbgyűrűző hatásaként a mezőgazdaságban és a terciér szektorban működő helyi vállalkozások humánerőforrás tartalékai kimerülnek, miközben a termékek előállítására világviszonylatban már alulmaradt a szolgáltatásokéhoz képest. A kapcsolódó önfoglalkoztató és vállalkozóvá válást segítő programok ezen segíthetnek már rövid távon is. A terciér és mezőgazdasági termelő szektor rendkívül szorosan összefügg a települések működésével, mindennapi üzemeltetésével, a kellő mértékben és minőségben kielégített lakossági és vállalati szükségletek nélkül nem működnek jól a településen zajló folyamatok, s ez nemcsak a települési lakók együttélésének zavartalanságát veszélyezteti, de negatív módon hat a munkaerő-vándorlásra, csökkenti a várostérségek befektetés, népesség és idegenforgalom-vonzó képességét, életminőségét.

Mindezt tovább nehezíti, hogy a rendszerváltáskor indult sikeres helyi családi vállalkozások a szervezeti életciklusokban jellemzően abba a szakaszba léptek, amikor fel kell készülniük a vállalkozás családon belüli vagy pedig külső befektetőnek való továbbadására.

5.1.3 Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése érdekében

Általános nézet, hogy nonprofit céljainak elérése érdekében alkalmazott megoldásaival a szociális gazdaság határozott és értékes szerepet játszik egy erős, fenntartható, virágzó és befogadó társadalom felépítésében. A sikeres szociális szövetkezetek, nonprofit szervezetek, tranzitprogramok, innovatív munkaerőpiaci projektek jelentős szerepet játszhatnak sok kulcsfontosságú cél megvalósulásának elősegítésében azáltal, hogy elősegítik a munkaerőpiac bővítésében, a nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok munkaerőpiaci integrációjában, közreműködnek a szociálisan befogadó gazdaság kialakításában, lehetővé teszik az egyének és közösségek számára, hogy az arra fordított figyelemmel szűkebb környezetükért dolgozzanak, a közszolgáltatások nyújtásának új módjait megmutatják meg, valamint elősegítik egy befogadó társadalom és egy aktív lakosság kialakulását.

A szociális gazdaság hozzájárul a munkaerőpiaci kohézió megteremtéséhez, különösen a megye hátrányos helyzetű térségeiben. A munkaerőpiaci kohézió olyan állandósult folyamat, amelynek során az emberek integrált rendszerekben közösen, helyben teremtenek értékeket, esélyt adva mindenkinek a munkaerőpiachoz való hozzáféréshez annak érdekében, hogy a gazdasági kihívásokra egyenlő feltételek mellett közösen próbáljanak válaszokat adni. A helyi társadalomban a gazdasági szereplők és a munkaerőpiaci intézmények, szolgáltatók, de a lakosok közösségei is kiterjedt kapcsolatban vannak egymással, ami a bizalmon, a „hovatartozás” érzésén, illetve a részvételi

akaraton alapul, a munkaerőpiaci kohézió hat a társadalmi kohézióra, az pedig visszahat a fenntartható gazdasági fejlődésére is.

Fejér megyén belül a helyi gazdaságokban a termelés és fogyasztás közvetlen összekapcsolása növeli a fenntarthatóságot. A helyi gazdaság újra „felfedezése” nemcsak környezeti szempontból fontos, ez a helyi piac helyi mezőgazdasági termelőket, kézműves mestereket, kisiparosokat, kiskereskedőket is igényel, így biztosítva a foglalkoztatást. A helyi termékek népszerűsítése, értékesítése, helyi élelmiszertermékek, térségi márkák, védjegyek, a helyi termékek fogyasztásának ösztönzése is hozzásegít az elkövetkező időszak foglalkoztatási kihívásainak hatékony kezeléséhez.

5.2 Specifikus célok

Jövőkép:	FEJÉR MEGYE VONZÓ TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KÖRNYEZETKÉNT, FENNTARTHATÓ HUMÁN ERŐFORRÁSSAL, INNOVATÍV IPARRAL ÉS SOKSZÍNŰ SZOLGÁLTATÁSSAL SEGÍTI ELŐ AZ ELTÉRŐ IGÉNYŰ ÉS HELYZETŰ VÁROSTÉRSÉGEK ÉLETMINŐSÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT.		
Átfogó célok:	1. Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében	2. Eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálása	3. Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése érdekében
Megyei specifikus célok:	SC1.1 Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása	SC 2.1 A KKV-k humán erőforrás fejlesztésének, bővítésének támogatása, a generációváltás elősegítése	SC 3.1 A társadalmi vállalkozások fejlesztésnek infrastrukturális és emberi erőforrás feltételeinek biztosítása
	SC 1.2 Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása	SC 2.2 Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja	SC 3.2 Munkaerőpiaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek mobilizációja érdekében
	SC 1.3 Munkáltatók érzékenyítése a multigenerációs munkafolyamatok szervezésére, az eltérő igényű munkavállalók toborzására és megtartására	SC 2.3 Befektetés-ösztönzés megyei és helyi intézményrendszerének kialakítása, összehangolása	SC 3.3 Helyi gazdaság erősítése a Fejér termék rendszerének továbbfejlesztése és társadalmasítása által
	SC 1.4 A munkavállalók és a munkáltatók felkészítése a digitalizáció által generált kihívások kezelésére	SC 2.4 TOP ERFA vállalkozásfejlesztési pályázatok, ipari parkok, inkubátorházak erőforrás támogatása	SC 3.4 Gyermekekellátási és más humánszolgáltatások igényalapú erőforrás fejlesztése
Terület-specifikus célok:	TC 1.1 Széles körű, innovatív szolgáltatási portfólió kialakítása a foglalkoztatás bővítése és stabilitásának biztosítása érdekében a Bicskei járásban	TC 2.1 Bicske térségben működő vállalati együttműködések hatékony integrációja a térségi foglalkoztatási paktumba	TC 3.1 A foglalkoztatási szempontból hátrányos helyzetű és inaktív csoportok integrációjának és re-integrációjának elősegítése Bicske térségben
	TC 1.2 A helyi társadalom tanulás-, foglalkoztatás- és közösség-szempontrú, sokoldalú	TC 2.2 A gazdaságfejlesztés infrastrukturális feltételeinek megteremtése, a munkahely-teremtés és a befektetések	TC 3.2 A köz- és nonprofit szféra által szervezett foglalkoztatás és a szociális gazdaság fejlesztése az

	fejlesztése az Enyingi járásban	segítése és ösztönzése Enyingen	enyingi inaktív réteg foglalkoztatása és versenyipiaci kompetenciák kifejlesztése céljából
	TC 1.3 Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, öfenntartó helyi társadalom kialakítása és a fejlődő gazdaság keretében keletkező új munkahelyek minőségi munkaerővel való ellátása érdekében a Sárbogárdi járásban	TC 2.3 A járás gazdaságának fejlesztése a vállalkozások erősítése és a munkahely- és értékteremtő befektetések ösztönzése az üzleti infrastruktúra fejlesztése és a térség elérhetőségének javítása révén a Sárbogárdi járásban	TC 3.3 Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése, valamint az elsődleges munkaerőpiacról kiszorult lakosság foglalkoztatása és a versenyipiaci kompetenciák megszerzése érdekében a Sárbogárdi járásban
	TC 1.4 Széles körű, innovatív szolgáltatási portfólió kialakítása a foglalkoztatás bővítése és stabilitásának biztosítása érdekében Mór térségében	TC 2.4 A móri munkaadók és a foglalkoztatást támogató szervezetek közötti együttműködés erősítése a munkavállalók elhelyezkedésének támogatása és nyomon követése érdekében	TC 3.4 A foglalkoztatási szempontból hátrányos helyzetű és inaktív csoportok integrációjának és re-integrációjának elősegítése Mórton
	TC 1.5 Innovatív munkaerő-piaci szolgáltatások és programok fejlesztése Martonvásár térségében	TC 2.5 A munkavállalók és a munkáltatók közötti állandó jellegű együttműködés kialakítása Martonvásár térségében	TC 3.5 Hátrányos helyzetű és inaktív csoportok munkaerő-piaci integrációja Ercsiben
	TC 1.6 A munkaerő-piaci aktivitás és részvétel ösztönzése a munkavállalók alkalmazkodó képességének fejlesztésével Gárdony térségében	TC 2.6 A munkaerő-piaci szereplők közötti együttműködések, partnerségek kialakításának elősegítése a Velencei-tó körül	TC 3.6 A gárdonyi járási foglalkoztatási lehetőségek javítása
	TC 1.7. Munkavállalói kulcskompetenciák fejlesztése a XXI. századi igényeknek megfelelően és a munkaerőpiaci szereplők felkészítése a negyedik ipari forradalom kihívásaira Székesfehérváron	TC 2.7 Helyben megvalósuló foglalkoztatás erősítése Székesfehérvár várostérség településein	
	TC 1.8 Munkaerőfejlesztés és munkaerő megtartás a dunaújvárosi gazdaság igényei alapján	TC 2.8 Munkáltatói kooperációk megerősítése valamint a köz- és felsőoktatási szerepvállalás növelése Dunaújvárosban	

1. Átfogó cél - Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében

1.1 SC - Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása

a vállalatok belső képzési programjának támogatása, a munkavállalók és inaktívok

alapvető készségeinek (köztük kiemelten az IKT kompetenciát, olvasást és szövegértést, az együttműködési képességek) fejlesztése, a kooperatív képzési modellek (pl. duális képzés) népszerűsítése, adaptálásának segítése, a komplex kihívások megoldásához nélkülözhetetlen kompetenciák azonosítása és fejlesztése valamint a változó vállalati és társadalmi környezethez való alkalmazkodást támogató kvalitások alakítása, kompetencia térképek készítése.

1.2 SC - Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása

Elsősorban az Y és Z generációkba tartozó korosztály számára a gazdaság és a helyi társadalom igényeire alapozott pályaorientációs szolgáltatás működtetése, a 25 év alatti fiatalok, a 30 év alatti fiatalok számára munkahelyi beilleszkedését segítő mentorok biztosítása, a munkatapasztalat szerzés lehetőségét és a munkakultúra kialakítást támogató tevékenység végzése, a tudatos karrier-és jövőtervezést segítő információs és tanácsadó szolgáltatás nyújtása egyéni és/vagy csoportos formában valamint a kooperációs képességet, a munkahelyen belüli egymástól való tanulását segítő szolgáltatások biztosítása új technikák adaptálásával.

1.3 SC - Munkáltatók érzékenyítése a multigenerációs munkafolyamatok szervezésére, az eltérő igényű munkavállalók toborzására és megtartására

Az eltérő korosztályból álló, generációs szempontból heterogén munkaszervezetek vezetői számára szakmai képzések szervezése az intergenerációs konfliktusok felismerésére érdekében, tanácsadó és munkahelyi mentor szolgáltatás a konfliktusok kezelése és a kooperáció növelése érdekében, érzékenyítő tréningek szervezése a vállalaton belüli esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód, a tolerancia és befogadó-készség növelése érdekében, tanácsadás a munkahelyi környezet felkészítése érdekében, tájékoztatók szervezése az új generációk látásmódjáról, jellemzőiről, munkáltatókkal és munkahellyel szembeni elvárásairól, módszertani kiadvány készítése a fiatalok munkaerőpiaci megjelenéséről, a gyakorlati útmutatás nyújtása a munkáltatóknak a munkavállalók motiválása és munkavállalók munkahelyen való megtartása érdekében.

1.4 SC - A munkavállalók és a munkáltatók felkészítése a digitalizáció által generált kihívások kezelésére

A vállalatok és beszállítók megismertetése az Ipar 4.0 jellemző trendjeivel, az információs technológia felhasználási lehetőségeiről, elérhető információk biztosítása az ipari szektor paradigmaváltásáról, a munkaerőpiac szereplőinek tudatosítása az átalakuló ipari folyamatok lakossági hatásáról, a digitális és a fizikai világot összekapcsoló rendszerek működési sajátosságairól, a foglalkoztatók felkészítése az erőforrásigények tervezésének átalakítására, a képző intézmények és a munkahelyek közötti együttműködés továbbfejlesztése, kapcsolódó szakmai programok, workshopok, rendezvények és kiadványok biztosítása

1.1 TC – 1.8 TC Járási területspecifikus célok

A Megyei Foglalkoztatási Stratégiához kapcsolódó járási stratégiák sajátos

területspecifikus céljai

2. Átfogó cél - Eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálása

2.1 SC - A KKV-k humánerőforrás fejlesztésének, bővítésének támogatása, a generációváltás elősegítése

A kis- és középvállalkozások segítése a kutatás-fejlesztési eredmény, innováció, szabadalom, vagy prototípus, ill. ezek létrehozására irányuló kapacitásaik kiterjesztésében, tanácsadó és projektfejlesztő szolgáltatással a kapcsolódó nemzeti és közösségi forrásokhoz való hozzáférés segítése, a tudásintenzív beruházásaik munkaerő-szükségletének kielégítése képzési, továbbképzési és átképzés lehetőségek biztosításával, közreműködés a mezőgazdasági, ipari termelő vagy szolgáltató szektorban működő mikro- és kisvállalkozások munkaerőigényének kielégítésében képzési és támogatott foglalkoztatási lehetőségek biztosításával, a vállalkozások számára munkaerőpiaci tanácsadás biztosítása munkáltatói kapcsolattartókon keresztül, hatékonyságnövelő célú együttműködések kialakítása a kölcsönös előnyök maximalizálása érdekében

2.2 SC - Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja

Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő szolgáltatások közötti összhang megteremtése érdekében a kapcsolódó programok és szolgáltatók ügyfél-orientált együttműködésének kialakítása, az önfoglalkoztatást és a vállalkozóvá válást segítő szolgáltatások hiányterületeinek feltérképezése, a fiatalok és a nők vállalkozóvá válását segítő új szolgáltatások és tájékoztató kiadványok kidolgozása, a kapcsolódó képzések és tudástranzfer biztosítása, a hatósági ügyintézés szakmai támogatása

2.3 SC – Befektetés-ösztönzés megyei és helyi intézményrendszerének kialakítása, összehangolása

a baranmezős beruházásokat támogató kataszter összeállítása az elérhető ingatlanokról, a befektetés-ösztönzés helyi módszertani kiadványának elkészítése, a befektetés-ösztönzést támogató expo megszervezése, a befektetés-ösztönzést segítő nonprofit vállalkozás(ok) humánerőforrásának támogatása képzési és foglalkoztatási támogatások biztosításával, a érintett önkormányzatok és szakmai szolgáltatók rendszeres konzultációs fórumának megteremtése, konkrét beruházásban érintett aktorok (hatóság, önkormányzat, beruházó, képző, munkaerőpiaci erőforrás biztosító, tanácsadó stb.) közötti kapcsolatok építése

2.4 SC - TOP ERFA vállalkozásfejlesztési pályázatok, ipari parkok, inkubátorházak erőforrás támogatása

az önkormányzati fenntartású, esetleg üzleti parkban működő inkubátorházak humánkapacitásának biztosítása, illetve egyéb vállalkozást támogató tevékenységek

biztosítása, mely kiegészít a TOP ERFA vállalkozásfejlesztési támogatásokat, szakmai kiadványok, képzések és bértámogatás biztosítása a foglalkoztatók számára, figyelembe véve a területi igényeket, a fejlesztendő térségekben kialakítandó üzleti infrastruktúra népszerűsítését segítő kommunikációs akciók szervezése, célzott ágazatspecifikus stratégiák és projektervek készítése

2.1 TC – 2.8 TC Járási területspecifikus célok

A Megyei Foglalkoztatási Stratégiához kapcsolódó járási stratégiák sajátos területspecifikus céljai

3. Stratégiai cél - Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az éltminőség fejlesztése érdekében

3.1 SC - A társadalmi vállalkozások fejlesztésnek infrastrukturális és emberi erőforrás feltételeinek biztosítása

A megyében működő társadalmi vállalkozások (nonprofit kft-k, szociális szövetkezet, tranzitfoglalkoztató civil szervezetek) megyei együttműködési és érdekképviseleti hálózatának kialakítása, a szervezetek összefogása és kapacitásfejlesztése által a szociális gazdaság együttműködésének, fenntarthatóságának és biztonságosabb működésének elősegítése, helyi támogatása, valós igényeken alapuló közös stratégia kidolgozása, minőségfejlesztést, tudástranszfert támogató szolgáltatások biztosítása, megyei szintű társadalmi vállalkozásfejlesztési központ létrehozása, képzések és foglalkoztatási támogatások nyújtása.

3.2 SC - Munkaerőpiaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek mobilizációja érdekében

A nehezen foglalkoztathatók munkaerőpiaci integrációját segítő alacsonyküszöbű, formális és nem formális, kompetencia fejlesztő programok és szolgáltatások erőforrás támogatása, konstruktív életvezetést segítő szolgáltatások szervezése, munkaerő-piaci információk átadása, tanácsadó szolgáltatások, motivációt elősegítő tréningek, személyiségfejlesztés, mentorálás, HR-klubok szervezése az alacsony iskolai végzettségűek, az 50 év feletti, a GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, gyermeket egyedül nevelők, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, megváltozott munkaképességű személyek illetve roma nemzetiséghez tartozók számára, valamint ezen szolgáltatások egységes módszertani hátterének megteremtése és a szolgáltatók hálózati együttműködésének kialakítása.

Szakmai képzések, workshopok és jó-gyakorlat fórumok szervezése a határozott idejű munkaszerződéssel, részmunkaidőben, távmunka keretében, munkaerő-kölcsönző cégen keresztül történő foglalkoztatásról, a kötetlen munkarend, osztott munkakörök, otthoni munkavégzés, iskolaszövetkezeti és szociális szövetkezeti munkaviszony alkalmazási lehetőségeiről, a kapcsolódó szakmai szolgáltatásokról, elérhető üzleti és társadalmi infrastruktúráról, közreműködés az adott foglalkoztatási formához kapcsolódó munkaerőigény kielégítésében képzéssel, tanácsadással és bértámogatással.

3.3 SC - Helyi gazdaság erősítése a Fejér termék rendszerének továbbfejlesztése és

társadalmasítása által

Fejér megyében előállított élelmiszerek és kézműves termékek piacra jutásának segítése, illetve a Fejér megyei termelők piacbővítési törekvéseinek támogatása, a helyi foglalkoztatás fejlesztése, a helyi vevők és a helyi termelők közötti kapcsolatok fejlesztése, a Fejér termék védjegyrendszer kidolgozása, társadalmasítása és népszerűsítése, a Fejér termék program működtetését valamint koordinálását szervező nonprofit korlátolt felelősségű társaság alapítása és munkaszervezetének kialakítása, termelők, gazdálkodók, élelmiszer-feldolgozók és kézművesek termékeinek összegyűjtése, minősítése, promóciója

3.4 SC - Gyermekellátási és más humánszolgáltatások igényalapú erőforrás fejlesztése

Hazai és közösségi forrásból támogatott gyermekellátási kapacitások humánerőforrás-igényének fejlesztése támogatott foglalkoztatás és képzési támogatás biztosításával, közreműködés a megváltozott szociális, ifjúsági, oktatási, egészségügyi, kulturális szükségletek kielégítését végző humán szolgáltató közintézmények, szervezetek erőforrás igényének kielégítésében.

3.1 TC – 3.8 TC Járási területspecifikus célok

A Megyei Foglalkoztatási Stratégiához kapcsolódó járási stratégiák sajátos területspecifikus céljai

	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma (fő)			A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)			Képzési programban résztvevők száma (fő)			Munkaerőpiaci szolgáltatásban résztvevők száma (fő)		
	2018. 10.31.	zárásig	2020. 12.31.	2018. 10.31.	zárásig	2020. 12.31.	2018. 10.31.	zárásig	2020. 12.31.	2018. 10.31.	zárásig	2020. 12.31.
TOP-5.1.1-15-FE1-2016-0001												
Fejér megye	280	190	470	500	363	863	100	60	160	200	150	350
TOP-6.8.2-15-SF1 és TOP-6.8.2-15-DU1												
Székesfehérvári járás	60	20	80	125	70	195	25	15	40	40	35	75
Dunaújvárosi járás	50	50	100	425	220	645	173	170	343	202	0	202
TOP-5.1.2-15-FE1												
Móri járás	27	12	39	91	39	130	45	5	50	30	11	41
Enyingi járás	36	15	51	112	48	160	30	5	35	60	14	74
Bicskei járás	28	12	40	84	36	120	25	5	30	45	5	50
Gárdonyi járás	27	12	39	70	30	100	15	5	20	30	11	41
Sárbogárdi járás	60	25	85	154	66	220	40	5	45	80	10	90
Martonvásári járás	32	14	46	95	40	135	25	5	30	50	9	59
Összesen	600	350	950	1656	912	2568	478	275	753	737	245	982

6. Akcióterv

6.1 Az egyes projektek leírása

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia megvalósítása során közvetlenül felhasználható erőforrás a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-0001 konstrukció célcsoportra fordítandó támogatások és igénybe vehető szakmai szolgáltatások valamint a TOP 6.8.2 és TOP 5.1.2 konstrukciók kapcsolódó erőforrásai a területi lehatárolások figyelembe vételével, különös tekintettel a 2018. október 31-ig felhasználható erőforrásokra.

A kiemelt célok elérése és időarányos teljesítése érdekében öt közvetlen projektet tervezünk megvalósítani a projektben meglévő képzési támogatások, támogatott foglalkoztatást segítő pénzügyi eszközök és humán szolgáltatásra fordítható erőforrások koncentrált alkalmazásával. Mivel a tervezett projektekre allokált erőforrások nem fedik le 100%-ban a rendelkezésre álló, célcsoportra fordítandó forrásokat, a stratégia lehetőséget ad új, igényalapú projektek indítására is, továbbá kapcsolódó konstrukciók (pl. EFOP, GINOP) bevonásával további célzott projektek generálására. Erre szükség is lesz, tekintve, hogy a célok elérésének időhorizontja későbbi, mint a kapcsolódó pályázati projektek felhasználási időkerete, célzott finanszírozási forrás illetve additív erőforrások felhasználása esetén az 5. fejezetben kitűzött célokhoz illeszkedő további projektek, beavatkozások is lehetségesek válnak.

6.1.1 Alapkövek Projekt

1. A projekt megnevezése:	Fejér megyében működő mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása a helyi gazdaság erősítése érdekében
2. Indoklás, alátámasztás:	<ul style="list-style-type: none">• A Fejér megyében működő mikro vállalkozások és KKV-k munkaerőhiánnyal küzdenek a nagyvállalatok elszívó hatása miatt, a kötelező béremelési program pedig még tovább nehezíti helyzetüket• A KKV méretű vállalkozásokat támogatni szükséges a tudás-intenzív, magas hozzáadott értékű beruházási forrásokhoz való hozzáféréshez annak érdekében, hogy a helyi ipar beszállítóivá válhassanak• Az igénybe vehető munkaerő-piaci és beruházás-ösztönző programokról ezen vállalkozások információs szintje alacsony,• A nagyszámú, összességében sok embert foglalkoztatni képes, ám alacsony jövedelmezőségű vállalkozások hatékonyságának növelése a kisvárosok és térségeik fenntarthatóságát segíti elő a megyében• Méretük és helyi beágyazottságuk miatt nyitottabbak az atipikus foglalkoztatási formákra
3. Kapcsolódó specifikus cél(ok):	1.1 SC - Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása 2.1 SC - A KKV-k humán erőforrás fejlesztésének, bővítésének támogatása, a generációváltás elősegítése 2.2 SC - Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja 3.2 SC – Munkaerő-piaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek

	<p>mobilizációja érdekében</p> <p>2.5 TC – Járási terület specifikus célok</p>
4. Támogatott tevékenységek:	<ul style="list-style-type: none"> • álláskeresők min. 6, max. 12 hónapos folyamatos foglalkoztatásának támogatása • üres álláshely betöltését célzó képzések és/vagy foglalkoztatás támogatása • elhelyezkedést elősegítő támogatások (pl. bértámogatás nyújtása; munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása) • foglalkoztatást elősegítő képzési programban való részvétel támogatása • mentori szolgáltatás és munkatanácsadás biztosítása
5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	<p>A projekt kapcsolódik a megyében elérhető mikrofinanszírozási programokhoz, a megyei jogú városok vállalkozásfejlesztési programjaihoz valamint más paktum tagok által nyújtott KKV tanácsadó szolgáltatáshoz, illetve a SZPI által működtetett pályázati projekteket támogató rendszerhez, ám míg előbbiek szakmai szolgáltatást vagy hiteltámogatást tudnak biztosítani a beruházásaikhoz, jelen projekt a konkrét bér és képzési támogatási igényt elégíti ki</p>
6. A projekt célcsoportja:	<p>250 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozások, melynek székhelye vagy a foglalkoztatással érintett telephelye a Fejér megyében van</p>
7. Támogatás maximum értéke:	<p>5 millió Ft (szolgáltatási érték, bértámogatás, képzési támogatás).</p>
8. Projektre felhasználható eszközök:	<p>TOP 6.8.2-15 -SF1 -2016-00001, TOP 6.8.2-15 -DU1-2016-00001, TOP 5.1.1-15-FE1-2016-00001, TOP 5.1.2-15-FE1-2016-00001-6 pályázatokon belül célcsoportra fordítandó támogatások</p>
9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:	<p>A projekt megvalósításának becsült kezdete: 2017. január 1. A projekt megvalósításának becsült vége: 2020. június 30.</p>
10. Specifikus indikátorok (megnevezése és célértéke)	<p>nincs specifikus indikátor, TOP 511 és TOP5-512 terület specifikus projektszintű indikátorok és célértékei az irányadók</p>

6.1.2 Vállalati Relokációs Projekt

1. A projekt megnevezése:	<p>Megyén belüli ipari szuburbanizációs folyamatok erőforrás támogatása a területi kiegyenlítés érdekében</p>
2. Indoklás, alátámasztás:	<ul style="list-style-type: none"> • Fejér megyében az ipari vállalatok erős területi koncentrációja növeli a megyén belüli hátrányok kialakulásának esélyét • A koncentráció miatt a megye ipari központjaiban munkaerőhiány, a fejlesztendő térségekben munkaerő felesleg van • Az iparfejlesztés helyi támogató környezetének átalakítása a negyedik ipari forradalom által generált új minőségi szükségleteknek megfelelően

	<ul style="list-style-type: none"> • A megye számos pontján vannak kihasználatlan, ipari és/vagy kereskedelmi funkciókra alkalmas ingatlanok • A TOP részeként bővül az inkubátorházak, ipari parkok dekoncentrált hálózata • A munkáltatók egyre növekvő arányban kompetenciákat és nem szakképzettséget várnak a leendő munkavállalóktól, tekintve a munkakörök közötti átjárhatóságot • A műszaki és gazdasági területen bevezetett duális képzés kezdetei tapasztalatai alapján szükség van más szakterületek bekapcsolási lehetőségének biztosítására valamilyen alternatív formában bevonva a megye összes járását • Hiányoznak a barnamezős beruházásokhoz kapcsolódó erőforrások, koordináció és alapkataszterek
3. Kapcsolódó specifikus cél(ok):	<p>1.2 SC - Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása</p> <p>1.4 SC - A munkavállalók és a munkáltatók felkészítése a digitalizáció által generált kihívások kezelésére</p> <p>2.2 SC - Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja</p> <p>2.3 SC – Befektetés ösztönzés megyei és helyi intézményrendszerének kialakítása, összehangolása</p> <p>2.4 SC - TOP ERFA vállalkozásfejlesztési pályázatok, ipari parkok, inkubátorházak erőforrás támogatása</p> <p>2.5 TC – Járási terület specifikus célok</p>
4. Támogatott tevékenységek:	<ul style="list-style-type: none"> • álláskeresők min. 6, max. 12 hónapos folyamatos foglalkoztatásának támogatása • üres álláshely betöltését célzó képzések és/vagy foglalkoztatás támogatása • elhelyezkedést elősegítő támogatások (pl. bértámogatás nyújtása; munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása) • foglalkoztatást elősegítő képzési programban való részvétel támogatása • mentori szolgáltatás és munkatanácsadás biztosítása • befektetés-ösztönző expo szervezése • befektetés-ösztönző módszertani kézikönyv készítés • barnamező-beruházásokhoz ingatlankataszter összeállítása
5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	<p>A projekt kapcsolódik a megyében elérhető ipari parkok és inkubátorházak fejlesztését, bővítését, létrehozását segítő TOP konstrukciókhoz valamint más paktum tagok által nyújtott befektetés-ösztönző szolgáltatásokhoz, ám míg előbbieket elsősorban ERFA támogatást tudnak biztosítani, jelen projekt konkrét bér és képzési támogatási igényt valamint támogató módszertani és marketing feladatokat is ellát</p>
6. A projekt célcsoportja:	<p>10 főnél több személyt foglalkoztató vállalkozások, melynek székhelye vagy a telephelye Fejér megyében van és a tervezett foglalkoztatással érintett telephelye nem megyei jogú városban van</p>
7. Támogatás maximum értéke:	<p>5 millió Ft (szolgáltatási érték, bértámogatás, képzési támogatás).</p>

8. Projektre felhasználható eszközök:	TOP 5.1.1-15-FE1-2016-00001 pályázatokon belül célcsoportra fordítandó támogatások, vásárolható szolgáltatások
9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:	A projekt megvalósításának becsült kezdete: 2017. január 1. A projekt megvalósításának becsült vége: 2020. június 30.
10. Specifikus indikátorok (megnevezése és célértéke)	nincs specifikus indikátor TOP 511 terület specifikus projektszintű indikátorok és célértékei az irányadók

6.1.3 Támaszfal Projekt

1. A projekt megnevezése:	A nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok munkaerő-piaci integrációját segítő szolgáltatások biztosítása Fejér megyében
2. Indoklás, alátámasztás:	<ul style="list-style-type: none"> • A hátrányos helyzetű álláskereső- és emellett az inaktív nyílt munkaerő-piaci integrációja csak hosszabb időtávú programokon keresztül, komplex szolgáltatásokkal lehetséges • A munkáltatók egyre növekvő arányban kompetenciákat és nem szakképzettséget várnak a leendő munkavállalóktól, tekintve a munkakörök közötti átjárhatóságot • A munkaerőpiac igényeit és a képző intézmények képzési kínálatát napi szinten kell összehangolni a vállalati szempontok elsődlegességét figyelembe véve • vállalati elvárás a megyében, hogy a felsőoktatásból kikerülő fiatalok az adott szakterületre vonatkozó szakmai tananyag mellett a vállalatnál hasznosítható egyéb készségekkel és képességekkel (vezetési képesség, vállalatirányítási ismeretek, vállalati kultúra) is rendelkezzenek • A munkaerő-piacion nagyszámú pályakezdő és idősödő álláskereső van jelen, valamint az álláskeresők között erősen felülreprezentált az alacsony iskola végzettségű csoport • a munkaerő-piaci szolgáltatásokkal kapcsolatos igények jelentősen átalakultak, diverzifikálódtak és egyben növekednek is a megyében, miközben az inaktív társadalmi csoportok munkaerő-piaci integrációját segítő szolgáltatók száma és az elérhető – kapcsolódó – humán szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőség szűkült
3. Kapcsolódó specifikus cél(ok):	<p>1.2 SC - Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása</p> <p>1.3 SC - Munkáltatók érzékenyítése a multigenerációs munkafolyamatok szervezésére, az eltérő igényű munkavállalók toborzására és megtartására</p> <p>2.2 SC - Az önfoglalkoztatást és az agrárállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja</p> <p>3.2 SC – Munkaerő-piaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek mobilizációja érdekében</p> <p>3.4 SC - Gyermekellátási és más humánszolgáltatások igényalapú erőforrás fejlesztése</p>

	1.5 TC – Járási terület specifikus célok
4. Támogatott tevékenységek:	<ul style="list-style-type: none"> • álláskeresők min. 6, max. 12 hónapos folyamatos foglalkoztatásának támogatása • üres álláshely betöltését célzó képzések és/vagy foglalkoztatás támogatása • elhelyezkedést elősegítő támogatások (pl. bértámogatás nyújtása; munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása) • kompetencia fejlesztési képzési programban való részvétel támogatása • mentori szolgáltatás és munkatanácsadás biztosítása
5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	A projekt kapcsolódik a megyében elérhető GINOP pályázatokhoz valamint más felzárkóztatást segítő programokhoz, a lehatárolás tekintetében területi szintű egyeztetés szükséges a célcsoport átfedését kizárandó, a képzések vonatkozásában a nem szakképzési jellegű programok prioritását kell biztosítani
6. A projekt célcsoportja:	Alacsony iskolai végzettségűek; 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskeresők; 50 év feletti; GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek; Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők; Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek; Megváltozott munkaképességű személyek; Roma nemzetiséghez tartozó személyek; inaktívak köre
7. Támogatás maximum értéke:	2 millió Ft (szolgáltatási érték, bértámogatás, képzési támogatás).
8. Projektre felhasználható eszközök:	TOP 6.8.2-15 -SF1 -2016-00001, TOP 6.8.2-15 -DU1-2016-00001, TOP 5.1.1-15-FE1-2016-00001, TOP 5.1.2-15-FE1-2016-00001-6 pályázatokon belül célcsoportra fordítandó támogatások
9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:	A projekt megvalósításának becsült kezdete: 2017. január 1. A projekt megvalósításának becsült vége: 2020. június 30.
10. Specifikus indikátorok (megnevezése és célértéke)	nincs specifikus indikátor, TOP-5.1.1 terület specifikus projektszintű indikátorok és célértékei az irányadók

6.1.4 Fejér Termék Projekt

1. A projekt megnevezése:	Fejér megyében előállított élelmiszerek és kézműves termékek piacra jutásának támogatása
2. Indoklás, alátámasztás:	<ul style="list-style-type: none"> • a helyi identitás és önfenntartó képesség növelés, a helyi gazdaság táradalom és gazdaságformáló szerepének újra felfedezése, bővülésének és hálózatosodásának támogatása fontos kihívásként került azonosításra • a megye termőhelyi adottságai, termelési hagyományai révén jelentős potenciállal rendelkezik mind a minőségi tömegtermelésre, mind a rés piacokat kiszolgáló magas minőségű termékek előállítására, mindez lehetőséget nyújt a megyén belül egyes térségek és kisvárosi központok gazdaságának újraintegrálására

	<ul style="list-style-type: none"> • A Fejér Termék Programról 2013-ban már született Megyei Önkormányzati döntés, ám források hiányában csak korlátozottan tudott elindulni • Hiányzik a Fejér termék egységes védjegyrendszer és annak működtetését segítő kiszolgáló szervezeti háttér, így a társadalmasítás folyamata sem indult még el • A helyi termékekben népszerűsítése hozzájárul a helyi termelők jövedelmezőségének, a foglalkoztatás és önfoglalkoztatás bővítéséhez • Hiányoznak a Helyi termék programhoz kapcsolódó alapkataszterek, adatbázisok és képzési anyagok
3. Kapcsolódó specifikus cél(ok):	<p>1.1 SC - Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása</p> <p>2.2 SC - Az önfoglalkoztatást és az agrárvállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja</p> <p>3.1 SC - A társadalmi vállalkozások fejlesztésnek infrastrukturális és emberi erőforrás feltételeinek biztosítása</p> <p>3.3 SC - Helyi gazdaság erősítése a Fejér termék rendszerének továbbfejlesztése és társadalmasítása által</p> <p>3.5 TC – Járási terület specifikus célok</p>
4. Támogatott tevékenységek:	<ul style="list-style-type: none"> • álláskeresők min. 6, max. 12 hónapos folyamatos foglalkoztatásának támogatása • üres álláshely betöltését célzó képzések és/vagy foglalkoztatás támogatása • elhelyezkedést elősegítő támogatások (pl. bértámogatás nyújtása; munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása) • foglalkoztatást elősegítő képzési programban való részvétel támogatása • mentori szolgáltatás és munkatanácsadás biztosítása • helyi termék védjegy-rendszer kialakítása és promóciója • megyekorzó szervezése • termék-kataszter összeállítása
5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	A projekt kapcsolódik a megyében elérhető VP projektekhez, ám míg előbbieket a termékek előállításához kapcsolódó támogatást tudnak biztosítani, jelen projekt konkrét bér és képzési támogatási igényt valamint támogató módszertani és marketing feladatokat is ellát
6. A projekt célcsoportja:	10 főnél kevesebb személyt foglalkoztató helyi termékeket előállító termelők, gazdálkodók, élelmiszer-feldolgozók és kézművesek Fejér megyében
7. Támogatás maximum értéke:	2 millió Ft (szolgáltatási érték, bértámogatás, képzési támogatás).
8. Projektre felhasználható eszközök:	TOP 5.1.1-15-FE1-2016-00001 pályázatokon belül célcsoportra fordítandó támogatások, vásárolható szolgáltatások
9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:	A projekt megvalósításának becsült kezdete: 2017. január 1. A projekt megvalósításának becsült vége: 2020. június 30.
10. Specifikus indikátorok	nincs specifikus indikátor

(megnevezése és célértéke)	TOP-5.1.1 terület specifikus projektszintű indikátorok és célértékei az irányadók
----------------------------	---

6.1.5 Társadalmi Vállalkozásfejlesztő Központ Projekt

1. A projekt megnevezése:	Fejér megyében működő társadalmi vállalkozások együttműködési hálózatának kialakítása és kapacitásfejlesztése
2. Indoklás, alátámasztás:	<ul style="list-style-type: none"> • A szociális gazdaság kiteljesedésének támogatása, a társadalmi vállalkozások inkubációja és továbbfejlesztése, a meglévő társadalmi vállalkozások fenntarthatóságának segítése, munkavállalók nyílt munkaerő-piacra való tranzitálásának fokozása hiányzó tevékenység a megyében • A hátrányos helyzetű álláskeresők és emellett az inaktív nyílt munkaerő-piaci integrációja csak hosszabb időtávú programokon keresztül, komplex szolgáltatásokkal lehetséges • A nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok, közfoglalkoztatottak nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedését egy közbülső lépcső, a társadalmi vállalkozás segíthet • A megyében nagyon alacsony számban vannak elérhető tranzitfoglalkoztatási programok, vagy innovatív foglalkoztatási megoldások • A közfoglalkoztatás várható átalakítására fel kell készíteni az önkormányzatokat a szociális szövetkezetek megerősítésével • A kapcsolódó szakmai szolgáltatások nagyon korlátozottan érhetők el a megyében, mind erőforrások, mind kapacitások is hiányoznak • A társadalmi vállalkozásokkal kapcsolatban nagy a társadalmi és gazdasági bizalmatlanság, jó gyakorlatokkal, pozitív példákkal ezen lehet változtatni • A megyében létrejött és működő társadalmi vállalkozások fenntarthatósága fejlesztésre szorul
3. Kapcsolódó specifikus cél(ok):	<p>1.1 SC - Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása</p> <p>1.2 SC - Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása</p> <p>3.1 SC - A társadalmi vállalkozások fejlesztésnek infrastrukturális és emberi erőforrás feltételeinek biztosítása</p> <p>3.2 SC – Munkaerő-piaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek mobilizációja érdekében</p> <p>3.5 TC – Járási terület specifikus célok</p>
4. Támogatott tevékenységek:	<ul style="list-style-type: none"> • álláskeresők min. 6, max. 12 hónapos folyamatos foglalkoztatásának támogatása • üres álláshely betöltését célzó képzések és/vagy foglalkoztatás támogatása • elhelyezkedést elősegítő támogatások (pl. bértámogatás nyújtása; munkatapasztalat-szerzést elősegítő bérköltség-támogatás nyújtása)

	<ul style="list-style-type: none"> • foglalkoztatást elősegítő képzési programban való részvétel támogatása • mentori szolgáltatás és munkatanácsadás biztosítása • társadalmi vállalkozásfejlesztési tanácsadás igénybevétele • szakmai kiadványok készítése, rendezvények szervezése • hálózatosodás segítése
5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:	A projekt kapcsolódik a megyében elérhető GINOP és BM finanszírozású projektekhez, ám míg előbbiek a termékfejlesztést és az infrastrukturális beruházásokat támogatja, jelen projekt konkrét bér és képzési támogatási igényt valamint támogató módszertani és tanácsadó, központi koordináló feladatokat is ellát
6. A projekt célcsoportja:	10 főnél kevesebb személyt foglalkoztató szociális szövetkezetek, nonprofit kft-k, foglalkoztatási célú civil szervezetek, amelynek székhelye vagy munkavégzés telephelye Fejér megyében
7. Támogatás maximum értéke:	3 millió Ft (szolgáltatási érték, bértámogatás, képzési támogatás).
8. Projektre felhasználható eszközök:	TOP 5.1.1-15-FE1-2016-00001 pályázatokon belül célcsoportra fordítandó támogatások, vásárolható szolgáltatások
9. A megvalósítás tervezett időintervalluma:	A projekt megvalósításának becsült kezdete: 2017. január 1. A projekt megvalósításának becsült vége: 2020. június 30.
10. Specifikus indikátorok (megnevezése és célértéke)	nincs specifikus indikátor, TOP 511 terület specifikus projektszintű indikátorok és célértékei az irányadók

6.2 Együttműködések

A stratégia időszakában az alábbi, szorosan kapcsolódó együttműködési projektek megvalósítása tervezett:

6.2.1 Vidékfejlesztési Közösségek

Specifikus cél: a vidék fejlesztésére szánt uniós források ne egymástól elkülönült területeken (oktatás, egészségügy, mezőgazdasági fejlesztés, kulturális fejlesztés, vállalkozás fejlesztés stb.) és ne a helyi társadalom megkérdezése nélkül legyenek felhasználva, hanem integrált kezdeményezéseken keresztül és a helyi politikai, gazdasági szereplők és civilszervezetek bevonásával.

Indoklás, alátámasztás: az önkormányzatok, a kistérség vállalkozói és a kistérség civil szerveződései részvételével létrejövő helyi akciócsoportok feladata az adott kistérség vidékfejlesztési stratégiájának kialakítása, ezután a rendelkezésre álló vidékfejlesztési forrásokat helyben, helyi pályáztatás útján osztják szét olyan projektekre, amelyek ezen – helyben kialakított – stratégiával összhangban állnak.

Tervezett tématerületei: agrárgazdaság, falusi turizmus, kulturális örökség fejlesztése,

közösségfejlesztés

6.2.2.1 Sárvíz Helyi Közösség

6.2.2.2 Mezőföldi Helyi Közösség

6.2.2.3 Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség

6.2.2.4 Velencei-tó Térségfejlesztő Egyesület

6.2.2.5 Völgy Vidék Vidékfejlesztési Közösség

6.2.3 Helyi Foglalkoztatási Fórumok

Specifikus cél: foglalkoztatási célú együttműködés a vállalkozások munkaerő igénye, a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerő-piaci elhelyezkedése, esélyeinek növelése érdekében, a fórum feladata a helyi stratégiák elfogadása, végrehajtásának monitorozása, ha szükséges korrigálása

Indoklás, alátámasztás: A TOP-5.1.2-15 és TOP-6.8.2 felhívás támogatási lehetőségének köszönhetően a megyében a járasszékhely önkormányzatok és konzorciumi partnereik elindították, elindítják a paktumszerű együttműködési formát, a fórum létrehozása kötelező feladat, a partnerség alapelveit, céljait és feladatait az elfogadott megállapodás rögzíti.

Az együttműködés tervezett tématerületei: munkaerő-igény, foglalkoztatási diszfunkciók, területi egyenlőtlenségek, munkaerő-piaci kereslet és kínálat összehangolása

6.2.3.1 Székesfehérvári Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.2 Dunaújvárosi Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.3 Bicskei Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.4 Móri Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.5 Enyingi Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.6 Sárbogárdi Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.7 Gárdonyi Foglalkoztatási Fórum

6.2.3.8 Martonvásári Foglalkoztatási Fórum

6.2.4 CLLD Helyi Közösségek

Célja: Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés az identitás, a fenntartható kulturális szolgáltatások és a népességmegtartó erő növelése érdekében a Helyi Közösség által elfogadott stratégia mentén a 10 ezer főnél népesebb településeken

Indoklás, alátámasztás: A CLLD típusú együttműködésen alapuló helyi közösség fejlesztése szempontjából kiemelt jelentőségű a 10 ezer főnél nagyobb lélekszámú értékteremtő és értékmegőrző erejének kibontakozása és az ezzel járó „helyi identitás tudat”. Emellett fontos, hogy nőjön a városi közösségek képessége saját problémáinak autonóm kezelésére. Népességmegtartó és/vagy -növelő célokhoz hozzájárulva a város vonzerejét növelni szükséges, az egyre jobb

életlehetőségek mellett a kultúra fejlesztésével, az egészséges életmód, a magas közbiztonság és környezettudatosság iránti lakossági igény elterjesztésével.

Tervezett tématerületei: közösségfejlesztés, programok és rendezvények szervezése, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése

6.2.4.1 Alba Regia Helyi Közösség

6.2.4.2 Sárbogárd Helyi Közösség

6.2.4.3 Bicske Helyi Közösség

6.2.4.4 Móri Helyi Közösség

6.2.4.5 Gárdonyi Helyi Közösség

6.2.4.6 Dunaújváros Helyi Közösség

6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia elfogadásáért és megvalósításáért - mint a megyei munkaerőpiac társadalmi-gazdasági érdekek és közszférabeli képviselőiből álló ernyőszervezet a Fejér Megyei Gazdasági és Foglalkoztatási Fórum a felelős szerv, mely - 2016. novemberében tartotta első egyeztető ülését és a működés szervezeti formájaként az együttműködési megállapodással létrehozott partnerségi forma megalakításáról döntött.

A Fejér Megyei Gazdasági és Foglalkoztatási Fórumot alapító tagok a következők:

	Képviselet szervezet	Képviselet szféra	Képviselet neve
1.	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata	önkormányzat	Dr. Cser-Palkovics András
2.	Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata	önkormányzat	Cserna Gábor
3.	Fejér Megyei Kormányhivatal	kormányzat	Dr. Simon László
4.	Fejér Megyei Önkormányzat	önkormányzat	Dr. Molnár Krisztián
5.	Fehérvári Civil Központ Nonprofit Kft.	nonprofit szektor	Borján Péter
6.	Echo Innovációs Műhely	nonprofit szektor	Zugor Zsuzsanna
7.	Magyar Kereskedelmi és Iparkamara	érdekképviselet	Radetzky Jenő
8.	Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány	nonprofit szektor	Szekfű Tibor
9.	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	érdekképviselet	Kiss Norbert Ivó
10.	OFA Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.	nonprofit szektor	Pákozdi Szabolcs
11.	KDRIÜ Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség	nonprofit szektor	Dr. Szépvölgyi Ákos
12.	Székesfehérvári Szakképzési Centrum	oktatás	Kulcsár Szilvia
13.	Dunaújvárosi Szakképzési Centrum	oktatás	Csapó Gábor
14.	Dunaújvárosi Egyetem	oktatás	Dr. András István Mészáros Virág
15.	Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar	oktatás	Dr. Györök György
16.	Budapesti Corvinus Egyetem Székesfehérvári Campusa	oktatás	Horváth Béla

	Képviselet szervezet	Képviselet szféra	Képviselet neve
17.	Kodolányi János Főiskola	oktatás	Dr. Szabó Péter
18.	Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége	érdekképviselet	László István
19.	Fejér Megyei Cigány Területi Nemzetiségi Önkormányzat	érdekképviselet	Hosszú János
20.	Fejér Megyei Gyáriparosok Szövetsége	érdekképviselet	Förhécz Imre
21.	Váli Völgy Vidékfejlesztési Egyesület	Leader közösség	Bechtold Tamás
22.	Sárbogárd Város Önkormányzata	helyi paktum	Sükösd Tamás
23.	Enying Város Önkormányzata	helyi paktum	Viplak Tibor
24.	Ercsi Város Önkormányzata	helyi paktum	Győri Máté
25.	Bicske Város Önkormányzata	helyi paktum	Pálffy Károly
26.	Mór Város Önkormányzata	helyi paktum	Fenyves Péter
27.	Gárdony Város Önkormányzata	helyi paktum	Tóth István
28.	Velence Város Önkormányzata	helyi paktum	Kosztai András
29.	Martonvásár Város Önkormányzata	helyi paktum	Dr. Szabó Tibor

Működési rendjét, kereteit szabályozó ügyrendet az alábbi főbb elvek és elvárások mentén fogja elfogadni a szervezet az irányadó tervezési útmutatóra és pályázati előírásokra tekintettel.

Alapelvek

1. A Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum feladata a megye kiegyensúlyozott gazdasági és társadalmi fejlődésének segítése, az általános emberi életminőség javítása a munkaerőpiaci kihívások kezelésével.
2. A Fórum munkája során a megyei fejlesztési tervek alapján, a vállalkozói, foglalkoztatói igényeket figyelembe véve, a munkaerőpiac keresleti oldalából kiindulva határozza meg a térség foglalkoztatás-fejlesztési prioritásait, programjait.
3. A Fórum munkáját a partnerségre, a gazdaságfejlesztésben és a foglalkoztatás bővítésben érintett aktorok bevonásával, a kölcsönös párbeszéd csatornáinak erősítésével végzi.
4. A Fórum munkája során különös figyelmet fordít a fenntartható, innovatív vállalkozások erőforrás igényeinek kielégítésére, a szociális gazdaság tovább építésére, a foglalkoztatást és foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai szolgáltatások rendszerének kiépítésére.

Fejér megye saját humán erőforrásait meghaladó mértékben igényel munkaerőt, amely munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ adnak mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére. A megye területén regisztrált álláskereső személyek és inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerőpiaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos egy olyan álláskeresői célcsoport jelenléte, akik önállóan, a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában. A megyei humán erőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humán szolgáltató rendszer kialakítása kell kerüljön, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a megye egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

A Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum feladatai

- Meghatározza és elfogadja ügyrendjét.
- Kidolgozza és elfogadja és monitorozza a megye és járásai tekintetében a helyzetelemzésre épülő, foglalkoztatás elősegítésére irányuló Megyei Foglalkoztatási Stratégiát
- Feladata a munkahelyek feltárása, a megyén belüli „rejtett tartalékok” felfedése, a munkaerő kereslet és kínálat összehangolása az érintett felek bevonásával
- Elkészíti a Stratégiához kapcsolódó 3 éves Akciótervet
- Elősegíti a foglalkoztatási Stratégiához illeszkedő operatív projektervek elkészítését (minimum 5 projekterv)
- Forráskoordinációs tevékenységet folytat, amely lehetőséget biztosít további ágazati OP források, és befektetői források térségbe történő bevonására a gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztés céljaira
- Együttműködik a megyében működő helyi foglalkoztatási fórumokkal
- Tagjai közül megválasztja az Irányító csoportot, jóváhagyja ügyrendjét
- Dönt a Fórumhoz csatlakozni kívánó szervezetek felvételéről
- Dönt a Fórumból való kizárásról

Irányító Csoport

A Fórum által a tagokból létrehozott operatív testület az Irányító Csoport (ICS). Az ICS elnöke a Fórum elnöke is egyben. Az ICS akkor határozatképes, ha minden tagja jelen van. Az ICS határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. Az elnök hatásköre nem különbözik az elnökség többi tagjától, ugyanakkor ő jogosult a szervezet képviselőjére. Az ICS feladata első sorban az operatív irányítás, a Megyei Foglalkoztatási Stratégia megvalósulásának figyelemmel kísérése, illetve a stratégia módosításának kezdeményezése. ICS felel a Fórum által, számára delegált ügyekért.

Konzorcium

A Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum munkáját erőforrásaival közvetlenül segíti a TOP 5.1.1-15-FE felhívás keretében benyújtott TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001 azonosító számú, „Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében” című konzorciumi pályázat, mely a Fejér Megyei Önkormányzat, a Fejér Megyei Kormányhivatal és az Echo Innovációs Műhely konzorciumi együttműködésében valósul meg. Az erőforrások stratégia szerinti felhasználásáért a konzorciumi partnerek felelnek a konzorciumi megállapodásban rögzítetteknek megfelelően.

Fejér Paktum Iroda (paktum menedzsment szervezet)

A paktum partnerség tagjai, illetve vezetői dönthetnek úgy, hogy a menedzsment feladatok ellátása érdekében önálló céget hoznak létre, további lehetőség egyesület alakítása. Ezek hátránya, hogy újabb működési kiadások merülnek fel, illetve a partnerség sokszínűsége és a partnerek magas számára miatt nehezen működtethetők. A menedzsment feladatokat elláthatja bármely tag önálló vagy elkülönített szervezeti egysége is, jelen esetben ennek fedezete paktum

iroda költségei soron a FMÖ projekt költségvetésében van biztosítva. Ezek alapján javasolt, hogy a Fejér Megyei Önkormányzat hozza létre a saját hivatalában a koordinációs feladatokat ellátó Fejér Paktum Irodát.

A paktum irodának fizikai, infrastrukturális és személyi feltételei is vannak. Ezek figyelembe vétele mellett a projektben nevesített két fő paktum koordinátor mellett szükségesnek tűnik egy külső, megbízási szerződéssel foglalkoztatott irodavezető/területi koordinátor alkalmazása is. A paktum iroda szervezi és készíti elő, jegyzőkönyvezi és dokumentálja a fórumok üléseit, az ICS üléseit, tartja a kapcsolatot a járási paktum koordinátorokkal, közreműködik a paktum rendezvények, szolgáltatások és programok területi lebonyolításában.

Működési követelmények:

- felelős menedzsment szervezet kijelölése az Irányító Csoport által
- a menedzsment szervezet nem önálló jogi személy, ezért a működési rendjének szabályozását és az irányítói jogok gyakorlását delegálni kell valamely szervezetre az alapító dokumentumokban
- minimum két fő felsőfokú végzettségű, min. 2 éves releváns tapasztalattal rendelkező alkalmazott
- önálló irodahelyiség funkcionális bútorzattal és a közös szociális helyiségek használatának biztosítása
- Internet eléréssel rendelkező biztonságos számítógépek jogtisztai irodai alkalmazásokkal és nyomtatási/szkennelési lehetőséggel
- vezetékes vagy mobil telefonhasználat, irodaszerek biztosítása
- paktum honlap kialakítása és a szerkesztőségi rendszer használatának biztosítása
- belső és külső hírlevél rendszer és közös dokumentumtár a honlaphoz kapcsolódóan

Munkaszervezetben betöltött feladatkör	Végzettség	Szakmai tapasztalat
projekt vezető	felsőfokú végzettség	min. 2 éves, releváns, európai uniós projektek vezetésében és megvalósításában szerzett szakmai tapasztalat, projektadminisztrációs tapasztalatok, vezetői tapasztalatok
paktum irodavezető	felsőfokú végzettség	min. 2 éves, releváns, projektek végrehajtásában szerzett szakmai tapasztalat, projektadminisztrációs tapasztalatok
paktum/partnerség koordinátor 1.	felsőfokú végzettség	min. 2 éves, releváns, projektek végrehajtásában szerzett szakmai tapasztalat
paktum/partnerség koordinátor 2.	felsőfokú végzettség	min. 2 éves, releváns, projektek végrehajtásában szerzett szakmai

		tapasztalat
--	--	-------------

Az *Irodavezető* munkaköri leírás alapján végzi tevékenységét. Feladata különösen:

- a munkaszervezet tevékenységének irányítása;
- a stratégia tervezési folyamatának menedzselése;
- a stratégia végrehajtásának koordinálása;
- a munkaszervezet napi működtetése;
- részvétel a döntés-előkészítésben;
- a fórum ülések előkészítése;
- partnerek közötti kommunikáció biztosítása.

Az adminisztrációhoz szükséges eszközök (számítógép, hálózati nyomtató, digitális szkennel, irodabútorok), flip-chart, digitális fényképezőgép a Fórum rendelkezésére állnak. A munkaszervezet elhelyezésére javasolt helyszín a Fejér Megyei Önkormányzat Hivatala.

6.4 Kommunikációs terv

Célcsoportok

A stratégia *elsődleges célcsoportja* közé tartoznak a megyében élő álláskereső, más inaktív, illetve a megyében működő foglalkoztatók szervezetek, intézmények, vállalkozások. *Másodlagos, közvetett célcsoportként* meghatározhatók a megye képző szervezetei, humánszolgáltató intézményei valamint a jelenlegi munkavállalók.

A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása

A stratégia végrehajtásában a felelős szervezetek, intézmények, célcsoport vállalkozások, az önkormányzat, a civil és egyházi valamint képző szolgáltatók részvételi lehetőségét számos, a teljes körű nyilvánosság elérését támogató intézkedés biztosítja a folyamat minden egyes elemére kiterjedően. A 2017-2020-as időszakra szóló megvalósítás során az alábbi kommunikációs eszközöket használjuk:

- 1 nyomtatott tájékoztatók
- 2 tájékoztató kiadványok
- 3 internetes közzététel, honlap
- 4 konzultációs lehetőségek
- 5 sajtóközlemények
- 6 C tájékoztatósi tábla
- 7 PR cikkek
- 8 fotódokumentáció
- 9 tájékoztató fórumok
- 10 szakmai workshopok

A TOP-5.1.1-15-FE1-2016-0001 konstrukcióban elérhető célcsoport támogatások, szolgáltatások iránt érdeklődőkkel, kérelmezőkkel a felelős konzorciumi partner folyamatos jelleggel kapcsolatot tart személyesen, telefonon, illetve e-mailen, mindig friss és aktuális információkkal látja el őket a támogatási lehetőségekről, a kérelmek, igények beadásával, illetve az elszámolásokkal kapcsolatban.

Dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia végrehajtása során szükséges a tervezési dokumentumokhoz, felhívásokhoz, tájékoztatási, pályázati és szakmai dokumentumaihoz való hozzáférés széleskörű biztosítása, valamint a Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórumról szóló információk kétszintű, tagi és közérdekű adatszolgáltatásának a folyamatos biztosítása. Ez utóbbit a Fejér Paktum Irodát működtető szervezet honlapján kialakított oldalon, illetve megyei és helyi médián keresztül lehet biztosítani. A fenti lehetőségeken kívül több kommunikációs csatornán keresztül bárki felveheti a kapcsolatot a munkaszervezettel, amelynek munkatársai tájékoztatják a hozzájuk fordulókat a stratégiáról szóló információkkal kapcsolatban.

Felelősségi körök és a humánkapacitások

A Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum és munkaszervezetének a Fejér Paktum Irodának egységes kommunikációját célszerű egy külön kommunikációs szabályzatban szabályozni, de a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített képviseleti szabályokkal és jelen Stratégiával együtt kezelten is le szabályozható. A szükséges operatív szakmai feladatokat a támogatott projekt érintett konzorciumi partnerei végzik, ezek ellenőrzéséért a Paktum Iroda a felelős.

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégiával kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve

Tevékenység	Eszközök, módszerek	Ütemezés
Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) tervezési fórumok	Fórum ülések, e-mail, személyes kommunikáció, szakmai workshopok, konzultációk	2016.10.-2016.11. hónapokban
Fórum ülések	személyes kommunikáció levél, e-mail	szükség szerint, de legalább félévente egyszer össze kell hívni
FMFS jövőkép és célrendszer bemutatása Fórum tagoknak	workshop	2016.12.08.
FMFS elfogadása	e-mail, honlap, személyes kommunikáció, rendezvényszervezés	2016.12.31-ig
FMFS projektek megkezdése	sajtóközlemény, sajtónyilvános esemény, email, honlap, személyes kommunikáció, DM	2017. január
FMFS projektek, szolgáltatások megvalósítása, végrehajtási támogatása	e-mail, honlap, személyes kommunikáció, rendezvényszervezés	2017. I. negyedév-2020. III. negyedév között folyamatosan
FMFS eredmény kommunikáció, jelentések, adatszolgáltatások	e-mail, honlap, személyes kommunikáció, rendezvényszervezés, felmérések, adatbekérések	2017. I. negyedév-2020. III. negyedév között félévi rendszerességgel
FMFS forrásfelhasználás és eredmények	e-mail, honlap, személyes kommunikáció, rendezvényszervezés, felmérések/kérdőívek, adatbekérések, monitoring jelentések, opcionálisan	2020. IV. negyedév

6.5 Monitoring és értékelési terv

A hosszú távra szólóan, 2030-ra kitűzött munkaerőpiaci és gazdaságfejlesztési célok eléréséhez megtett előrehaladás megítélhetővé, a beavatkozások eredményességét értékelhetővé kell tenni.

A stratégia, majd ennek alapján – a gyakorlatorientált megvalósítás érdekében – kidolgozásra kerülő akcióterv illetve a kapcsolódó részletes projekttervek, valamint az induló esetleges kiegészítő programok, támogatások és szolgáltatások végrehajtásának nyomon követéséhez és az intézkedések eredményeinek méréséhez átlátható és objektív monitoring rendszer kerül kidolgozásra. Méghozzá olyan monitoring rendszer, mely megbízhatóan alkalmazható az indikátorteljesülések nyomon követése esetében is. A nyomon követéshez és a célok teljesülésének értékeléséhez egyrészt statisztikai adatgyűjtést kell végezni, a projektek kötelező adatszolgáltatásával szakmai nyomon követés mérhetőségét kell biztosítani, valamint célszerű olyan mutatókat is bevezetni, melyek az egyes projektek hatékonyságán túl a program egészének eredményességét mérik, illetve a horizontális elvek érvényre kerülését mutatják be.

Ezen túlmenően a monitoring részeként szükséges a foglalkoztatók és a lakosság attitűdjét, véleményét is feltárni mind a projekt elején, mind pedig a projekt végén.

A Fejér Paktum Iroda, mint munkaszervezet valamint a konzorcium, mint erőforrás-támogató a Fórum számára évente beszámol a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia végrehajtásának helyzetéről.

A stratégiában megfogalmazott célok időarányos teljesülését szintén évente szükséges felülvizsgálni. Az értékelés eredményéről tájékoztató és előterjesztett módosítási javaslat formájában szükséges Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórumot tájékoztatni.

Monitoring eszköz	Forrás	Gyakoriság	Felelős
Időközi beszámoló és kifizetési kérelem	Pénzügyi, szakmai előrehaladási jelentés (szabályossági, hatékonysági, célszerűségi)	6 havonta	Releváns konzorciumi partnerek
Eredményindikátorok nyomon követése	támogatott személyek, foglalkoztatók dokumentációja, adatszolgáltatások	Évente jelentéskészítés Adatgyűjtés: egyedi projektütemezések szerint	Releváns konzorciumi partnerek Konzorciumi partnerek
Output mutatók mérése, nyomon követése	támogatott személyek, foglalkoztatók dokumentációja, adatszolgáltatások	Évente jelentéskészítés Adatgyűjtés: egyedi projektütemezések szerint	Releváns konzorciumi partnerek Paktum Iroda
Célcsoport attitűd és elégedettség változás mérése	lakossági kutatás, vállalati kutatás	Kutatás(ok) készítése	Releváns konzorciumi partnerek
A Fórum működésének értékelése	önértékelési kérdőív	évente	Paktum Iroda

FMFS felülvizsgálata, értékelése	félidei	Félidei jelentés (szakmai, pénzügyi)	programidőszak felében, 2 év elteltével	Paktum Iroda
----------------------------------	---------	--------------------------------------	---	--------------

6.6. Horizontális célok

6.6.1 Esélyegyenlőség

Mindenki számára elérhető szolgáltatások: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) elősegíti, hogy az erőforrások használata felelősségtudatos és fenntartható körülmények között történjen úgy, hogy az mindenki számára elérhető legyen és a megyében lévő álláskereső, más inaktív, munkavállalók és foglalkoztatók érdekeit szolgálja.

Társadalmi méltányosság: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) hozzájárul a szegénység és a szegregáció leküzdéséhez, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, nemzetiségek és kisebbségi közösségek felzárkózásához, munkaerőpiaci integrációjához.

Tudás- és információalapú fejlesztés: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) elősegíti a megyében élők, tanulók és dolgozók képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, segíti a tudás-transzfer és a kompetencia-fejlesztő szolgáltatások kiépítését, fejlesztését.

Közösségépítés: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) előmozdítja, hogy a helyi közösségek tagjai kitalálják, szükség esetén újrafogalmazzák és megvalósítsák saját jövőképüket, küldetésüket, megerősítsék identitásukat, továbbá támogatja a helyi gazdaság és a helyi identitás kialakulását.

Szolidaritás, együttműködés: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) elősegíti az egyes szektorok (önkormányzati, vállalati, nonprofit) képviselőinek egymás közötti, valamint a helyi társadalommal való kapcsolatának javítását, kooperációs képességét.

Nemzedékek közötti együttműködés: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) megvalósítása során hangsúlyt kell fektetni az egyes generációk közötti kommunikációra és együttműködésre, különösen a munkahelyen belüli generációs konfliktusok kezelése tekintetében.

6.6.2 Fenntarthatóság

Hozzájárulás a helyi fenntarthatósághoz: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) azzal járul hozzá a helyi fenntarthatósághoz, hogy beavatkozásai nyomán a digitalizáció bővül, az erőforrás-gazdálkodás koncentrálódik, a munkavállalók utazási terhe csökken, a helyi foglalkoztatás fokozódik, így egyben a környezeti erőforrások hatékony felhasználása fokozódik.

Hozzájárulás a kultúra és a hagyományok sokféleségének megőrzéséhez: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) intézkedései elősegítik a kultúra és a hagyományok sokféleségének megőrzését, biztosítják a helyi közösségek, helyi termékek és szolgáltatások fennmaradását.

A globális éghajlatváltozás mérsékléséhez való hozzájárulás: A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) megvalósítása során az egyes projektek különösen nem erősíthetik az elsivatagosodás, az éghajlatváltozás, a szélsőséges vízjárás, a talajpusztulás kedvezőtlen környezeti

hatásait, továbbá nem vezethet a különböző környezeti rendszerek közötti szennyezés-átterhelésekhez.

Ágazati integráció: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) és beavatkozásai elősegítik a fenntartható oktatáspolitikát, fenntartható energiapolitikát és fenntartható településfejlesztést, valamint az innovatív szociális szolgáltatások érvényre juttatását.

Újrahasznosítás: a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) nyomán megvalósuló intézkedéseknek és projekteknek elő kell segíteniük a melléktermékek újrahasznosítását.

6.7. A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia innovatív elemeinek bemutatása

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) legfontosabb innovációja, hogy a korábbi munkaerőpiaci fejlesztési programokkal ellentétben olyan víziót tűzött ki maga elé célul, mely a megye gazdasági szerkezetének átalakításából indul ki, az elmaradt gazdasági szerkezetváltás és a megkésett tudásintenzív beruházások mellett áll ki a magas hozzáadott érték megyei előállításának fokozása és a társadalmi jól-lét növelés érdekében. További innovációs elem, hogy míg az elmúlt évtizedben a foglalkoztatási programok a hátrányos helyzetű álláskeresőkre koncentrált kínálatorientált megközelítést alkalmaztak, jelen stratégia fordított irányú, alapvetően a vállalkozói, foglalkoztatói igényekből - vagyis a keresletből - indul ki a rövid távú beavatkozások tervezése során. A stratégia a foglalkoztatás-ösztönzés mellett elsősorban a gazdaság fejlesztését szolgálja a megfelelő humánerőforrás biztosításával, a kulcskompetenciák fejlesztésével, a beruházás-ösztönzéssel.

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia másik innovatív értéke a várostérségi szintű megközelítés, tekintve, hogy jelen stratégia azt célozza, hogy a városközpontok és a környező települések együtt lehessenek sikeresek a foglalkoztatási problémákra adott adekvát válaszok megfogalmazásában.

A képzési rendszer tekintetében elindult kooperatív oktatási modellek bevezetése (duális képzés) valamint a munkahely-alapú szakképzési, továbbképzési és kompetencia-fejlesztő képzési programok bővítését célzó projektek olyan újszerű, a megszokott oktatás-szervezési sémákon túlmutató megoldás mely egyszerre segíti elő a modern gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési megoldások megvalósulását valamint a személyiség-fejlődést, ezáltal pedig összességében a fenntartható társadalom víziójának elérését.

Végezetül a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia újszerűsége abban is megmutatkozik, hogy integrálja a megyében lévő helyi foglalkoztatási partnerségek céljait, kezdeményezéseit, az eszközök tekintetében nem elégszik meg a jelenleg rendelkezésre álló források felhasználásával, hanem további célzott projekteket kíván generálni, additív erőforrásokat fog allokálni a célok elérése érdekében.